

Onderzoeksrapport

Onafhankelijk Vermogensbeheer 's-Gravenhage B.V.

Onderzoek naar de naleving van wet- en regelgeving door kleinere beleggingsondernemingen die niet-professionele cliënten bedienen.

Datum 29 september 2025

Kenmerk [...]

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Relevante achtergrondinformatie	4
2.1	Bedrijfsinformatie	4
2.2	Procesverloop	5
2.3	Gebruikte bronnen	8
3	Begrippenlijst	8
4	Onderzoeksuitkomsten	9
4.1	Geschiktheid	9
4.1.1	Vermogenspositie uitvragen bij cliëntinventarisatie	10
4.1.2	Monitoring en sturing op risico van de portefeuille	15
4.1.3	Vastlegging van gegevens	24
4.1.4	Informatieverstrekking over het risico van de portefeuille	29
4.1.5	Duurzaamheidsvoorkeuren	35
4.1.6	Geschiktheidsverklaring	44
4.2	Kostentransparantie	51
4.2.1	Ex-ante kosten	51
4.2.2	Wijzigingen in kosten	61
4.3	PARP	64
4.3.1	Wettelijk kader	64
4.3.2	Feiten	67
4.3.3	Bevindingen	70
4.3.4	Oordeel	71
4.4	Overige bevindingen	71
	Bijlage 1 Lijst van gebruikte bronnen	72
	Bijlage 2 Bijlage II van de Gedelegeerde Verordening MiFID II 2017/565 ‘Kosten en lasten’	77
	Bijlage 3 Tariefwijzers cliënt 5, 10, 16 en 45	78
	Bijlage 4 kwartaalrapportage over Q1 2023 van cliënt 24, 25, 30 en 44	84

1 Inleiding

De Autoriteit Financiële Markten (**AFM**) heeft op grond van informatie die zij tot haar beschikking heeft de risico's op normovertredingen door kleinere beleggingsondernemingen¹ die (ook) niet-professionele beleggers bedienen geanalyseerd. Naar aanleiding van deze analyses is de AFM een onderzoek gestart bij een selectie van ondernemingen om de naleving van de Wet op het financieel toezicht (**Wft**) en aanverwante regelgeving² te controleren.

Onafhankelijk Vermogensbeheer 's-Gravenhage B.V. (**OVG**) is een van de geselecteerde ondernemingen. Bij OVG zag de AFM risico's op het gebied van de geschiktheid van vermogensbeheerportefeuilles³, [...]. Centraal in dit onderzoek stond daarom de vraag in hoeverre OVG voldoet aan de vereisten uit de relevante wet- en regelgeving inzake de genoemde onderwerpen.

Naar aanleiding van alle ontvangen informatie en hetgeen besproken met OVG gedurende het onderzoek heeft de AFM besloten ook de naleving van normen op het gebied van kostentransparantie, productgovernance en de inrichting van een beheerste en integere bedrijfsvoering nader te onderzoeken.

Dit rapport bevat per norm een weergave van de onderzochte feiten, de daaruit voortvloeiende bevindingen en het bijbehorende oordeel van de AFM.

Voor de goede orde benadrukt de AFM dat er geen integraal onderzoek is uitgevoerd naar OVG. De in dit rapport beschreven bevindingen dienen in dit licht te worden gezien. Het achterwege blijven van opmerkingen over een bepaald beleid of een bepaalde gedraging, kan daarom niet als zodanig worden geïnterpreteerd dat OVG ten aanzien van niet genoemde punten, in overeenstemming met de geldende regelgeving heeft gehandeld.

¹ In dit onderzoek definieert de AFM kleinere beleggingsondernemingen als ondernemingen met minder dan 15 fte.

² De relevante wettelijke bepalingen die in dit onderzoeksrapport worden genoemd zijn te raadplegen via wetten.overheid.nl en eur-lex.europa.eu.

³ De AFM zag bij OVG een groot aandeel van transacties in risicovolle financiële instrumenten binnen beheerportefeuilles.

2 Relevante achtergrondinformatie

2.1 Bedrijfsinformatie

Handelsnaam:	Onafhankelijk Vermogensbeheer 's-Gravenhage B.V.
Adres:	Nieuwe Parklaan 17, 2597 LA Den Haag, Statutair gevestigd te Den Haag
KvK nummer:	27298054
Registratietype:	Beleggingsonderneming (artikel 2:96, eerste lid, Wft)
Jaar van oprichting:	1994
Ingangsdatum huidige AFM-registratie:	23 april 2007
Website:	https://www.ovgbeheer.nl/
Beleidsbepaler(s):	[...] (bestuurder en dagelijks beleidsbepaler) [...] (bestuurder en dagelijks beleidsbepaler)
Aantal medewerkers incl. beleidsbepalers:	3
Externe compliance officer:	De compliancefunctie is niet uitbesteed, binnen OVG wordt alleen ter ondersteuning van de interne compliance officer en ten behoeve van agendering gebruik gemaakt van een externe compliance officer ⁴ .

OVG is een beleggingsonderneming⁵ en beschikt sinds 23 april 2007 over een vergunning van de AFM zoals bedoeld in artikel 2:96, eerste lid, Wft voor het verlenen van beleggingsdiensten onder nummer 14001562. Hiermee is het OVG toegestaan de volgende beleggingsdienst te verlenen:

- Beheren van een individueel vermogen⁶

OVG verleent individueel vermogensbeheerdiensten aan ongeveer [...] ⁷ uitsluitend niet-professionele cliënten⁸. Het merendeel van de cliënten heeft een offensief risicoprofiel⁹.

⁴ 88. 20250121 Gespreksverslag bezoek AFM aan OVG op 17 oktober 2024 inclusief bijlagen.pdf.

⁵ Artikel 1:1, 'beleggingsonderneming', Wft: degene die een beleggingsdienst verleent of een beleggingsactiviteit verricht.

⁶ Artikel 1:1, 'verlenen van een beleggingsdienst', sub c, Wft.

⁷ Aangegeven door OVG tijdens het Bezoek 137. 20250121 Gespreksverslag bezoek AFM aan OVG op 17 oktober 2024 inclusief bijlagen.pdf.

⁸ Aangegeven door OVG tijdens het Bezoek. 137. 20250121 Gespreksverslag bezoek AFM aan OVG op 17 oktober 2024 inclusief bijlagen.pdf.

⁹ Deel 1 van 006. 20240701-UIT-MAIL- Informatieverzoek OVG.pdf.

Bij OVG zijn drie personen werkzaam, waaronder de bestuurders en dagelijks beleidsbepalers [...] en [...]. [...] is verantwoordelijk voor compliance, en [...] is verantwoordelijk voor de door OVG gevoerde beleggingsstrategie. De derde medewerker beheert de klantportefeuilles met beleggingsfondsen. OVG werkt samen met [...] en [...] als depotbanken.¹⁰

2.2 Procesverloop

De AFM heeft op 25 juni 2024 het huidige onderzoek telefonisch bij OVG aangekondigd. Tijdens dit telefoongesprek hebben de AFM en OVG tevens een datum afgesproken voor het bezoek aan OVG dat onderdeel uitmaakt van het onderzoek (**Bezoek**).

Op 1 juli 2024 heeft de AFM een **Eerste informatieverzoek**¹¹ verzonden aan OVG waarin de AFM eveneens het onderzoek bij OVG bevestigt naar de naleving van:

- Artikel 4:23 Wft juncto artikel 54 en 55 van de Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565 van de Commissie van 25 april 2017¹² (**Gedelegeerde Verordening MiFID II**);
- [...]
- [...];
- [...];
- [...]; en
- [...].

Hiertoe verzocht de AFM in 'Bijlage 1 deel 1' in eerste instantie om een gepseudonimiseerde Excellijst van cliënten met daarin onder meer de risicoprofielen van cliënten.

Daarnaast heeft de AFM in deze brief de overeengekomen datum van 17 oktober 2024 van het Bezoek bevestigd.

Op 4 juli 2024 heeft OVG in antwoord op 'Bijlage 1 deel 1' van het Eerste informatieverzoek, een gepseudonimiseerde Excellijst van cliënten met daarin onder meer de risicoprofielen van cliënten, per e-mail aangeleverd.

¹⁰ Aangegeven door OVG tijdens het Bezoek. 137. 20250121 Gespreksverslag bezoek AFM aan OVG op 17 oktober 2024 inclusief bijlagen.pdf.

¹¹ 006. 20240701-UIT-MAIL- Informatieverzoek OVG.pdf.

¹² Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565 van de Commissie van 25 april 2016 houdende aanvulling van Richtlijn 2014/65/EU van het Europees Parlement en de Raad wat betreft de door beleggingsondernemingen in acht te nemen organisatorische eisen en voorwaarden voor de bedrijfsuitoefening en wat betreft de definitie van begrippen voor de toepassing van genoemde richtlijn.

Op 5 juli 2024 heeft de AFM een e-mail gestuurd aan OVG om een toelichting op de volgorde van de cliëntenlijst. OVG heeft hierop als reactie aangegeven dat de lijst is opgesteld op basis van alfabetische volgorde van de achternaam van de cliënt. Vervolgens heeft de AFM via Cryptshare aan OVG meegedeeld uit welke vier cliëntendossiers de AFM de verzochte informatie uit het Eerste informatieverzoek wenst te ontvangen (in het onderzoek geduid als de eerste batch).

Op 12 juli 2024 heeft de AFM via Cryptshare aan OVG meegedeeld uit welke andere vier cliëntendossiers de AFM de verzochte informatie uit het Eerste informatieverzoek wenst te ontvangen (de tweede batch). Diezelfde dag heeft OVG een kartonnen doos met fysieke documenten van de eerste vier cliëntendossiers op het kantoor van de AFM afgeleverd.

Op 15 juli 2024 heeft de AFM bij OVG geïnformeerd of zij de dossierstukken ook digitaal bezit, waarop OVG aangegeven heeft dat zij het overgrote deel van de stukken niet digitaal bezit. De AFM heeft voorts de ontvangen fysieke stukken gedigitaliseerd en intern opgeslagen.

Op 18 juli 2024 heeft OVG een plastic tas met fysieke documenten van de tweede vier cliëntendossiers (de tweede batch) op het kantoor van de AFM afgeleverd.

Op 21 augustus 2024 heeft OVG de verzochte informatie in 'Bijlage 1 deel 3', 'Bijlage 2' en 'Bijlage 3' van het Eerste Informatieverzoek aangeleverd via e-mail.

Op 2 oktober 2024 heeft de AFM per e-mail nadere informatie, inclusief een agenda onder voorbehoud, met betrekking tot het Bezoek toegestuurd.

Op 4 oktober 2024 heeft OVG een e-mail gestuurd naar de AFM waarin zij de proportionaliteit van het Bezoek door vier AFM-medewerkers ter discussie stelt. Ook vermeldt OVG voor nieuwe cliënten in principe een vrij belegbaar vermogen vanaf € 500.000 te hanteren.

Op 9 oktober 2024 heeft de AFM gereageerd op deze e-mail door de samenstelling en aard van het Bezoek toe te lichten.

Op 17 oktober 2024 vond het Bezoek plaats en hebben de AFM en OVG een gesprek gevoerd ten kantore van OVG. Tijdens het gesprek heeft de AFM meerdere vragen gesteld en heeft OVG onder meer de verstrekte stukken nader toegelicht. Daarnaast is besproken welke additionele documenten de AFM nog wenst te ontvangen voor het onderzoek.

Op 21 oktober 2024 heeft de AFM via Cryptshare¹³ aan OVG een overzicht gestuurd van de documenten die OVG tijdens het Bezoek heeft verstrekt, en van de documenten die OVG nog dient na te zenden. Tevens heeft de AFM, zoals afgesproken tijdens het Bezoek, een aantal documenten overhandigd aan OVG.

¹³ 112. 20241021-UIT-MAIL-Aanvullend informatieverzoek via Cryptshare nav bezoek.pdf.

Op 25 oktober 2024 heeft OVG de gevraagde documenten per post verzonden en een toelichting hierop per e-mail verstrekt.

Op 28 oktober 2024 heeft de AFM de door OVG per post toegestuurde documenten ontvangen.

Op 4 november 2024 heeft de AFM OVG per e-mail verzocht om het per post op 28 oktober 2024 ontvangen Excelbestand digitaal te verstrekken. OVG heeft dit document op 14 november 2024 digitaal verstrekt.

Op 28 november 2024 heeft de AFM een kort en zakelijk weergegeven **Gespreksverslag**¹⁴ van het Bezoek op 17 oktober 2024 via Cryptshare naar OVG gestuurd. Hierbij heeft de AFM OVG een termijn van twee weken gegeven om desgewenst op het Gespreksverslag te reageren.

Op 29 november 2024 heeft OVG per e-mail bevestigd het Gespreksverslag te hebben ontvangen.

Op 11 december 2024 heeft OVG aan de AFM per e-mail verzocht om uitstel van de gestelde termijn om te reageren op het Gespreksverslag vanwege verschillende omstandigheden.

Op 17 december 2024 heeft de AFM per e-mail gereageerd op het uitstelverzoek van OVG en hierbij medegedeeld dat de AFM – de door OVG aangedragen omstandigheden en vakantieperiode in acht nemende – de reactietermijn verlengt naar 15 januari 2025.

Op 11 januari 2025 heeft OVG per e-mail het Gespreksverslag aan de AFM geretourneerd dat OVG op bepaalde onderdelen heeft aangepast en aangevuld. Daarbij gaf OVG aan niet akkoord te gaan met zowel de originele als aangepaste versie van het Gespreksverslag.

Op 27 maart 2025 heeft de AFM OVG gebeld met een proces-update over het onderzoek (**Procesupdate**). Tijdens dit gesprek heeft de AFM OVG ook nog een paar vragen ter verduidelijking gesteld, onder meer waarom zij niet akkoord is met het door haar aangevulde Gespreksverslag. Vervolgens heeft OVG per e-mail bevestigd¹⁵ dat zij akkoord is met het gebruik door de AFM in haar onderzoek van het door OVG aangevulde Gespreksverslag.

Op 22 april 2025 heeft OVG per e-mail bevestigd dat zij op 23 juni 2025 om 13:00 op het kantoor van de AFM zal langskomen voor een gesprek

Op 23 juni 2025 is OVG op bezoek geweest bij de AFM en heeft de AFM een voornemen tot aanwijzing overhandigd. Dezelfde dag heeft OVG een schriftelijk verzoek ingediend waarin de AFM werd verzocht de zienswijzetermijn te verlengen tot 17 juli 2025.

Op 26 juni 2025 heeft de AFM de zienswijzetermijn met één week verlengd tot en met 14 juli 2025.

¹⁴ 137. 20250121 Gespreksverslag bezoek AFM aan OVG op 17 oktober 2024 inclusief bijlagen.pdf.

¹⁵ 138. 20250327-IN-Akkoord OVG met gebruik van het door haar aangepaste gespreksverslag.pdf.

Op 15 juli 2025 heeft de AFM een zienswijze (**Zienswijze**) ontvangen van OVG.¹⁶

Op 24 juli 2025 heeft de AFM OVG per e-mail verzocht om aanvullende stukken te verstrekken naar aanleiding van haar Zienswijze. OVG refereerde in haar Zienswijze namelijk naar onderliggende stukken waarvoor de AFM ter verificatie de originele documenten wilde ontvangen.

Op 6 augustus 2025 heeft de AFM aanvullende stukken naar aanleiding van de Zienswijze ontvangen van OVG.

2.3 Gebruikte bronnen

Het oordeel van de AFM is gebaseerd op de reactie van OVG op de informatieverzoeken van de AFM en het Gespreksverslag van het Bezoek. Zie Bijlage 1 voor een gedetailleerde lijst van de gebruikte bronnen.

3 Begrippenlijst

In dit onderzoeksrapport worden diverse begrippen gehanteerd. Hieronder wordt voor de meest relevante begrippen aangegeven, wat de AFM hier in dit onderzoek onder verstaat:

- **Risicoprofiel:** Een risicoprofiel geeft een indicatie van het risico van een beleggingsportefeuille. OVG hanteert voor cliënten verschillende risicoprofielen, namelijk 'voorzichtig', 'defensief', 'neutraal' en 'offensief', waarbij het risicoprofiel 'offensief' aangeeft dat voor cliënten voor wie volgens dit profiel belegd wordt, meer risico accepteren dan voor cliënten met de andere profielen. Voor elk risicoprofiel geldt een verdeling van de typen 'assets' binnen de beleggingsportefeuille van een cliënt, oftewel de asset-allocatie. Binnen de portefeuille wordt dan een bepaald percentage in bijvoorbeeld aandelen, obligaties en opties belegd.
- **Beleggingsstrategie:** De manier waarop er belegd wordt. Binnen de gehanteerde risicoprofielen, hanteert OVG verschillende beleggingsstrategieën. Zo wordt binnen bepaalde offensieve risicoprofielen vaker in opties gehandeld, terwijl voor andere cliënten met een offensief profiel juist meer in beleggingsfondsen wordt belegd. Daarnaast wordt binnen specifieke offensieve risicoprofielen frequenter gehandeld dan binnen andere.
- **VBO:** De vermogensbeheerovereenkomst. Dit is de overeenkomst tussen de beleggingsonderneming (OVG) en de niet-professionele belegger (cliënt).
- **Cliëntprofiel/Intakeformulier/Cliëntinventarisatie:** Hiermee wint OVG informatie in over haar cliënten en verstrekt zij tevens informatie over haar dienstverlening.
- **Kwartaalrapportage:** Deze rapportage is een periodiek overzicht dat cliënten elk kwartaal ontvangen. Het omvat onder andere een samenvatting van de beleggingsresultaten, de actuele samenstelling van de beleggingsportefeuille, een overzicht van de kosten en een weergave van de in opdracht van OVG uitgevoerde transacties door de depotbank.

¹⁶ 139. 20250715-IN-AFM commentaar OVG op afm-rapport 23 juni 2025 versie 15 juli 2025 definitief1.

- **Jaarlijks onderhoudsgesprek:** Jaarlijks gesprek met cliënten waarvan vastlegging plaatsvindt op een formulier. Door middel van dit formulier wordt bepaalde informatie van cliënten opnieuw ingewonnen en wordt informatie door OVG aan de cliënten verstrekt.
- **Cliëntenlijst:** De aan de AFM verstrekte lijst van cliënten van OVG die bij een bepaalde depotbank zitten. In het geval van OVG bij [...] of [...].
- **PARP:** *Afkorting van 'Product Approval and Review Process'*, ook wel het productgoedkeuringsproces of productgovernance genoemd. Hiermee worden vereisten bedoeld die ervoor moeten zorgen dat financiële producten niet verkocht worden aan beleggers voor wie ze niet bedoeld zijn, bijvoorbeeld omdat ze te riskant zijn.
- **PARP-beoordeling:** Dit betreft de beoordeling van de geschiktheid van een financieel instrument voor een specifieke doelgroep en de vaststelling of de cliënt waarvoor het instrument wordt aangekocht binnen deze doelgroep valt.

4 Onderzoeksuitkomsten

De AFM gaat in dit hoofdstuk in op de relevante feiten, bevindingen en beoordeling met betrekking tot de normen die centraal staan in dit onderzoek.

OVG is actief als vermogensbeheerder¹⁷ en daarom zijn de vereisten waaraan wordt gerefereerd in dit onderzoek op haar van toepassing.

4.1 Geschiktheid

Het onderzoek ziet onder meer op de wijze waarop OVG invulling geeft aan de eisen van de geschiktheidsbeoordeling ten aanzien van niet-professionele beleggers die volgen uit artikel 4:23 Wft.¹⁸ Deze vereisten zijn nader uitgewerkt in onder meer artikel 54 en 55 Gedelegeerde Verordening MiFID II.¹⁹ ESMA heeft voorts een nadere invulling van deze normen gegeven in de ESMA Richtsnoeren met betrekking tot bepaalde aspecten van de MiFID II geschiktheidseisen van 3 april 2023 met nummer ESMA35-43-3172 NL (**ESMA Richtsnoeren geschiktheidseisen**) en hoofdstuk 2²⁰ van de door haar op 15 december 2023 uitgevaardigde '*ESMA Q&A on MiFID II investor protection topics*'.²¹

In de onderstaande paragrafen gaat de AFM per toepasselijk subonderdeel van de geschiktheidstoets uit artikel 4:23 Wft juncto artikel 54 en 55 Gedelegeerde Verordening MiFID II in op respectievelijk het wettelijk kader, de feiten zoals uit het onderzoek blijken, de bevindingen en het oordeel van de AFM.

¹⁷ Zie par. 3.1 voor het wettelijk kader omtrent de dienstverlening van OVG.

¹⁸ Hiermee is artikel 25, tweede en zesde lid, MiFID II geïmplementeerd in Nederlandse wetgeving.

¹⁹ In deze Gedelegeerde Verordening zijn nadere regels gesteld op basis van de in MiFID II neergelegde bevoegdheid voor de Commissie (Level 2-EU wetgeving). Een Verordening is rechtstreeks van toepassing in Nederland.

²⁰ Suitability and appropriateness [Last update: 28 March 2019].

²¹ ESMA35-43-349 Questions and Answers on MiFID II and MiFIR investor protection and intermediaries topics.

De AFM heeft de uitkomsten van het onderzoek als volgt onderverdeeld:

- Vermogenspositie onvoldoende uitgevraagd bij cliëntinventarisatie (4.1.1)
- Monitoring en sturing op risico van de portefeuille (4.1.2)
- Vastlegging van gegevens (4.1.3)
- Informatieverstrekking over het risico in de portefeuille (4.1.4)
- Duurzaamheidsvoorkeuren (4.1.5)
- Geschiktheidsverklaring (4.1.6)

4.1.1 Vermogenspositie uitvragen bij cliëntinventarisatie

4.1.1.1 Wettelijk kader

Op grond van artikel 4:23, eerste lid, sub a en b, Wft dient een beleggingsonderneming in het belang van de cliënt informatie in te winnen²² over diens financiële positie, doelstellingen, risicobereidheid en kennis en ervaring, voor zover dit redelijkerwijs relevant is voor het vermogensbeheer. Vervolgens dient de beleggingsonderneming voor zover redelijkerwijs mogelijk, de wijze van het beheer van het individueel vermogen mede op basis van de gewonnen informatie te baseren.

Artikel 54, vierde lid, Gedelegeerde Verordening MiFID II schrijft voor dat de informatie omtrent de financiële positie van de cliënt of potentiële cliënt, voor zover van toepassing, gegevens moet bevatten over de bron en omvang van diens periodieke inkomsten, diens vermogen, waaronder liquide middelen, beleggingen en onroerend goed, en diens financiële verplichtingen.

In aanvulling hierop is in richtsnoer 22 van de ESMA Richtsnoeren geschiktheidseisen het volgende opgenomen:

*“Bij het ontwerpen van de vragenlijsten voor het inwinnen van informatie over hun cliënten ten behoeve van een geschiktheidstoets dienen beleggingsondernemingen zich bewust te zijn van, en na te denken over de meest voorkomende redenen waarom beleggers vragenlijsten niet correct zouden kunnen beantwoorden. In het bijzonder houdt dit het volgende in:
(...)”*

- *Om te kunnen waarborgen dat de benodigde informatie wordt ingewonnen, dient de mogelijkheid om niet te antwoorden in vragenlijsten in algemene zin niet beschikbaar te zijn (met name bij het inwinnen van informatie over de financiële situatie van de belegger).”*

Verder is in richtsnoer 46 van de ESMA Richtsnoeren geschiktheidseisen het volgende opgenomen:

²² Waar in het rapport wordt gerefereerd aan de term “inwinnen” bedoelt de AFM dat de informatie ook dient te zijn vastgelegd. Wanneer dit niet het geval is, kan de AFM onmogelijk controleren of de betreffende informatie daadwerkelijk is ingewonnen.

“Tegenover een zelfbeoordeling dienen objectieve criteria te staan. Voorbeelden:

(...)

in plaats van te vragen of cliënten menen over voldoende middelen te beschikken om te beleggen, dient de beleggingsonderneming hun te vragen om feitelijke informatie over hun financiële situatie, bijvoorbeeld de reguliere bron van inkomsten, en of er openstaande schulden zijn (bijvoorbeeld bankleningen of andere schulden die van grote invloed kunnen zijn op de beoordeling van het vermogen van de cliënt om met de belegging verband houdende risico's en verliezen financieel te dragen);”

Hieronder gaat de AFM in op de feiten die relevant zijn voor de beoordeling van de hiervoor uitgewerkte wettelijke verplichting.

4.1.1.2 Feiten

In de beantwoording van het Eerste informatieverzoek²³ heeft OVG van de acht geselecteerde vermogensbeheercliënten²⁴ een cliëntinventarisatie verstrekt waarbij informatie is ingewonnen over de financiële positie, beleggingsdoelstellingen, risicobereidheid, kennis en ervaring van de cliënt, waarna door OVG een risicoprofiel is toegekend aan de cliënt.

In de onderstaande paragraaf gaat de AFM ten behoeve van de beoordeling van de informatie-inwinning ten aanzien van de financiële positie door OVG in op twee van de acht geselecteerde cliënten – cliënten 10 en 24.

Ingewonnen informatie omtrent de financiële positie cliënt 10

Bij cliënt 10 is op 20 december 2019 in de cliëntinventarisatie²⁵ de volgende informatie (onder “*Stap 1: Vragenlijst m.b.t. de financiële positie waaronder herkomst van het vermogen en inventarisatie van uw huidige vermogens-en inkomenssituatie*”) ingewonnen door OVG met betrekking tot de financiële positie:

²³ Vraag 6 uit deel 2 137. 20250121 Gespreksverslag bezoek AFM aan OVG op 17 oktober 2024 inclusief bijlagen.pdf.

²⁴ Cliënt 5, 10, 16, 24, 25, 30, 44 en 45.

²⁵ 020. 20240715-IN-Klant 10 Bijlage 04 clientprofiel risicoprofiel redacted.pdf.

Stap 1 : Vragenlijst m.b.t. tot de financiële positie waaronder herkomst van het vermogen en inventarisatie van uw huidige vermogens- en inkomenssituatie (zie toelichting)

A) Uw vermogen is afkomstig van (meerdere bronnen mogelijk):

- ☒ Erfenis, schenking
☐ Inkomen uit arbeid (winst, loon), besparingen daaruit
☐ Vastgoed (verkoop, verhuur)
☒ Verkoop onderneming
☒ Eerdere beleggingen ☐ Anders, nl.
 Nadere toelichting:

- ☒ Fiscaal ingezetene NL
☐ Fiscaal ingezetene EU overig
☐ Fiscaal ingezetene non-EU

- ☐ Verkoopakte (voor zover vereist)
☐ Notaris stukken (idem)
☐ IB aangifte (idem)

Uw gegevens inzake Vermogenssamenstelling en Inkomen

B) Uw vermogenssamenstelling:				
Vastgoed (netto na hypotheek)	€		-	%
Liquide middelen	€	pm	-	%
Beursgenoteerde effecten	€		-	%
Andere vermogensobjecten	€		-	%
Totaal	€		-	100%

Opmerkingen: /

Schulden anders dan de
hypotheekschuld(en): /

NB. Hieronder bij 'C', ALLE inkomsten invullen welke NIET komen vanuit het door OVG beheerde Vermogen.

C) Uw (netto) inkomenssituatie op jaarbasis:				
Inkomsten uit arbeid	€		-	%
Inkomsten uit pensioenvoorzieningen	€	pm	-	%
Inkomsten uit beleggingen	€	voldoende	-	%
Overig inkomen	€	pm	-	%
Totaal	€	pm	-(voldoende)	100%

Ingewonnen informatie omtrent de financiële positie cliënt 24

Bij cliënt 24 is op 11 april 2022 in de cliëntinventarisatie²⁶ de volgende informatie ingewonnen door OVG met betrekking tot de financiële positie:

²⁶ 029. 20240715-IN-Klant 24 Clientprofiel versie 2021 9 redacted.pdf.

Stap 1 : Vragenlijst m.b.t. tot de financiële positie waaronder herkomst van het vermogen en inventarisatie van uw huidige vermogens- en inkomenssituatie; Transactieprofiel (zie toelichting)

A) Uw vermogen is afkomstig van (meerdere bronnen mogelijk):

- ☒ Erfenis, schenking
☒ Inkomen uit arbeid (winst, loon), besparingen daaruit
☒ Vastgoed (verkoop, verhuur)
☐ Verkoop onderneming
☐ Eerdere beleggingen ☐ Anders, nl. _____
 Nadere toelichting: _____

- ☒ Fiscaal ingezetene NL
☐ Fiscaal ingezetene EU overig
☐ Fiscaal ingezetene non-EU

- ☐ Verkoopakte (voor zover vereist)
☐ Notaris stukken (idem)
☐ IB aangifte (idem)

Uw gegevens inzake Vermogenssamenstelling en Inkomen

B) Uw vermogenssamenstelling:

Vastgoed (netto na hypotheek)	€	-	=	%
Liquide middelen	€	-	=	%
Beursgenoteerde effecten	€	-	=	%
Andere vermogensobjecten	€	-	=	%
Totaal	€	-	=	100%

Opmerkingen:

Schulden anders dan de hypotheekschuld[en]: _____

NB. Hieronder bij 'C', ALLE inkomsten invullen welke NIET komen vanuit het door OVG beheerde Vermogen.

C) Uw (netto) inkomenssituatie op jaarbasis:

Inkomsten uit arbeid	€	-	=	%
Inkomsten uit pensioenvoorzieningen	€	-	=	%
Inkomsten uit beleggingen	€	-	=	%
Overig inkomen	€	-	=	%
Totaal	€	-	=	100%

Hieruit volgt dat voor cliënten 10 en 24 veel onderdelen van de uitvraag van de financiële positie niet zijn ingevuld of met p.m. (pro memorie).

In het cliëntprofiel²⁷ geeft OVG op de cliëntinventarisatie, in het bijzonder ten aanzien van de financiële positie, de volgende toelichting:

“Toelichting Stap 1.

Bij B) [toevoeging AFM: “uw vermogensopstelling”] en of C) [toevoeging AFM: Uw (netto) inkomenssituatie op jaarbasis] kunt desgewenst niets of PM (pro memorie) invullen, ook als er buiten het zicht van OVG belegbare vermogensbestanddelen en of schulden zijn. OVG stelt daarbij wel als eis dat over voldoende beleggingservaring en -kennis beschikt [blijkend uit uw aankruising naar waarheid, van steeds een ‘3’ of een ‘4’ bij de eerstgenoemde vier beleggingscategoriën in het gehele kennis- en ervaringsschema van Stap 2/onderdeel 3].

(...)

OVG wijst er echter nadrukkelijk op dat OVG alsdan wegens het ontbreken van dergelijk inzicht en overzicht, niet in staat is de zorgplicht c.q. het Beheer in samenhang met de totale financiële en persoonlijke positie en/of het totaal belegbaar vermogen van u, uit te voeren.

(...)

U heeft derhalve dienaangaande uitdrukkelijk verklaard OVG te vrijwaren voor alle gevolgen van het met adequaat de zorgplicht kunnen uitvoeren, zich van alle daarmee samenhangende risico's (onder ander; voor het belegd Vermogen, uw gehele persoonlijke en financiële positie en welzijn) bewust te zijn en eventuele nadelige gevolgen zonder meer te accepteren en geheel voor eigen rekening te nemen.”

Feiten zoals volgen uit het Bezoek en het Gesprekverslag

Tijdens het Bezoek heeft de AFM onder meer over de uitvraag naar de financiële positie van cliënten gevraagd.

Ten aanzien van de uitvraag bij cliënten 10 en 24 blijkt uit Gespreksverslag en de input van OVG het volgende:

- Doorgaans beperkt OVG de uitvraag naar de financiële positie tot de vragenlijst uit de cliëntinventarisatie zoals hierboven weergegeven. OVG heeft aangegeven dat ‘doorvragen’ door haar als gênant ervaren wordt.
- OVG vraagt steeds vaker aanvullend de IB-verklaring van cliënten op.
- Van cliënt 24 beschikt OVG niet over een IB-verklaring, maar is aangenomen dat de financiële positie voldoende is.
- In het door haar aangepaste gespreksverslag heeft OVG aangegeven dat er voor cliënt 10 een IB-verklaring uit 2014 in het bezit is.

²⁷ P. 13, 020. 20240715-IN-Klant 10 Bijlage 04 cliëntprofiel risicoprofiel redacted.pdf en 029. 20240715-IN-Klant 24 Clientprofiel versie 2021 9 redacted.pdf.

4.1.1.3 Bevindingen

Er is onvoldoende informatie omtrent de financiële positie cliënten 10 en 24 ingewonnen

OVG heeft voor cliënten 10 en 24 weinig tot geen informatie ingewonnen over de financiële positie. Hiertoe gebruikte OVG het formulier cliëntinventarisatie van 20 december 2019, onderdeel “Stap 1: Vragenlijst m.b.t. de financiële positie waaronder herkomst van het vermogen en inventarisatie van uw huidige vermogens-en inkomenssituatie”), welke voor een aanzienlijk deel niet of met pro memorie is ingevuld.

OVG heeft geen andere informatie verstrekt aan de AFM waaruit volgt dat OVG (wel) heeft vastgesteld wat de financiële positie van desbetreffende cliënten is. OVG gaf in haar aanpassingen op het Gespreksverslag aan voor cliënt 10 een IB-verklaring uit 2014 in het bezit te hebben, maar ze heeft geen verdere informatie verstrekt waaruit volgt dat zij in december 2019 – de periode waarin de betreffende clientinventarisatie is ingevuld – de toenmalige financiële positie van de desbetreffende cliënt heeft uitgevraagd.

Zodoende komt de AFM tot de bevinding dat OVG van cliënten 10 en 24 onvoldoende informatie heeft ingewonnen over de bron en omvang van hun periodieke inkomsten, hun vermogen, waaronder liquide middelen, beleggingen en onroerend goed, en hun financiële verplichtingen (zie richtsnoer 22 van de ESMA richtsnoeren Geschiktheidseisen), waardoor de benodigde informatie ontbreekt om te kunnen vaststellen dat de beleggingsrisico’s van het toegekende risicoprofiel aansluiten bij de financiële draagkracht van de desbetreffende cliënten.

4.1.1.4 Oordeel

Op basis van de feiten en bevindingen in paragraaf 4.1.1.2 en 4.1.1.3 oordeelt de AFM dat OVG op 20 december 2019 en 11 april 2022²⁸ in overtreding was van artikel 4:23, eerste lid, sub a, Wft, omdat OVG over de financiële positie van cliënten 10 en 24 onvoldoende informatie heeft ingewonnen.

4.1.2 Monitoring en sturing op risico van de portefeuille

4.1.2.1 Wettelijk kader

Op grond van artikel 4:23, eerste lid, sub a, Wft dient een beleggingsonderneming in het belang van de cliënt informatie in te winnen over diens financiële positie, doelstellingen, risicobereidheid, kennis en ervaring, voor zover dit redelijkerwijs relevant is voor het vermogensbeheer. Op grond van sub b van hetzelfde artikel dient de vermogensbeheerder de wijze van het beheer van het individueel vermogen, voor zover redelijkerwijs mogelijk, mede te baseren op de in sub a ingewonnen informatie.

²⁸ De data van overtreding zijn gebaseerd op de datum van de betreffende intakeformulieren en beheerovereenkomsten van de desbetreffende cliënten.

Deze vereisten zijn nader uitgewerkt in artikelen 54 en 55 Gedelegeerde Verordening MiFID II. Artikel 54, negende lid, Gedelegeerde Verordening MiFID II stelt dat beleggingsondernemingen beschikken over adequate gedragslijnen en procedures om ervoor te zorgen dat zij inzicht hebben in de aard en kenmerken, met inbegrip van de kosten en risico's, van de voor hun cliënten geselecteerde beleggingsdiensten en financiële instrumenten, en dat zij, rekening houdend met de kosten en complexiteit, toetsen of gelijkwaardige beleggingsdiensten of financiële instrumenten aan het profiel van hun cliënten kunnen beantwoorden, en dat zij dit ook kunnen aantonen. Dit geldt niet alleen voor de intake; deze eisen zijn doorlopende verplichtingen. In de 'AFM Leidraad advies- en vermogensbeheerdienstverlening'²⁹ staat in de paragraaf 'Doorlopende monitoring van risico en doel van beleggingsportefeuilles noodzakelijk':

"Beleggingsadvies en vermogensbeheer eindigen niet na het tekenen van de beheerovereenkomst of het geven van het advies. De adviseur moet er doorlopend voor zorgen dat de beleggingsportefeuille blijft passen bij het doel van de cliënt, zijn situatie, het (maximale) risico dat hij kan dragen en wil nemen en de afspraken die met hem zijn gemaakt. Dit is een essentieel onderdeel van een zorgvuldig beleggingsproces, omdat voorzienbare teleurstellingen op die manier voorkomen kunnen worden."
[...]

Monitoren van het risico

"Bij het monitoren van de portefeuille zorgt de adviseur er voortdurend voor dat het risico van de portefeuille blijft aansluiten bij het risico dat de cliënt kan en wil lopen met zijn beleggingsportefeuille. De beleggingsonderneming zal hiervoor een risicomaatstaf moeten hebben met een bepaalde bandbreedte. Het monitoren van risico op basis van uitsluitend de verdeling in beleggingscategoriën is daarbij niet voldoende. Markontwikkelingen kunnen namelijk leiden tot veranderde risico's binnen specifieke beleggingscategoriën. Een waardedaling of -stijging van een bepaalde beleggingscategorie kan er bovendien toe leiden dat de beleggingscategoriën een andere verhouding krijgen binnen de portefeuille, waardoor ook het risico van de portefeuille verandert en soms niet meer binnen de risicobandbreedte past. Het is dus belangrijk dat de adviseur het daadwerkelijke risico in de portefeuille volgt."

Hieronder gaat de AFM in op de feiten die relevant zijn voor de beoordeling van de hiervoor uitgewerkte wettelijke verplichting.

²⁹ AFM, Leidraad advies- en vermogensbeheerdienstverlening: Aanbevelingen voor zorgvuldige beleggingsdienstverlening (Leidraad Advies- en vermogensbeheerdienstverlening), november 2021 (Update: november 2022), p. 47 en 48.

4.1.2.2 Feiten

In de beantwoording van het Eerste informatieverzoek heeft OVG de vermogensbeheerovereenkomsten en de cliëntprofielen verstrekt van de acht geselecteerde cliënten. In deze stukken gaat OVG in op het risico dat cliënten bij haar dienstverlening lopen. Tevens heeft OVG naar aanleiding van het **Aanvullend informatieverzoek**³⁰ informatie verstrekt over haar beleggingsstrategie en de jaarlijkse onderhoudsgesprekken met vijf cliënten, waarin ook het door deze cliënten te lopen risico wordt weergegeven. In onderstaande paragraaf gaat de AFM in op feiten die relevant zijn voor de beoordeling of OVG beschikt over adequate gedragslijnen en procedures die haar in staat stellen om inzicht te verkrijgen in de aard en kenmerken, met inbegrip van de risico's, van de voor haar cliënten geselecteerde beleggingsdiensten en financiële instrumenten.

Standaarddeviatie, verwacht rendement en assetallocatie

In het **Cliëntprofiel van cliënt 16**³¹ behorend bij de '**Vermogensbeheerovereenkomst (versie 2021/12) van cliënt 16**'³² staat op pagina 15:

"De Leidraad Cliënt in Beeld (opgesteld door de AFM) hanteert de twee begrippen standaarddeviatie en verwachtrendement. Ook ESMA en de VBA (Vereniging van Beleggingsanalisten) hanteren hierover tabellen die overigens steeds (moeten) worden bijgesteld omdat omstandigheden/gebeurtenissen in het verleden anders uitpakten dan verwacht. Hier benadrukken wij dat werken met de begrippen standaarddeviatie en verwachtrendement, slechts theoretische exercities met steeds wisselende uitkomsten zijn en dat daarop gebaseerde prognose-uitkomsten slechts vage indicaties zijn van mogelijke opbrengsten en verliezen en dat niet uit te sluiten is dat verliezen op jaarbasis groter uitvallen dan deze modellen voorspellen en dat dergelijke grotere verliezen zich meerdere jaren achtereen kunnen voordoen. Zo zijn de aandelenkoersen in Wall Street in de Jaren 30 van de vorige eeuw in drie jaar tijd, 90 (negentig)% gezakt na een eerder hoogtepunt. Geen gangbaar model heeft dat kunnen voorspellen. Het hanteren van voornoemde twee begrippen is in feite 'de toekomst willen voorspellen door in de achteruitkijkspiegel te kijken'."

[...]

"De AFM stelt in weer een andere leidraad voor vermogensbeheerders en beleggingsadviseurs, dat het neerwaarts risico uitgebreid met u moet worden besproken. Zo moet het neerwaarts risico aan de hand van rekenvoorbeelden worden gekwantificeerd en dus ook in bedragen worden weergegeven."

Volgens de AFM blijkt namelijk dat beleggers, wanneer zij zien of horen welk absolute concrete bedrag een procentuele daling vertegenwoordigt, soms toch terughoudender worden ten aanzien van de risico's die zij met hun beleggingen willen lopen."

³⁰ 112. 20241021-UIT-MAIL-Aanvullend informatieverzoek via Cryptshare nav bezoek.pdf.

³¹ 052. 20240718-IN-Klant 16 Clientprofiel.pdf.

³² 050. 20240718-IN-Klant 16 Beheerovereenkomst redacted.pdf.

Aan u is daarom tijdens OVG in een gesprek, vóór ondertekening van dit document, concreet duidelijk voorgerekend, besproken en meegedeeld hoe hóóg (absoluut; in cijfers) in uw geval het concrete bedrag is behorend bij procentuele dalingen van 10%, 25%, 33% en 50%; voornoemd concreet bedrag dus uitgaand van het Vermogen. U heeft toen aangegeven van de risico's en kans op dit soort dalingen zeer goed doordrongen te zijn en tot wederopzegging genoemde risico's te accepteren, in de wetenschap dat -hier herhaald- niet uit te sluiten is dat een verlies op jaarbasis groter uitvalt en dat dergelijke grotere verliezen zich meerdere jaren achtereen kunnen voordoen."

Assetallocatiebandbreedtes

OVG hanteert voor de portefeuilles die zij aanbiedt de volgende assetallocatiebandbreedtes³³:

☐	Voorzichtig	Min.	Mid	Max.	☐	Defensief	Min.	Mid	Max.
	Liquiditeiten	0%	30%	60%		Liquiditeiten	0%	30%	60%
	Obligaties en garantieproducten	40%	70%	100%		Obligaties en garantieproducten	40%	60%	80%
	Aandelen en opties	0%	10%	20%		Aandelen en opties	10%	25%	40%
	Vastgoed	0%	10%	20%		Vastgoed	0%	10%	20%
☐	Neutraal	Min.	Mid	Max.	☒	Offensief	Min.	Mid	Max.
	Liquiditeiten	0%	30%	60%		Liquiditeiten	0%	30%	60%
	Obligaties en garantieproducten	10%	30%	50%		Obligaties en garantieproducten	0%	10%	20%
	Aandelen en opties	30%	50%	70%		Aandelen en opties	40%	70%	100%
	Vastgoed	0%	10%	20%		Vastgoed	0%	15%	30%

Afgestapt van hanteren verwacht rendement en standaarddeviatie

Tijdens het Bezoek heeft OVG bevestigd dat in het verleden het verwachte rendement en de standaarddeviatie gegeven werden bij de verschillende risicoprofielen, maar dat hiervan door voortschrijdend inzicht aan de kant van OVG is afgestapt. Gedurende de Procesupdate gaf OVG aan dat zij ongeveer twee jaar geleden hiervan is afgestapt. Volgens OVG zouden deze gegevens namelijk een schijnveiligheid geven.³⁴

De intakeformulieren van geselecteerde cliënten³⁵ laten vanaf 3 januari 2022 (cliënt 16) onder het risicoprofiel geen verwacht rendement en standaarddeviatie meer zien, maar enkel de assetallocatie per beleggingscategorie. Zie onderstaand voorbeeld:

³³ 052. 20240718-IN-Klant 16 Clientprofiel.pdf.

³⁴ In de vermogensbeheerovereenkomsten uit de periode 2019-2021 die de AFM in het kader van dit onderzoek gezien heeft van geselecteerde klanten, zijn nog wel verwachte rendementen en standaarddeviaties te zien. In de vermogensbeheerovereenkomsten van latere data niet meer.

³⁵ Cliënten 16, 24, 25 en 45.

Voorbeeld risicoprofiel uit het huidige intakeformulier³⁶:

Defensief	Min.	Mid	Max.
Liquiditeiten	0%	30%	60%
Obligaties en garantieproducten	40%	60%	80%
Aandelen en opties	10%	25%	40%
Vastgoed	0%	10%	20%

OVG gaf verder aan nu op basis van de assetallocatie te sturen. Cliënten worden volgens haar gewaarschuwd voor de grote risico's die beleggen meebrengt en dat deze risico's moeilijk te kwantificeren zijn.³⁷

In de cliëntprofielen behorend bij oudere versies van de vermogensbeheerovereenkomsten (VBO's), staan bij de verschillende risicoprofielen nog wel de verwachte rendementen en de standaarddeviaties gegeven. Zie bijvoorbeeld het **Cliëntprofiel van cliënt 5³⁸**, getekend op 31 januari 2019:

☐	<table> <tr> <th>Voorzichtig</th><th>Min.</th><th>Mid</th><th>Max.</th></tr> <tr> <td>Liquiditeiten</td><td>0%</td><td>30%</td><td>60%</td></tr> <tr> <td>Obligaties en garantieproducten</td><td>40%</td><td>70%</td><td>100%</td></tr> <tr> <td>Aandelen en opties</td><td>0%</td><td>10%</td><td>20%</td></tr> <tr> <td>Vastgoed</td><td>0%</td><td>10%</td><td>20%</td></tr> <tr> <td>Verwacht rendement</td><td colspan="3">1,38%</td></tr> <tr> <td>Standaarddeviatie</td><td colspan="3">3,47%</td></tr> <tr> <td>Min performance (95% kans)</td><td colspan="3">-5,57%</td></tr> <tr> <td>Max performance (95% kans)</td><td colspan="3">8,32%</td></tr> </table>	Voorzichtig	Min.	Mid	Max.	Liquiditeiten	0%	30%	60%	Obligaties en garantieproducten	40%	70%	100%	Aandelen en opties	0%	10%	20%	Vastgoed	0%	10%	20%	Verwacht rendement	1,38%			Standaarddeviatie	3,47%			Min performance (95% kans)	-5,57%			Max performance (95% kans)	8,32%			☐	<table> <tr> <th>Defensief</th><th>Min.</th><th>Mid</th><th>Max.</th></tr> <tr> <td>Liquiditeiten</td><td>0%</td><td>30%</td><td>60%</td></tr> <tr> <td>Obligaties en garantieproducten</td><td>40%</td><td>60%</td><td>80%</td></tr> <tr> <td>Aandelen en opties</td><td>10%</td><td>25%</td><td>40%</td></tr> <tr> <td>Vastgoed</td><td>0%</td><td>10%</td><td>20%</td></tr> <tr> <td>Verwacht rendement</td><td colspan="3">2,38%</td></tr> <tr> <td>Standaarddeviatie</td><td colspan="3">6,08%</td></tr> <tr> <td>Min performance (95% kans)</td><td colspan="3">-9,78%</td></tr> <tr> <td>Max performance (95% kans)</td><td colspan="3">14,53%</td></tr> </table>	Defensief	Min.	Mid	Max.	Liquiditeiten	0%	30%	60%	Obligaties en garantieproducten	40%	60%	80%	Aandelen en opties	10%	25%	40%	Vastgoed	0%	10%	20%	Verwacht rendement	2,38%			Standaarddeviatie	6,08%			Min performance (95% kans)	-9,78%			Max performance (95% kans)	14,53%		
Voorzichtig	Min.	Mid	Max.																																																																								
Liquiditeiten	0%	30%	60%																																																																								
Obligaties en garantieproducten	40%	70%	100%																																																																								
Aandelen en opties	0%	10%	20%																																																																								
Vastgoed	0%	10%	20%																																																																								
Verwacht rendement	1,38%																																																																										
Standaarddeviatie	3,47%																																																																										
Min performance (95% kans)	-5,57%																																																																										
Max performance (95% kans)	8,32%																																																																										
Defensief	Min.	Mid	Max.																																																																								
Liquiditeiten	0%	30%	60%																																																																								
Obligaties en garantieproducten	40%	60%	80%																																																																								
Aandelen en opties	10%	25%	40%																																																																								
Vastgoed	0%	10%	20%																																																																								
Verwacht rendement	2,38%																																																																										
Standaarddeviatie	6,08%																																																																										
Min performance (95% kans)	-9,78%																																																																										
Max performance (95% kans)	14,53%																																																																										
☐	<table> <tr> <th>Wettig</th><th>Min.</th><th>Mid</th><th>Max.</th></tr> <tr> <td>Liquiditeiten</td><td>0%</td><td>30%</td><td>60%</td></tr> <tr> <td>Obligaties en garantieproducten</td><td>10%</td><td>30%</td><td>50%</td></tr> <tr> <td>Aandelen en opties</td><td>30%</td><td>50%</td><td>70%</td></tr> <tr> <td>Vastgoed</td><td>0%</td><td>10%</td><td>20%</td></tr> <tr> <td>Verwacht rendement</td><td colspan="3">3,23%</td></tr> <tr> <td>Standaarddeviatie</td><td colspan="3">8,93%</td></tr> <tr> <td>Min performance (95% kans)</td><td colspan="3">-14,63%</td></tr> <tr> <td>Max performance (95% kans)</td><td colspan="3">21,08%</td></tr> </table>	Wettig	Min.	Mid	Max.	Liquiditeiten	0%	30%	60%	Obligaties en garantieproducten	10%	30%	50%	Aandelen en opties	30%	50%	70%	Vastgoed	0%	10%	20%	Verwacht rendement	3,23%			Standaarddeviatie	8,93%			Min performance (95% kans)	-14,63%			Max performance (95% kans)	21,08%			☒	<table> <tr> <th>Offensief</th><th>Min.</th><th>Mid</th><th>Max.</th></tr> <tr> <td>Liquiditeiten</td><td>0%</td><td>30%</td><td>60%</td></tr> <tr> <td>Obligaties en garantieproducten</td><td>0%</td><td>10%</td><td>20%</td></tr> <tr> <td>Aandelen en opties</td><td>40%</td><td>70%</td><td>100%</td></tr> <tr> <td>Vastgoed</td><td>0%</td><td>15%</td><td>30%</td></tr> <tr> <td>Verwacht rendement</td><td colspan="3">4,54%</td></tr> <tr> <td>Standaarddeviatie</td><td colspan="3">13,46%</td></tr> <tr> <td>Min performance (95% kans)</td><td colspan="3">-22,38%</td></tr> <tr> <td>Max performance (95% kans)</td><td colspan="3">31,45%</td></tr> </table>	Offensief	Min.	Mid	Max.	Liquiditeiten	0%	30%	60%	Obligaties en garantieproducten	0%	10%	20%	Aandelen en opties	40%	70%	100%	Vastgoed	0%	15%	30%	Verwacht rendement	4,54%			Standaarddeviatie	13,46%			Min performance (95% kans)	-22,38%			Max performance (95% kans)	31,45%		
Wettig	Min.	Mid	Max.																																																																								
Liquiditeiten	0%	30%	60%																																																																								
Obligaties en garantieproducten	10%	30%	50%																																																																								
Aandelen en opties	30%	50%	70%																																																																								
Vastgoed	0%	10%	20%																																																																								
Verwacht rendement	3,23%																																																																										
Standaarddeviatie	8,93%																																																																										
Min performance (95% kans)	-14,63%																																																																										
Max performance (95% kans)	21,08%																																																																										
Offensief	Min.	Mid	Max.																																																																								
Liquiditeiten	0%	30%	60%																																																																								
Obligaties en garantieproducten	0%	10%	20%																																																																								
Aandelen en opties	40%	70%	100%																																																																								
Vastgoed	0%	15%	30%																																																																								
Verwacht rendement	4,54%																																																																										
Standaarddeviatie	13,46%																																																																										
Min performance (95% kans)	-22,38%																																																																										
Max performance (95% kans)	31,45%																																																																										

Maximale verliesbereidheid

In het cliëntprofiel en in de verslagen van de jaarlijkse onderhoudsgesprekken is aangegeven hoeveel een cliënt maximaal bereid is te verliezen in enig jaar.

³⁶ 099. 20240821-IN-VBO Clientprofiel OVG versie 2024-3.docx afkomstig uit deel 3 van het Eerste Informatieverzoek 006. 20240701-UIT-MAIL- Informatieverzoek OVG.pdf.

³⁷ 137. 20250121 Gespreksverslag bezoek AFM aan OVG op 17 oktober 2024 inclusief bijlagen.pdf.

³⁸ 008. 20240715-IN-Klant 05 Bijlage 4 clientprofiel risicoprofiel redacted.pdf.

In het Cliëntprofiel van cliënt 16 uit 2021 staat bijvoorbeeld:

7. Stel, u hebt een beleggingsportefeuille van € 100.000,- en onderstaande antwoorden geven de mogelijke waardeontwikkelingen van deze portefeuille na een jaar. Welk antwoord c.q. risico

houding, past het best bij u? U neemt het risico dat het bedrag in enig jaar een waarde vertegenwoordigt tussen:

- a) € 90.000 en € 115.000 (-10% + 15%)
- b) € 80.000 en € 125.000 (-20% + 25%)
- c) € 70.000 en € 150.000 (-30% + 50%)
- d) € 0 en € 300.000 (-100% + 200%, hierbij loopt u het risico uw volledige inleg kwijt te raken)
- e) +/- € 50.000 en € 400.000 (hierbij loopt u het risico om meer dan uw inleg te verliezen en zelfs een schuld over te houden)

En ook:

Algemeen

- 10 Bij de mogelijkheid van hogere rendementen horen ook hogere risico's (= hogere positieve EN negatieve portefeuillevaarde-uitslagen). Welk van de onderstaande scenario's spreekt u het meeste aan?
- a) **Scenario 1:**
een rendement van 3% per jaar, een kans op 9%, maar ook een kans op minus 10% per jaar
 - b) **Scenario 2:**
een rendement van 4% per jaar, een kans op 14%, maar ook een kans op minus 16% per jaar
 - c) **Scenario 3:**
een rendement van 5% per jaar, een kans op 19%, maar ook een kans op minus 23% per jaar
 - d) **Scenario 4:**
een rendement van 6% per jaar, een kans op 24%, maar ook een kans op minus 30% per jaar

Te lopen risico (nu en op de korte termijn)

In de vastlegging van het **Jaarlijks onderhoudsgesprek van cliënt 16**³⁹, gevoerd op 12 december 2023, is aangekruist met betrekking tot het te lopen risico zowel "nu en op de korte termijn" als "in de toekomst": "aanzienlijk, zie risicoprofiel Offensief." Daarnaast is ingevuld dat de cliënt in enig jaar bereid is maximaal 50%, zijnde € [...] van zijn vermogen te verliezen:

³⁹ 124. 20241028-IN-Klant 16 Verslag periodiek onderhoudsgesprek bijlage 1 per aangetekende post (5) redacted.pdf.

6) Hoeveel risico kunt u nu en op de korte termijn lopen met dit Vermogen gezien uw inkomsten- en uitgavenniveau, vermogenspositie en persoonlijke situatie en eisen en wensen; zie bij beantwoording de profielen hieronder bij '8)' ? (Omcirkelen: gematigd, zie risicoprofiel Voorzichtig / behoorlijk, zie risicoprofiel Defensief / veel, zie risicoprofiel Neutraal / aanzienlijk, zie risicoprofiel Offensief)

Hoeveel risico kunt u in de toekomst lopen gezien uw latere inkomsten- en uitgavenniveau en vermogenspositie? Omcirkelen: gematigd / behoorlijk / veel / aanzienlijk

7) U bent, ook voor wat betreft de risico's van beleggen, op de hoogte van de gehele inhoud van het huidige, geldende Clientprofiel zodat u weet dat beleggingen flink kunnen fluctueren en zelfs waardeeloos kunnen worden. Wij raden u in uw belang sterk aan, het geldende Clientprofiel de komende kalendermaand door te nemen. Na het Clientprofiel weer bestudeerd te hebben, blijkt immers regelmatig dat bij beleggers inzichten en of risicoacceptatie veranderen. Deze hierboven genoemde fluctuaties etc. etc., gelden voor alle beleggingscategorieën, zeker gezien de huidige nooit eerder vertoonde historisch lage/negatieve rente. U weet en accepteert dat in uw portefeuille vooral actief belegd is en wordt in individuele posities (dit geldt voor alle beleggingscategorieën) en niet conform (een) al dan niet grote en of gespreide index(en), zodat waardeontwikkeling van Vermogen en index(en) uiteenlopen zoals ook in de afgelopen periode.

Bent u bereid enig jaar een deel van uw inleg te verliezen? nee / ja, hoeveel maximaal (zie ter oriëntatie vraag 7 van het geldende Clientprofiel): Percentage: 50% Bedrag: [redacted]

Beleggingsstrategie en 'overnight'⁴⁰ geschreven optieposities

OVG heeft aangegeven voor ongeveer een derde van haar cliënten actief in AEX-opties te beleggen.⁴¹ In het **Kwartaaloverzicht Q2 2024 van cliënt 16**⁴² is te zien dat 'overnight' geschreven optieposities worden aangehouden:

- o Zoals het weekend van 18 en 19 mei 2024: drie⁴³ geschreven 'in the money' AEX-putopties:⁴⁴

VERKOPEN											
Transactie- datum	Valuta- datum	Naam	In lokale valuta			In valuta EUR					
			Aantal	Valuta	Koers	Bruto transactie	Valuta koers	Bruto transactie	Kosten en	Netto transactie	Netto Resultaat
16/05/24	17/05/24	AX4 C MAY 24 920.00	-1	EUR	2,28	228		228	15	213	0
16/05/24	17/05/24	AX4 P MAY 24 920.00	-1	EUR	8,85	885		885	15	870	0
17/05/24	20/05/24	A20 C MAY 24 912.00	-2	EUR	1,00	200		200	15	185	0
17/05/24	20/05/24	A20 P MAY 24 912.00	-2	EUR	2,62	524		524	15	509	0

⁴⁰ Dit brengt meer risico met zich mee dan het aanhouden van opties gedurende de dag. Er kunnen zich dan namelijk omstandigheden voordoen, maar er kan vervolgens niet direct worden gekocht of verkocht.

⁴¹ 137. 20250121 Gespreksverslag bezoek AFM aan OVG op 17 oktober 2024 inclusief bijlagen.pdf.

⁴² 060. 20240718-IN-Klant 16 Kwartaalrapportage 2024 Q2 redacted.pdf.

⁴³ Gedurende het Bezoek heeft de AFM abusievelijk gesteld dat er zes geschreven 'in the money' AEX-putopties werden aangehouden, maar uit een nieuwe berekening volgt dat dit er drie waren.

⁴⁴ 'AX4' geeft aan dat de optie expireert op de vierde vrijdag van de maand. Dit betekent voor mei 2024 dat dit op vrijdag 24 mei 2024 was. 'A20' geeft aan dat de optie op de twintigste dag van de maand expireert, wat in mei 2024 betekent dat dit op maandag 20 mei 2024 was. Binnen de weergegeven opties zijn zowel calls als puts aanwezig. Omdat beide geschreven zijn, dekken ze echter niet het volledige risico. In theorie is een geschreven putoptie risicovoller. Op 17 mei 2024 was de slotkoers 913,25 euro, waarbij 912 calloptie 'at the money' als even risicovol wordt beschouwd, ervan uitgaande dat de kans op een daling even groot is als op een stijging. De 920 putoptie bevindt zich 'in the money' en is daardoor risicovoller dan de 920 calloptie.

- In de nacht van 11 op 12 april 2024, tien geschreven 'at the money' AEX-callopties en zes geschreven 'in the money' AEX-putopties:⁴⁵

VERKOPEN												
Transactie- datum	Valuta- datum	Naam	In lokale valuta			In valuta EUR						
			Aantal	Valuta	Koers	Bruto transactie	Valuta koers	Bruto transactie	Kosten en	Netto transactie	Opgel. rente	Netto Resultaat
05/04/24	08/04/24	AX2 C APR 24 888.00	-2	EUR	1,90	380		380	15	365	0	0
08/04/24	09/04/24	AX2 C APR 24 888.00	-2	EUR	2,35	470		470	15	455	0	0
10/04/24	11/04/24	AX2 C APR 24 886.00	-2	EUR	4,50	901		901	8	893	0	0
11/04/24	12/04/24	AX2 P APR 24 894.00	-6	EUR	6,42	3.852		3.852	33	3.819	0	0
11/04/24	12/04/24	AX2 C APR 24 886.00	-2	EUR	4,67	933		933	15	918	0	0
11/04/24	12/04/24	AEX C APR 24 890.00	-2	EUR	4,30	860		860	15	845	0	0

In de reactie van OVG op het Gespreksverslag, heeft OVG met track changes (in het rood) over de putopties het volgende aangegeven:

- De AFM wijst OVG op het openstaan van 6 geschreven AEX-puts in the money over het weekend van 18 en 19 mei voor klant 16. OVG geeft aan dat dit veel is en niet zou moeten kunnen. OVG zegt dat als dit inderdaad het geval was, het zou kunnen dat er op een verkeerd nummer geboekt is. DE POSITIE IS EEN GEVOLG VAN EEN MENSELIJKE TOEDELINGOMMISSIE WELKE DAARVÓÓR OF DAARNÁ ZELDEN OF NIET MEER IS VOORGEKOMEN. ER IS SPRAKE VAN EEN DAGOPTIEPOSITIE DIE IN ZIJN TOTALITEIT (AAN MEERDERE RELATIES IS DIE IDENTIEK EN TEGELIJKERTIJD TOEGEDEELD) EN IN SAMENHANG MET DE ÁNDERE BIJBEHORENDE DAGOPTIEPOSITIE(S), GEDURENDE DE AEX-BEURSOPENINGSTIJDEN FREQUENT WORDT GEMONITOORD. ER ZIJN DIE DAG GEEN GROTE SCHOMMELINGEN IN DE AEX GEWEEST EN HET RESULTAAT WAS: WINST VOOR DE KLANT. OOK BIJ DEZE POSITIE(COMBINATIE) IS WEER HET ALGORITME VAN DE AEX VAN VELE VOORGAANDE JAREN ÉN DE DAARBIJ BEHORENDE UITSLAGEN BEWEZEN.

Hierin leest de AFM dat dergelijke grote posities voorkomen, maar eerder als uitzondering dan in de regel.

De AFM heeft OVG in het Aanvullend informatieverzoek⁴⁶ gevraagd om een toelichting op het risico van de genoemde posities van cliënt 10 en 16.

"Reactie op het risico van de door ons gestuurde overzichten van de optieposities m.b.t. cliënt 10 en 16.

** M.b.t. cliënt 16: In het weekend van 18 en 19 mei en in de nacht van 11 op 12 april (zie bijlage).*

** M.b.t. cliënt 10 zien wij: In het weekend van 5 april, op 11 april en op 7 mei (zie bijlage)."*

⁴⁵ 'AX2' geeft aan dat de optie expireert op de tweede vrijdag van de maand. Voor april 2024 betekende dit vrijdag 12 april 2024. Een optie die 'at the money' is geschreven, brengt een verhoogd risico met zich mee. Zodra de koers namelijk tegen je positie in beweegt, stijgt de waarde van het contract, wat leidt tot een oplopend verlies.

⁴⁶ 'Vraag 6 uit 112. 20241021-UIT-MAIL-Aanvullend informatieverzoek via Cryptshare nav bezoek.pdf.

De bijlagen die de AFM heeft meegestuurd bij het Aanvullend informatieverzoek, bevatten screenshots van een **'AFM Excelsheet portefeuillebestanden van cliënt 16'**⁴⁷ met een overzicht van de transacties van deze cliënt op de genoemde data.

In de **'Beantwoording van het aanvullend informatieverzoek'**⁴⁸ schrijft OVG in antwoord op het Aanvullend informatieverzoek:

"Hierbij de toelichting door [...] vwb. de strategie tav de AEX Dag Opties die in feite ook als spreidingselement in de portefeuille kan worden gezien.

Bijgevoegd een excel-bestand met ruim 500 waarnemingen .!!

De strategie is [...]."

4.1.2.3 Bevindingen

Maatstaf voor het inzichtelijk maken van de grootte van het risico ontbreekt

OVG vraagt bij de intake in het cliëntprofiel en ook tijdens de jaarlijkse onderhoudsgesprekken uit hoeveel een cliënt maximaal bereid is te verliezen. Vervolgens hanteert OVG echter geen maatstaf en bijbehorende limieten om het risico van portefeuilles tijdens de looptijd te bepalen, waardoor zij geen zicht heeft op hoe groot het daadwerkelijke risico is en of dit in lijn is met de risicobereidheid van de cliënt. Ze stuurt enkel op basis van de assetallocatie die met de cliënten is overeengekomen.

Dit wordt bevestigd door het antwoord van OVG op de vraag van de AFM om een toelichting op het risico van een aantal specifieke optie-posities die overnight hadden opengestaan. In haar antwoord ging OVG niet in op het daadwerkelijke risico van deze posities, maar verwees OVG naar het verloop van de AEX in een bepaalde periode waaruit bleek dat de AEX eens in de 100 waarnemingen daalt met 20 punten en dat grote dalingen dus niet zo vaak voorkomen.

Adequate gedragslijnen en procedures ontbreken

OVG hanteert geen maatstaf om het risico van de portefeuilles te bepalen, waardoor zij er geen zicht op heeft of de beleggingsportefeuille in lijn is met de risicobereidheid van de cliënt. Als gevolg hiervan heeft OVG dus geen inzicht in de risico's van de voor haar cliënten geselecteerde beleggingsdiensten en financiële instrumenten. Daarmee is niet gebleken van adequate gedragslijnen en procedures die ervoor zorgen dat OVG dat vereiste inzicht heeft.

4.1.2.4 Oordeel

Op basis van de feiten en bevindingen in paragraaf 4.1.2.2 en 4.1.2.3 oordeelt de AFM dat OVG in ieder geval vanaf 3 januari 2022 tot en met in ieder geval 27 maart 2025⁴⁹ in overtreding is van artikel 4:23, eerste lid, sub b, Wft en artikel 54, negende lid, Gedelegeerde Verordening MiFID II omdat:

⁴⁷ 053. 20240718-IN-Klant 16 Excel AEX opties.xlsx.

⁴⁸ 114. 20241025-IN-MAIL Reactie op uw schrijven d.d. 21-10-2024.pdf.

⁴⁹ De AFM heeft de vaststelling van de periode van overtreding gebaseerd op datum intakeformulier cliënt 16 en het moment waarop de AFM aan OVG een procesupdate heeft gegeven en het betreffende punt door OVG nog nader is toegelicht.

- OVG er geen zorg voor draagt dat de beleggingsportefeuilles van haar cliënten doorlopend aansluiten bij het (maximale) risico dat zij kunnen en willen dragen. OVG beschikt namelijk niet over adequate gedragslijnen en procedures die haar in staat stellen om inzicht te verkrijgen in de aard en kenmerken, met inbegrip van de risico's, van de voor haar cliënten geselecteerde beleggingsdiensten en financiële instrumenten. OVG vraagt weliswaar informatie ten aanzien van de risicobereidheid van haar cliënten uit, doch hanteert zij vervolgens geen risicomaatstaf en bijbehorende limieten op basis waarvan zij het risico van de beleggingsportefeuilles van haar cliënten voortdurend kan monitoren en sturen.
- Het simpelweg verwijzen door OVG naar een statistiek die aangeeft dat de AEX slechts eens in de 100 waarnemingen met 20 punten daalt, acht de AFM in dit kader onvoldoende. OVG kan derhalve niet aantonen dat de voor haar cliënten geselecteerde beleggingsdiensten en financiële instrumenten doorlopend beantwoorden aan hun profiel.

4.1.3 Vastlegging van gegevens

4.1.3.1 Wettelijk kader

Beleggingsondernemingen zijn conform artikel 72, tweede lid, Gedelegeerde Verordening MiFID II verplicht om ten minste de in bijlage I bij deze verordening genoemde gegevens naar gelang van de aard van hun activiteiten bij te houden. Het gaat hier onder andere om: de informatieverstrekking aan cliënten; de overeenkomsten met cliënten; de beoordeling van geschiktheid en adequaatheid; de verwerking van orders; de orders van cliënten en transacties; de vrijwaring van de activa van cliënten; de communicatie met cliënten; en de organisatorische vereisten. Op grond van artikel 35, eerste lid, BGfo houden beleggingsondernemingen gegevens bij over alle door haar verleende beleggingsdiensten, nevendiensten en verrichte beleggingsactiviteiten teneinde het toezicht op de naleving van hetgeen ter implementatie van de Richtlijn markten voor financiële instrumenten 2014 (MiFID II) ingevolge de wet is bepaald mogelijk te maken.

4.1.3.2 Feiten

De AFM heeft in antwoord op het Eerste informatieverzoek kwartaaloverzichten over de periode Q1 2023 tot en met Q2 2024 ontvangen van de acht geselecteerde vermogensbeheercliënten. In deze kwartaaloverzichten worden onder andere de in het kader van het beheerde vermogen gemaakte kosten en de mutaties in de portefeuille gedurende het kwartaal weergegeven. In de onderstaande paragraaf gaat de AFM ten behoeve van het oordeel over de vastlegging van gegevens door OVG in op informatie uit deze kwartaaloverzichten.

Wijziging beleggingsstrategie en daarmee gepaard gaande toegenomen kosten bij cliënt 16

Uit de kwartaaloverzichten van cliënt 16 volgt dat het aantal transacties in Q1 2024 met een factor 9,6 is toegenomen ten opzichte van Q1 2023. Ook het totaal aan kosten dat deze cliënt betaald heeft in de betreffende periode is flink toegenomen.

Zie voor een overzicht hiervan de onderstaande tabel:

	#Transacties ⁵⁰ in Q1 2023	Totale kosten Vermogensbeheerder en depotbank ⁵¹ in Q1 2023	Waarvan verkoop- provisie/Commissie ⁵²	Aan- en	Nettorendement ⁵³ in Q1 2023
Cliënt 16	45	-4.096 ⁵⁴	1.372		16,44%

	#Transacties in Q1 2024	Totale kosten vermogensbeheerder en depotbank in Q1 2024	Waarvan verkoop- provisie/Commissie	Aan- en	Nettorendement in Q1 2024
Cliënt 16	432	233 ⁵⁵	5.402		5,01%

Tijdens het Bezoek heeft de AFM hierover de volgende vraag gesteld:

“Bij cliënt 16 is er een duidelijke wijziging in de beleggingsstrategie te zien, want sinds het eerste kwartaal van 2024 wordt daar veel meer voor gehandeld, maar in de geschiktheidsverklaring 2023 is er door de AFM geen verandering in de persoonlijke situatie van de cliënt waargenomen.”

OVG verklaarde hierover, als volgt:

“OVG geeft aan dat dit een bekende is en dat is afgesproken dat hij ging meedoen met de AEX-opties, maar dat deze afspraken niet zijn vastgelegd. Deze cliënt spreekt wekelijks met OVG.”⁵⁶

In de Beantwoording van het aanvullend informatieverzoek, waarin werd gevraagd om de vastlegging van het akkoord van cliënt 16 met de hoogte van de kosten in het tweede kwartaal van 2024, geeft OVG het volgende aan:

“De overgang naar het ‘meedoen’ met de AEX dag-optie-activiteiten van relatie 16 (een ervaren en intelligente ondernemer die al heel lang belegd), is voorafgaand met de cliënt overlegd, besproken en accoord bevonden maar niet schriftelijk bevestigd. De risico-acceptatievastlegging (‘offensief’ portefeuillerisicoprofiel) in het Cliëntprofiel, laat overigens zien dat optieactiviteiten sowieso bij het -eerder overeengekomen- profiel passen mitsgaders werden opties al eerder in de portefeuille van deze relatie toegepast.

(...)

Wij hebben overigens client inmiddels een e-mail gestuurd.”

⁵⁰ Als transacties zijn in dit kader de aan- en de verkopen geteld. Corporate actions, overboekingen, rente-uitkeringen etc. zijn buiten beschouwing gelaten.

⁵¹ Dit zijn de kosten voor OVG (beheerkosten en transactiekosten) en de valutakosten en banking fee.

⁵² Op de kwartaalrapportages van cliënten die [...] als depotbank hebben heet dit ‘Aan- en verkoopprovisie’. Op kwartaalrapportages van cliënten die bij [...] zitten heet deze post ‘Commissie’.

⁵³ Het nettorendement is hier berekend door de portefeuillevaarde aan het begin van de periode af te trekken van die aan eind van de periode en te corrigeren voor stortingen en onttrekkingen. Het percentage is het nettobedrag gedeeld door de portefeuillevaarde aan het begin van de periode.

⁵⁴ Cliënt 16 heeft in Q1 2023 een beheervergoeding van € -5.455,41.

⁵⁵ De kwartaalrapportage over Q1 2024 van deze cliënt bevat een beheervergoeding van € -5.233,20.

⁵⁶ Pagina 5 van 137. 20250121 Gespreksverslag bezoek AFM aan OVG op 17 oktober 2024 inclusief bijlagen.pdf.

In de **Email overgang naar meedoen AEX-dagoptieactiviteiten cliënt 16**⁵⁷ waar OVG in het voorgaande citaat aan refereert staat het volgende:

“Zoals je weet doe je mee met de dag-opties op de AEX en brengt dit kosten met zich mee. Binnen het profiel van je beheerportefeuille (offensief) dienen wij je alsnog te waarschuwen (wat wij niet wisten) voor een flinke toename in de kosten.”

Uit de aan de AFM beschikbaar gestelde informatie blijkt niet dat cliënt 16 akkoord is gegaan met de wijziging in de beleggingsstrategie en de daarmee gepaarde toegenomen kosten, voorafgaand aan de uitvoering van deze wijziging. Overigens heeft de AFM geen reactie van cliënt 16 aangetroffen op desbetreffende e-mail.

Wens voor milieuvriendelijke beleggingen van cliënt 24 in 2024

Uit het **Cliëntprofiel van cliënt 24**⁵⁸ volgt dat cliënt 24 bij de intake in 2022 “*graag wat meer aandacht voor milieuvriendelijke beleggingen*” als specifieke wens en/of instructie heeft.

Op de geschiktheidsverklaringen van cliënt 24 van 2023 en 2024 met datum 29 november 2023 respectievelijk 22 oktober 2024 staat het profiel ‘neutraal’. In de geschiktheidsverklaringen is het volgende opgenomen onder de duurzaamheidsvoorkeuren:

*“Indien u niet reageert op deze mail gaan wij er voor komend jaar van uit
- dat u ons huidige beleid wil blijven volgen en u geen vragen en of opmerkingen heeft over al het bovenstaande en
- dat u weloverwogen’ a)’ heeft gekozen v.w.b. de ESG-uitvraag.”*

Optie a houdt in dat de cliënt geen duurzaamheidsvoorkeuren heeft.⁵⁹ Er is geen antwoord van de cliënt aan de AFM verstrekt. Uit de geschiktheidsverklaring zoals hierboven weergegeven volgt dat als de cliënt niet reageert, OVG uitgaat van optie a voor het komende jaar, een jaar vanaf 29 november 2023 en een jaar vanaf 22 oktober 2024.

In het verslag van het periodiek onderhoudsgesprek van cliënt 24 met datum 9 januari 2024 staat het profiel neutraal. Dit document is ondertekend door de cliënt.⁶⁰

Uit de kwartaalrapportages van 2023 van cliënt 24 volgt dat in de portefeuille meerdere beleggingen met duurzaamheidskenmerken waren opgenomen. Uit een vergelijking van de kwartaalrapportages van het vierde kwartaal van 2023⁶¹ met het eerste kwartaal 2024⁶² blijkt dat er meerdere van deze beleggingen uit de portefeuille van cliënt in Q1 2024 verkocht zijn.

⁵⁷ 113. 20241024-IN-Klant 16 Overgang naar meedoen met AEX dagoptie activiteiten redacted1.pdf.

⁵⁸ 029. 20240715-IN-Klant 24 Clientprofiel versie 2021 9 redacted.pdf.

⁵⁹ 030. 20240715-IN-Klant 24 Geschiktheidsverklaring Vraag 11 deel 2.pdf.

⁶⁰ 126. 20241028-IN-Klant 24 Verslag periodiek onderhoudsgesprek bijlage 1 per aanget post (NA BEZOEK).pdf.

⁶¹ 013. 20240715-IN-Klant 05 Kwartaalrapportage 2023 Q4 redacted.pdf.

⁶² 036. 20240715-IN-Klant 24 Kwartaalrapportage 2024 Q1 redacted.pdf.

OVG heeft tijdens het Bezoek desgevraagd aangegeven dat cliënt 24 in 2024 afgestapt is van de specifieke wens/instructie voor milieuvriendelijke beleggingen⁶³ en heeft in dat kader een e-mail van 10 januari 2024 met daaropvolgend antwoord van cliënt 24 aan de AFM verstrekt⁶⁴:

Van: c
Verzonden: woensdag 10 januari 2024 17:21
Aan: [REDACTED] >
Onderwerp: Re: Verkoopopbrengst [REDACTED]

Dank [REDACTED]

Ik heb het overgemaakte bedrag ontvangen!

Groet,

Verzonden vanaf mijn Galaxy

⁶³ 137. 20250121 Gespreksverslag bezoek AFM aan OVG op 17 oktober 2024 inclusief bijlagen.pdf.

⁶⁴ 125. 20241028-IN-Klant 24 Bijlage 5 geschiktheidsverklaring en port. indeling (NA BEZOEK) redacted1.pdf.

Oorspronkelijk bericht

Van: [REDACTED]
Datum: 10-01-2024 14:20 (GMT+01:00)

Onderwerp: Re: Verkoopopbrengst [REDACTED]

Goedemiddag,

Hartelijk dank, deze informatie heb ik doorgestuurd naar [REDACTED]

Zoals beloofd nog de samenvatting van onze meeting van gisteren.

Het beleggingsresultaat over 2023 was circa [REDACTED] in de plus. Mede door dit matige resultaat, jullie vermogensdoelstellingen (behoud van vermogen) en kortere beleggings-horizon is er besloten om circa [REDACTED] op een spaarrekening elders te stallen. Vandaag heb ik reeds [REDACTED] overgeboekt naar de [REDACTED] rekening van [REDACTED]. In de loop van de week zal ik nog [REDACTED] overboeken.

Voor de beleggingen die er dan nog zijn zal ik een voorstel maken. Aan de hand van het voorstel kunnen we bespreken of dit passend is voor [REDACTED]. Dit voorstel zal ik jullie in de loop van volgende week mailen.

Mochten jullie tussentijds vragen hebben dan hoor ik dat graag.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]

Onafhankelijk Vermogensbeheer 's-Gravenhage
Nieuwe Parklaan 17
2597LA 's-Gravenhage

Uit hierboven aangehaalde e-mailcorrespondentie volgt niet dat cliënt 24 is afgestapt van de specifieke wens/instructie voor milieuvriendelijke beleggingen.

4.1.3.3 Bevindingen

Geen vastlegging akkoord van cliënt 16 op wijziging beleggingsstrategie en daarmee gepaard gaande toegenomen kosten.

Uit de feiten volgt dat OVG het akkoord van cliënt 16 op de wijziging in de beleggingsstrategie in de periode van het eerste kwartaal van 2023 tot en met het eerste kwartaal van 2024 – bestaande uit het meedoen met de “AEX-dagoptie-activiteiten” en de daarmee gepaard gaande stijging van kosten in de portefeuille – niet schriftelijk heeft vastgelegd, waardoor niet herleidbaar is dat deze cliënt hiermee akkoord is.

OVG heeft dit ook erkend in haar Beantwoording aanvullend informatieverzoek en voorts deze wijziging op 24 oktober 2024 alsnog per e-mail bevestigd aan desbetreffende cliënt. OVG reageerde aan de AFM als volgt: *“De overgang naar het ‘meedoen’ met de AEX dag-optie-activiteiten van relatie 16 (een ervaren en intelligente ondernemer die al heel lang belegd), is voorafgaand met de cliënt overlegd, besproken en accoord bevonden maar niet schriftelijk bevestigd. (...) Wij hebben overigens client inmiddels een e-mail gestuurd”.*

Geen vastlegging afstappen van wens voor milieuvriendelijke beleggingen van cliënt 24

Uit de feiten volgt dat cliënt 24 bij de intake in 2022 heeft aangegeven milieuvriendelijke beleggingen te wensen. In 2023 bevatte zijn portefeuille meerdere duurzame beleggingen. De AFM is geen reactie tegengekomen van de cliënt op de geschiktheidsverklaring 2023 waarin duurzaamheidsvoorkeuren uitgevraagd zijn. Uit de feiten – specifiek de kwartaaloverzichten 2024 – volgt dat in Q1 2024 een deel van de duurzame beleggingen uit de portefeuille zijn verkocht.

Uit de toelichting van OVG, gegeven tijdens het Bezoek, volgt dat zij vanwege het feit dat de cliënt niet heeft gereageerd op de geschiktheidsverklaring 2023 waarin duurzaamheidsvoorkeuren zijn uitgevraagd, ervan uit is gegaan dat cliënt geen duurzaamheidsvoorkeuren heeft. Ter onderbouwing verwijst OVG naar e-mailcorrespondentie van 10 januari 2024⁶⁵. De AFM acht deze eenzijdige vastlegging niet afdoende om vast te stellen dat de desbetreffende cliënt heeft afgezien van diens specifieke wens en/of instructie voor milieuvriendelijke beleggingen.

Uit de e-mailcorrespondentie volgt niet dat cliënt heeft afgezien van de specifieke wens en/of instructie voor milieuvriendelijke beleggingen. De AFM constateert dat de vastlegging van deze vermeende wijziging dus ontbreekt.

4.1.3.4 Oordeel

Op basis van de feiten en bevindingen in paragraaf 4.1.3.2 en 4.1.3.3 oordeelt de AFM dat OVG omstreeks einde 2023/begin 2024⁶⁶ in overtreding was van artikel 72, tweede lid, Gedelegeerde Verordening MiFID II juncto Bijlage I, Beoordeling van geschiktheid en passendheid van de Gedelegeerde Verordening MiFID II alsmede artikel 35, eerste lid, BGfo, omdat:

- De schriftelijke vastlegging ontbreekt waarin cliënt 16 akkoord gaat met de wijziging van de beleggingsstrategie en daarmee gepaard gaande toegenomen kosten.
- Niet schriftelijk is vastgelegd dat cliënt 24 wenst af te stappen van diens specifieke wens/instructie voor milieuvriendelijke beleggingen.

4.1.4 Informatieverstrekking over het risico van de portefeuille

4.1.4.1 Wettelijk kader

Op grond van artikel 47, derde lid, sub e, Gedelegeerde Verordening MiFID II dienen beleggingsondernemingen aan een cliënt of potentiële cliënt bij het aanbieden van vermogensbeheerdiensten informatie over de beheerdoelstellingen, de omvang van het risico dat voortvloeit uit de speelruimte die de beheerder heeft, alsmede eventuele specifieke beperkingen van deze speelruimte te verstrekken. Deze informatie dient te worden verstrekt geruime tijd voordat voor cliënten of potentiële cliënten beleggings- of nevendiensten worden verricht.

⁶⁵ 125. 20241028-IN-Klant 24 Bijlage 5 geschiktheidsverklaring en port. indeling (NA BEZOEK) redacted1.pdf.

⁶⁶ De AFM heeft de vaststelling van de periode van overtreding gebaseerd op het moment van inwerkingtreding MiFID II en de aanleverdatum van Aanvullend informatieverzoek. De AFM heeft vooralsnog geen aanwijzingen dat de betreffende overtreding daarna is gestaakt.

In aanvulling hierop dient conform artikel 4:19, tweede lid, Wft de door een financiële onderneming⁶⁷ aan een cliënt verstrekte of beschikbaar gestelde informatie ter zake van een financieel product, financiële dienst of nevendienst correct, duidelijk en niet misleidend te zijn.

4.1.4.2 Feiten

In de beantwoording⁶⁸ van het Eerste informatieverzoek heeft OVG voor vier van de acht geselecteerde cliënten intakeformulieren⁶⁹ verstrekt waarop de vier risicoprofielen⁷⁰ zijn weergegeven en waarin de assetallocatie per beleggingscategorie, het risico (standaarddeviatie) van de portefeuille en het verwacht rendement zijn weergegeven. Op de intakeformulieren van de andere vier cliënten staan bij de risicoprofielen geen verwacht rendement en standaarddeviatie vermeld. In onderstaande paragraaf gaat de AFM hier ter beoordeling van de informatieverstrekking over het risico in de portefeuille door OVG verder op in.

Intakeformulieren mét verwacht rendement en standaarddeviatie (periode 2019-2021)

De intakeformulieren van desbetreffende cliënten waarop deze informatie wél vermeld is, dateren uit de periode 2019-2021, waarbij de oudste is van cliënt 5 op 31 januari 2019.

Voorbeeld risicoprofiel uit het intake formulier van een cliënt⁷¹:

Defensief	Min.	Mid	Max.
Liquiditeiten	0%	30%	60%
Obligaties en garantieproducten	40%	60%	80%
Aandelen en opties	10%	25%	40%
Vastgoed	0%	10%	20%
Risico van de portefeuille ¹			
Verwacht rendement	2,38%		
Standaarddeviatie*	6,08%		
Verwacht rendement ²			
Min performance (95% kans)	-9,78%		
Max performance (95% kans)	14,53%		

OVG licht het verwacht rendement, de standaarddeviatie en de minimale performance verder toe onder 'Toelichting Stap 3' van het intakeformulier:

Toelichting Stap 3.

Uw risicoprofiel, Risico van de portefeuille 1), Verwacht Rendement 2) en enige uitleg van de begrippen standaarddeviatie* en risico

*De standaarddeviatie (=standaardafwijking) is de statistische maatstaf van de spreiding van een variabele rond zijn gemiddelde. De standaardafwijking geeft weer hoe de waarden van de variabelen gemiddeld gegroepeerd zijn rond het gemiddelde. Een geringe standaardafwijking betekent dat de waarden dicht bij het gemiddelde liggen, en omgekeerd.

(...)

⁶⁷ Onder financiële onderneming valt ook een beleggingsonderneming, zie artikel 1:1 Wft onder 'financiële onderneming', onderdeel f.

⁶⁸ 007. 20240704-IN-MAIL-Mail bij klantenlijstje.pdf.

⁶⁹ Van cliënten 5, 10, 44 en 30.

⁷⁰ Voorzichtig, Defensief, Neutraal en Offensief.

⁷¹ 020. 20240715-IN-Klant 10 Bijlage 04 clientprofiel risicoprofiel redacted.pdf.

De verstrekte en de te verstrekken informatie met betrekking tot de (beoogde) beleggingen en (streef)rendementen is mede gebaseerd op verwachtingen en inschattingen en kan derhalve nimmer als garantie worden beschouwd. U zal er niet zonder meer vanuit mogen gaan dat de verwachte uitkomsten of inschattingen te allen tijde correct zijn en dat de beleggingsdoelstellingen zullen worden gerealiseerd en/of het Vermogen geheel in stand zal blijven.

Voor de berekening van de standaarddeviatie (=de 95% kans dat de waardeontwikkeling binnen de aangegeven grenzen blijft) is deels gebruik gemaakt van de parameters en berekeningswijze uit de Leidraad Klant in Beeld (opgesteld door de AFM). Hier benadrukken wij dat deze Leidraad slechts een theoretische exercitie is en dat een begrip als ‘minimumperformance’, genoemd in het Clientprofiel (zie o.a. Stap 6) slechts een vage indicatie is van mogelijke verliezen en dat niet uit te sluiten is dat een verlies op jaarbasis groter uitvalt en dat dergelijke grotere verliezen zich meerdere jaren achtereen kunnen voordoen.

Intakeformulieren zonder verwacht rendement en standaarddeviatie (periode 2022-2023)

Bij de overige vier geselecteerde cliënten⁷² is op de intakeformulieren (daterend van 2022-2023, oudste van cliënt 16 op 3 januari 2022) bij alle risicoprofielen alleen de assetallocatie per beleggingscategorie weergegeven en is geen informatie meer opgenomen over het risico van de betreffende portefeuille en het verwacht rendement⁷³. Dit is tevens het geval in het huidige intakeformulier van OVG.

Voorbeeld risicoprofiel uit het huidige intakeformulier⁷⁴:

Defensief	Min.	Mid	Max.
Liquiditeiten	0%	30%	60%
Obligaties en garantieproducten	40%	60%	80%
Aandelen en opties	10%	25%	40%
Vastgoed	0%	10%	20%

In het huidige intakeformulier geeft OVG de volgende toelichting over de begrippen ‘Verwacht rendement’ en de ‘Standaarddeviatie’ (onderstreping door OVG):

“Het hanteren van voornoemde twee begrippen is in feite ‘de toekomst willen voorspellen door in de achteruitkijkspiegel te kijken’ en wij zullen deze begrippen dan ook niet hanteren.”⁷⁵

⁷² Cliënt 16, 24, 25 en 45.

⁷³ De cliënt wordt alleen in algemene bewoordingen gewezen op de risico’s die bij vermogensbeheer/beleggen komen kijken.

⁷⁴ 099. 20240821-IN-VBO Clientprofiel OVG versie 2024-3.docx afkomstig uit deel 3 van 006. 20240701-UIT-MAIL- Informatieverzoek OVG.pdf.

⁷⁵ Pagina 17 van 099. 20240821-IN-VBO Clientprofiel OVG versie 2024-3.docx afkomstig uit deel 3 07. 20240701-UIT-MAIL- Informatieverzoek OVG.pdf.

Op de intakeformulieren van de overige vier geselecteerde cliënten,⁷⁶ waarbij het risico van de portefeuille en het verwacht rendement niet zijn weergegeven bij de risicoprofielen, geeft OVG een vrijwel identieke toelichting:

“Het hanteren van voornoemde twee begrippen is in feite ‘de toekomst willen voorspellen door in de achteruitkijkspiegel te kijken’.”⁷⁷

Vastleggingsformulieren onderhoudsgesprekken mét verwacht rendement en standaarddeviatie

De informatie omtrent het risico van de portefeuille en het verwacht rendement is ook weergegeven in het vastleggingsformulier van de jaarlijkse onderhoudsgesprekken⁷⁸ uit 2023 en 2024 die OVG in de beantwoording van het Aanvullend informatieverzoek aan de AFM heeft verstrekt voor vijf cliënten.

Voorbeeld risicoprofiel uit periodiek onderhoudsgesprek van een cliënt⁷⁹:

Defensief	Min.	Mid	Max.
Liquiditeiten	0%	30%	60%
Obligaties en garantieproducten	40%	60%	80%
Aandelen en opties	10%	25%	40%
Vastgoed	0%	10%	20%
Risico van de portefeuille1			
Verwacht rendement		2,38%	
Standaarddeviatie		6,08%	
Verwacht rendement2			
Min performance (95% kans)		-9,78%	
Max performance (95% kans)		14,53%	

In de beantwoording van het Eerste informatieverzoek⁸⁰ geeft OVG de volgende beschrijving van de door OVG gehanteerde methode met betrekking tot het bepalen van het risico van de beleggingsportefeuilles:

“De beschrijving van risico in de beleggingsportefeuille

zoals wij met de cliënt hebben besproken en is vastgelegd in onze overeenkomst zijn wij van mening dat een risico in een portefeuille vooraf niet te bepalen is. Derhalve werken wij niet met afspraken met de cliënt over het risico in de portefeuille gebaseerd op methodes zoals standaarddeviatie of stress testing en Var die gebaseerd zijn op historische prestaties en het toekomstige risico niet kunnen voorspellen. Teneinde het risico in een beleggingsportefeuille te verminderen gaan wij uit van diversificatie tussen verschillende assetclasses. Hiervoor hebben wij verschillende profielen opgesteld, te weten: (...)”⁸¹

⁷⁶ Van cliënt 16, 24, 25 en 45.

⁷⁷ Pagina 15 van 052. 20240718-IN-Klant 16 Clientprofiel.pdf.

⁷⁸ Van cliënten 24, 10, 5, 16 en 44.

⁷⁹ 119. 20241028-IN-Klant 05 Verslag periodiek onderhoudsgesprek bijlage 1 per aangetekende post (4) redacted.pdf.

⁸⁰ Vraag 16 deel 2 van het informatieverzoek. 006. 20240701-UIT-MAIL- Informatieverzoek OVG.pdf.

⁸¹ 019. 20240715-IN-Klant 10 Bijlage 03 Beleggingsprofielen.pdf.

Gedurende het Bezoek gaf OVG aan dat ze niet gelooft in het communiceren van verwachte rendementen en standaarddeviaties. Hierbij werd verteld dat dit in het verleden nog wel door OVG werd gedaan, maar dat ze door voortschrijdend inzicht hiervan af is gestapt. Volgens OVG wordt er nu gestuurd op basis van de assetallocatie. Verder worden cliënten volgens OVG gewaarschuwd voor de grote risico's die beleggen meebrengt en dat deze risico's moeilijk te kwantificeren zijn. OVG gaf daarbij aan dat het maximale risico (verlies) dat een cliënt wil lopen in de jaarlijkse update staat en dat er geen grenzen aan de lopende risico's in de portefeuille worden gegeven.⁸²

4.1.4.3 Bevindingen

Voldoende informatie verstrekt aan cliënten 5, 10, 30 en 44 over de beheerdoelstellingen en omvang van het risico en dit geruime tijd gedaan vóór de verrichting van de beleggingsdiensten aan hen

Uit de voorgaande feiten volgt dat OVG voor vier van de acht geselecteerde cliënten (cliënten 5, 10, 30 en 44) op het intakeformulier de assetallocatie binnen de portefeuille, het risico van de portefeuille, uitgedrukt in het verwacht rendement en de standaarddeviatie, en het verwacht rendement, uitgedrukt in de minimale en maximale performance, heeft weergegeven bij de door OVG aangeboden risicoprofielen.

De AFM komt tot de bevinding dat OVG voor deze cliënten voldoende informatie heeft verstrekt over de beheerdoelstellingen, de omvang van het risico dat voortvloeit uit de speelruimte die de beheerder heeft, alsmede eventuele specifieke beperkingen van speelruimte (**beheerdoelstellingen en omvang van het risico**). De informatie staat op de intakeformulieren en is zodoende geruime tijd verstrekt voordat de beleggingsdiensten aan betreffende cliënten zijn verricht.

Aan cliënten 16, 24, 25 en 45 is niet geruime tijd voor verrichting van de beleggingsdienst informatie verstrekt over de beheerdoelstellingen en omvang van het risico

Op de intakeformulieren van de overige vier geselecteerde cliënten (cliënt 16, 24, 25 en 45) heeft OVG enkel de asset allocatie weergegeven bij de risicoprofielen. Met het enkel weergeven van de asset allocatie maakt OVG de beheerdoelstellingen en de omvang van het risico niet aan cliënten kenbaar.

Cliënten 16 en 24 hebben op een later moment – bij hun jaarlijkse onderhoudsgesprek – wel informatie ontvangen over het risico van de portefeuille en het verwacht rendement. Echter, de intakeformulieren dateren respectievelijk van 3 januari 2022 en 11 april 2022 terwijl de onderhoudsgesprekken dateren van respectievelijk 12 december 2023 en 9 januari 2024. Bovendien volgt uit de kwartaalrapportages (zie onder paragraaf 4.1.3.2) dat in de periode van Q1 2023 t/m Q2 2024 beleggingsdiensten zijn verricht voor desbetreffende cliënten.

⁸² 137. 20250121 Gespreksverslag bezoek AFM aan OVG op 17 oktober 2024 inclusief bijlagen.pdf.

De AFM is daarom van mening dat de informatie over de beheerdoelstellingen en omvang van het risico niet geruime tijd voor verrichting van de beleggingsdienst is verstrekt. Zodoende komt de AFM tot de bevinding dat OVG aan cliënten 16, 24, 25 en 45 niet geruime tijd voor verrichting van de beleggingsdienst informatie heeft verstrekt over de beheerdoelstellingen en omvang van het risico.

Niet duidelijke en/of misleidende informatieverstrekking aan cliënten 5, 10, 16, 24 en 44

Zoals hierboven toegelicht zegt OVG af te zijn gestapt van het communiceren van verwachte rendementen en standaarddeviaties. Desalniettemin heeft OVG in 2023 en 2024 aan vijf geselecteerde cliënten (cliënten 5, 10, 16, 24 en 44) op het formulier van het jaarlijkse onderhoudsgesprek informatie verstrekt over de assetallocatie binnen de portefeuille, het risico van de portefeuille, uitgedrukt in het verwacht rendement en de standaarddeviatie, en het verwacht rendement, uitgedrukt in de minimale en maximale performance. Hierdoor kan bij desbetreffende cliënten de indruk zijn gewekt dat OVG in haar beleggingspraktijk nog rekening houdt met het genoemde risico en het verwacht rendement, terwijl dit niet het geval is.

De AFM acht deze verstrekte informatie door OVG over het risico van de portefeuille en het verwacht rendement bij cliënten 5, 10, 16, 24 en 44 dit op deze formulieren daarom niet correct, duidelijk, en/of misleidend.

4.1.4.4 Oordeel

Op basis van de feiten en bevindingen in paragraaf in paragraaf 4.1.4.2 en 4.1.4.3 oordeelt de AFM dat OVG in de periode van 3 januari 2022 tot en met in ieder geval 30 maart 2023⁸³ in overtreding is van artikel 47, derde lid, sub e, Gedelegeerde Verordening MiFID II, omdat:

- OVG aan cliënten 16, 24, 25 en 45 niet geruime tijd voor het verlenen van de vermogensbeheerdienst volledige informatie over de beheersdoelstellingen en omvang van het risico heeft verstrekt.

Verder oordeelt de AFM op basis van de feiten en bevindingen in paragraaf 4.1.4.2 en 4.1.4.3 dat OVG in de periode van 7 januari 2023 tot en met ieder geval 9 januari 2024⁸⁴ artikel 4:19, tweede lid, Wft, heeft overtreden, omdat:

⁸³ Het begin van de periode is gebaseerd op de datum van het oudste intakeformulier van deze cliënten, betreft cliënt 16, en het einde van de periode is gebaseerd op het nieuwste intakeformulier van deze cliënten, betreft cliënt 25.

⁸⁴ Het begin van de periode is gebaseerd op de datum van het oudste onderhoudsgesprek van deze cliënten, betreft cliënt 10, en het einde van de periode is gebaseerd op het nieuwste onderhoudsgesprek van deze cliënten, betreft cliënt 24.

- OVG in de verslagen van haar onderhoudsgesprekken niet correcte, duidelijke en /of misleidende informatie (heeft) verstrekt aan cliënten 5, 10, 16, 24 en 44, doordat zij desbetreffende cliënten informatie heeft voorgespiegeld over het risico (standaarddeviatie) en het verwachte rendement van de portefeuille, terwijl OVG niet langer stuurt op verwacht rendement en standaarddeviatie, waardoor de cliënten niet kunnen vertrouwen op deze informatie, terwijl de indruk wordt gewekt dat dit wel zo is.

4.1.5 Duurzaamheidsvoorkeuren

4.1.5.1 Wettelijk kader

Het inwinnen van duurzaamheidsvoorkeuren bij cliënten als onderdeel van de geschiktheidsbeoordeling is sinds 2 augustus 2022 verplicht voor vermogensbeheerders volgens de Gedelegeerde Verordening (EU) 2021/1253 van de Commissie van 21 april 2021 tot wijziging van Gedelegeerde Verordening MiFID II⁸⁵ (GV 2021/1253). Deze verplichting is onderdeel van de beleggingsdoelstellingen zoals opgenomen in artikel 4:23, eerste lid, sub a, Wft en artikel 54, tweede lid, Gedelegeerde Verordening MiFID II.

Artikel 54, tweede lid, aanhef en sub a, Gedelegeerde Verordening MiFID II bepaalt dat beleggingsondernemingen bij de bepaling in hoeverre informatie moet worden ingewonnen, rekening houden met alle kenmerken van de vermogensbeheerdiensten die voor deze cliënt worden verricht.

Beleggingsondernemingen dienen alle informatie op te vragen bij cliënten of potentiële cliënten die zij nodig hebben om inzicht te krijgen in de belangrijkste feiten over de cliënt en om er gelet op de aard en reikwijdte van de verrichte dienst redelijkerwijs van uit te kunnen gaan dat de specifieke transactie die in het kader van het vermogensbeheer zal worden aangegaan, voldoet aan de beleggingsdoelstellingen van de betrokken cliënt, met inbegrip van de risicotolerantie en duurzaamheidsvoorkeuren van de cliënt.

Duurzaamheidsvoorkeuren zijn in artikel 2, zevende lid, Gedelegeerde Verordening MiFID II als volgt gedefinieerd:

“Duurzaamheidsvoorkeuren: de keuze van een cliënt of potentiële cliënt ten aanzien van de vraag of, en zo ja, in welke mate een of meer van de volgende financiële instrumenten in haar of zijn beleggingsstrategie moet worden geïntegreerd:

a) een financieel instrument waarvoor de cliënt of potentiële cliënt bepaalt dat een minimumpercentage moet worden belegd in ecologisch duurzame beleggingen in de zin van artikel 2, punt 1, van Verordening (EU) 2020/852 van het Europees Parlement en de Raad ();*

⁸⁵ Artikel 1 en 2 van GEDELEGEERDE VERORDENING (EU) 2021/1253 VAN DE COMMISSIE van 21 april 2021 tot wijziging van Gedelegeerde Verordening (EU) 2017/565 wat betreft de integratie van duurzaamheidsfactoren, -risico's en -voorkeuren in bepaalde organisatorische vereisten en voorwaarden voor de bedrijfsvoering voor beleggingsondernemingen (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=OJ:L:2021:277:FULL> 277/4 en 5).

b) een financieel instrument waarvoor de cliënt of potentiële cliënt bepaalt dat een minimumpercentage moet worden belegd in duurzame beleggingen in de zin van artikel 2, punt 17, van Verordening (EU) 2019/2088 van het Europees Parlement en de Raad (**);

c) een financieel instrument dat rekening houdt met de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren waarbij de cliënt of potentiële cliënt de kwantitatieve of kwalitatieve elementen bepaalt waaruit moet blijken dat met die effecten rekening wordt gehouden.”

ESMA heeft voorts op 3 april 2023 een nadere invulling van deze normen gegeven in de ESMA *Richtsnoeren met betrekking tot bepaalde aspecten van de MiFID II-geschiktheidseisen*’ (**ESMA Richtsnoeren geschiktheidseisen**)⁸⁶. In randnummers 16 en 26 is daar het volgende over opgenomen:

“16. Om cliënten te helpen het concept van “duurzaamheidsvoorkeuren” dat in artikel 2, punt 7, van Gedelegeerde Verordening MiFID II MiFID II wordt geïntroduceerd, en de keuzes die in dit verband moeten worden gemaakt, te begrijpen, dienen beleggingsondernemingen de termen en het onderscheid tussen de verschillende elementen van de definitie van duurzaamheidsvoorkeuren die in de punten a) tot en met c) van artikel 2, punt 7, worden geschetst en ook tussen deze producten en producten zonder dergelijke duurzaamheidskenmerken, op een duidelijke manier uit te leggen, waarbij zij technisch taalgebruik dienen te vermijden. Beleggingsondernemingen dienen ook de termen en concepten uit te leggen die worden gebruikt om naar ecologische, sociale en governanceaspecten te verwijzen.”

“26. De informatie over de duurzaamheidsvoorkeuren van de cliënt dienen alle aspecten te omvatten die worden genoemd in de definitie van “duurzaamheidsvoorkeuren” van artikel 2, punt 7, van Gedelegeerde Verordening MiFID II en dient voldoende gedetailleerd te zijn om de duurzaamheidsvoorkeuren van de cliënt te kunnen vergelijken met de duurzaamheidsgerelateerde kenmerken van financiële instrumenten en een beoordeling van de geschiktheid mogelijk te maken. Beleggingsondernemingen dienen de volgende informatie van cliënten in te winnen:

- of de cliënt duurzaamheidsvoorkeuren heeft (ja/nee);*
- indien de cliënt de vorige vraag met “ja” beantwoordt: of de cliënt duurzaamheidsvoorkeuren heeft met betrekking tot een of meer van de punten a), b) of c) in de definitie van artikel 2, punt 7, van Gedelegeerde Verordening MiFID II MiFID II;*
- voor aspecten a) en b): het minimumpercentage;*
- voor aspect c): welke belangrijkste ongunstige effecten (PAI) in overweging moeten worden genomen, met inbegrip van kwantitatieve of kwalitatieve criteria waaruit die overweging blijkt*

⁸⁶ ESMA. (2023c). Richtsnoeren met betrekking tot bepaalde aspecten van de MiFID II-geschiktheidseisen. https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/2023-04/ESMA35-43-3172_Guidelines_on_certain_aspects_of_the_MiFID_II_suitability_requirements_NL.pdf.

Tijdens het hele proces dienen de beleggingsondernemingen een neutrale en onbevooroordeelde houding aan te nemen om de antwoorden van de cliënten niet te beïnvloeden.”

Uit overweging 4 van de wijzigingsverordening 2021/1253 GV en randnummer 57 van de ESMA Richtsnoeren geschiktheidseisen volgt dat deze verplichting ook geldt voor bestaande cliënten voor wie reeds een geschiktheidsbeoordeling is uitgevoerd. Voor bestaande cliënten is deze verplichting als volgt uitgewerkt:

1. Beleggingsondernemingen moeten per 2 augustus 2022 bestaande cliënten de mogelijkheid bieden om hun profiel desgewenst onmiddellijk te laten bijwerken.
2. Beleggingsondernemingen moeten de duurzaamheidsvoorkeuren uiterlijk hebben ingewonnen bij de eerstvolgende regelmatige update van de cliëntinformatie (periodieke actualisatie) gezien vanaf het moment van de inwerkingtreding van de wijzigingsverordening GV 2021/1253 waarmee Gedelegeerde Verordening MiFID II wijzigt, te weten 2 augustus 2022.
3. Zolang de duurzaamheidsvoorkeuren nog niet bekend zijn, wordt de cliënt als “duurzaamheidsneutraal” beschouwd en mag de beleggingsonderneming in haar dienstverlening zowel producten met als product zonder duurzaamheid gerelateerde kenmerken aanbevelen/selecteren. Deze mogelijkheid is beperkt tot de situatie waarin de cliënt niet verzoekt om onmiddellijke bijwerking van zijn profiel, en tot de periode tot aan de eerstvolgende regelmatige update.
4. De datum van de eerstvolgende regelmatige update verschilt per cliënt, maar de minimale frequentie van regelmatige update (dus ook qua duurzaamheidsvoorkeuren) in het geval van doorlopende relaties is jaarlijks. Dit is neergelegd in artikel 54 (lid 7 en 13) Gedelegeerde Verordening MiFID II.

Hieruit kan geconcludeerd worden dat de eerstvolgende regelmatige update waarin duurzaamheidsvoorkeuren dienen te worden uitgevraagd in ieder geval dient te plaats te vinden op 2 augustus 2023, een jaar na inwerkingtreding van de verplichting voor beleggingsondernemingen om duurzaamheidsvoorkeuren in te winnen.

4.1.5.2 Feiten

In de beantwoording van het Eerste informatieverzoek heeft OVG voor zeven van de acht geselecteerde cliënten een geschiktheidsverklaring gestuurd waarin zij voorkeuren omtrent duurzaamheid van haar cliënten uitvraagt. In onderstaande paragraaf gaat de AFM ter beoordeling van het inwinnen van duurzaamheidsvoorkeuren door OVG verder in op deze uitvraag.

Uitvraag duurzaamheidsvoorkeuren bij cliënten in de periode na 2 augustus 2022

In antwoord op het Eerste informatieverzoek⁸⁷ heeft OVG van twee geselecteerde cliënten⁸⁸ een hernieuwd⁸⁹ intakeformulier toegestuurd van na 2 augustus 2022. Voor deze cliënten is in het hernieuwde intakeformulier 'Cliëntprofiel van cliënt 25'⁹⁰ en 'Cliëntprofiel van cliënt 45'⁹¹ het volgende uitgevraagd met betrekking tot duurzaamheidsvoorkeuren:

Tenslotte dienen wij ook uw eventuele beleggingswensen ten aanzien van 'duurzaamheid' (ESG, Environmental, Social, Governance) na te gaan.

Wat is uw voorkeur ten aanzien van 'duurzaamheid' (uw keuze a.u.b. omcirkelen c.q. nader invullen).

a) Ik heb geen duurzaamheidsvoorkeuren, ik heb een ESG-neutraal profiel, d.w.z.

instrumenten met én zonder duurzame kenmerken mogen worden opgenomen in mijn portefeuille.

b) In mijn portefeuille moet rekening gehouden worden met 'duurzaamheid' en ik accepteer volledig alle rendementsgevolgen van mijn onderstaande wensen en instructies; ik wil voor minimaal (1., 2. en 3. tezamen)%*) beleggen in:

1. ecologisch duurzame beleggingen, ook wel genoemd Taxonomy-aligned beleggingen en of
2. duurzame beleggingen onder de SFDR (Sustainable Finance Disclosure Regulation) en of
3. instrumenten die rekening houden met het voorkomen van de belangrijkste ongunstige effecten voor wat betreft duurzaamheidsfactoren.

*) Aangezien er vaak c.q. indien er onvoldoende of onwaarachtige informatie van bedrijven en financiële instellingen beschikbaar is (zodat mogelijk van al dan niet bewust 'groenwassen' sprake is), wordt slechts volstaan met onzerzijds een inspanningsverplichting om de portefeuille in te vullen met ESG-beleggingen.

Specifieke ESG-wensen en of -instructies:

.....
.....

Handtekening(en) voor
akkoord :

Uit de formulieren volgt dat zowel voor cliënt 25 als cliënt 45 geen van de velden ten aanzien van duurzaamheid zijn ingevuld.

⁸⁷ Vraag 6 van deel 2 van het informatieverzoek. 006. 20240701-UIT-MAIL- Informatieverzoek OVG.pdf.

⁸⁸ Cliënt 25 en cliënt 45.

⁸⁹ De AFM was er in eerste instantie van uitgegaan dat de twee door OVG verstrekte intakeformulieren de initiële intake betrof, want zij had daar in haar Eerste informatieverzoek om gevraagd. In antwoord op de aanvullende vragen van de AFM naar aanleiding van de Zienswijze van OVG, heeft OVG echter informatie verstrekt waaruit volgt dat deze twee cliënten al langer cliënt van OVG waren en dat de intakeformulieren hernieuwde intakeformulieren waren.

⁹⁰ 062. 20240718-IN-Klant 25 Bijlage 02 clientprofiel risicoprofiel geschiktheidsbeoordeling redacted.pdf.

⁹¹ 083. 20240718-IN-Klant 45 Clientprofiel [...] redacted.pdf, Pagina 13.

Uitvraag duurzaamheidsvoorkeuren bij bestaande cliënten van de periode voor 2 augustus 2022 - intake

Voor de andere zes geselecteerde cliënten⁹² die voor 2 augustus 2022 een relatie zijn aangegaan met OVG zijn oudere versies van het intakeformulier (van voor 2023) gehanteerd op basis waarvan het cliëntprofiel werd vastgesteld. In deze versies is de AFM geen vragen met betrekking tot de duurzaamheidsvoorkeuren van de cliënt tegengekomen.⁹³

Nader onderzoek naar duurzaamheidsvoorkeuren in de jaarlijkse geschiktheidsverklaring

OVG heeft in de beantwoording van het Eerste informatieverzoek⁹⁴ de afgegeven geschiktheidsverklaringen met betrekking tot 2023 en de eerste helft van 2024 verstrekt voor zeven van de acht geselecteerde cliënten.⁹⁵ De verklaringen zijn geduid als "*Geschiktheidsverklaring; uitvraag eventuele voorkeur in 2023*". De AFM stelt vast dat de inhoud van deze zeven verstrekte geschiktheidsverklaringen overeenkomt.

Uit de geschiktheidsverklaring van vijf van de acht geselecteerde cliënten⁹⁶ volgt dat OVG de geschiktheidsverklaringen op 29 november 2023 heeft verstuurd. Bij cliënten 5 en 10 ontbreekt een datum van verzending. De AFM heeft daarnaast in de aan haar beschikbaar gestelde informatie slechts één reactie aangetroffen⁹⁷ van de zeven cliënten waaraan OVG een geschiktheidsverklaring heeft verstrekt.

Cliënt 16 heeft per e-mail op 3 december 2023⁹⁸ de volgende reactie gegeven op de geschiktheidsverklaring van OVG: "*Ik heb de geschiktheidsverklaring doorgelezen en ben volledig akkoord. Is er verder nog iets nodig dan hoor ik dat wel.*"

In deze geschiktheidsverklaringen zijn onderstaande relevante passages, met betrekking tot duurzaamheidsvoorkeuren opgenomen, waarbij ter illustratie de **Geschiktheidsverklaring van cliënt 5**⁹⁹ wordt getoond:

⁹² Cliënten 5, 10, 16, 24, 30, en 44.

⁹³ Toen golden ook nog niet de vereisten voor beleggingsondernemingen om duurzaamheidsvoorkeuren van cliënten uit te vragen (pas vanaf 2 augustus 2022).

⁹⁴ Vraag 11 van deel 2 van het informatieverzoek. 006. 20240701-UIT-MAIL- Informatieverzoek OVG.pdf.

⁹⁵ Cliënten 5, 10, 16, 24, 25, 44, en 45.

⁹⁶ Bij cliënten 16, 24, 25, 44 en 45 is een verzonden e-mailbevestiging aanwezig.

⁹⁷ Van cliënt 16.

⁹⁸ 054. 20240718-IN-Klant 16 Geschiktheidsverklaring.pdf.

⁹⁹ 009. 20240715-IN-Klant 05 Geschiktheidsverklaring.pdf.

ESG

Wij moeten ook doorlopend (o.i. jaarlijks) uw ESG-(duurzaamheids)voorkeuren vragen. Hiermee vullen wij indien deze zijn gewijzigd, uw portefeuilleprofiel aan. Het vragen naar uw duurzaamheidsvoorkeuren moet vanwege nieuwe Europese regels. Zie voor nadere uitleg, het document van de NVB in de bijlage van onze geschiktheidsverklaring van 2022. Bent u die kwijt dan kunt u ons om herverzekering vragen.

- Ons huidige beleggingsbeleid is vooralsnog niet speciaal gericht op duurzaam beleid en houdt niet overwegend rekening met de duurzaamheidsindelingen volgens de SFDR ('Sustainable Finance Disclosure Regulation'), 'ESG-ratings', de Europese Taxonomie e.d. Dit doen wij zo omdat er (ook volgens de AFM en recent (universitair) onderzoek) veel aanwijzingen zijn dat veel informatie, gegevens, beweringen, definities en meldingen/beloften voor wat betreft duurzaamheid van c.q. door bedrijven en certificerende instanties *nog niet, onvolledig, onjuist en of slechts beperkt beschikbaar/uitgevoerd zijn*. Die gegevens, informatie, definities, meldingen en ook beweringen/beloften, kunnen onwaarachtig zijn en of slechts gebaseerd op niet of matig onderbouwde schattingen c.q. aannames. Alsdan is mogelijk sprake van 'groenwassen'. Groenwassen betekent dat (overheids)organisaties of bedrijven, anderen of zich(zelf) **duurzamer** (laten) voordoen dan ze daadwerkelijk zijn. Het is dan eigenlijk niets meer dan een marketingtruc. Bedrijven willen naar de klant en of belegger ogenschijnlijk zo duurzaam mogelijk lijken om zo aantrekkelijker dan hun concurrenten over te komen. Ook overheden hebben vaak beleid en regelgeving gebaseerd op discutabele aannames. Het omhakken van het oerwoud op Kalimantan t.b.v. oliepalmpalantages en de geoogste palmolie per tanker naar Nederland vervoeren en hier opstoken in elektriciteitscentrales en verplicht aan dieselbrandstof toevoegen of in Canada en Europa, n.b. gesubsidieerd bossen omhakken ter verbranding als klimaatneutrale 'biomassa' en dan niet de CO2- en fijnstofuitstoot meenemen in de milieubelastingberekeningen, zijn schrijnende voorbeelden van 'wensdenken'. Biobrandstof van palmolie zou beter zijn voor het klimaat dan gewone diesel. In werkelijkheid is het 3 keer slechter! In 2019 kwam de EU tot andere inzichten v.w.b. palmolie (maar geheel effectief is dat besluit -pas- in 2030; dus 20 jaar nádat bijmengen in Diesel -zelfs wettelijk- verplicht werd) en besloot:
 - "Palmolie telt niet meer mee voor de duurzame energiedoelen van Europa
 - Nu is het nog verplicht om 10% biobrandstof bij te mengen in diesel. Door het besluit van de Europese Commissie bouwt Europa het gebruik van palmolie daarin tussen 2023 en 2030 af tot nul
 - Palmolie telt niet langer mee als biobrandstof"

Voorts wisselen de ESG-reguleringen vaak qua inhoud c.q. voorschriften. Zulks ook opinies/inzichten (zie boven) voor wat betreft ESG-materie en dan moeten portefeuilleposities weer aangepast worden, wellicht op voor de belegger ongunstige momenten. 'Uit de ESGmode' was altijd het beleggen in de wapenindustrie. Tot begin oktober 2022 toen Minister Ollongren pleitte voor opname van aandelen en financieringen van de wapenindustrie door pensioenfondsen en financiers: nu dus opeens 'in de ESGmode'.

Natuurlijk houden wij indien mogelijk en zinvol, rekening met milieu-aspecten.

Jaarlijks moeten wij vernemen of u duurzaamheidsvoorkeuren heeft en, zo u voor optie **b)** kiest, welke:

A.u.b. middels een <i>antwoord-e-mail</i> op deze e-mail uw keuze en eventuele specifiekere wensen, verdeling en of instructies inzake ESG aan ons melden. <i>N.B. Indien u niet reageert op deze mail gaan wij er voor komend kalenderjaar van uit dat u (weliswaar stilzwijgend maar desalniettemin nadrukkelijk) voor a) kiest en ons huidige beleid wil blijven volgen.</i>
a) Ik heb geen duurzaamheidsvoorkeuren, ik heb een ESG-neutraal profiel, d.w.z. instrumenten met én zonder duurzame kenmerken mogen worden opgenomen in mijn portefeuille. Ik kies

daarmee tot nader order nadrukkelijk voor het huidige beleggingsbeleid.	
b) In mijn portefeuille moet rekening gehouden worden met 'duurzaamheid'. Zie hieronder de door mij aangegeven specificaties. Ik accepteer volledig alle rendementsgevolgen van mijn onderstaande wensen en instructies; ik wens voor minimaal (1., 2. en of 3. tezamen)%) te beleggen in: zie kolom hieronder	

Indien u voor 'b)' heeft gekozen en u dus wenst dat wij rekening houden met uw duurzaamheidsvoorkeuren heeft u de keuze uit [a.u.b. aankruisen] :

1) ecologisch duurzame beleggingen, ook wel Taxonomy-aligned beleggingen	
2) duurzame beleggingen onder de SFDR	
3) instrumenten die rekening houden met het voorkomen van de belangrijkste ongunstige effecten voor wat betreft duurzaamheidsfactoren; in het Engels: Principle Adverse Impact ('PAI').	

Specifiekere wensen, verdeling en of instructies inzake

ESG:.....
.....

Tot slot:

Indien u niet reageert op deze mail gaan wij er voor komend jaar van uit

-dat u ons huidige beleid wil blijven volgen en u geen vragen en of opmerkingen heeft over al het bovenstaande en

- dat u weloverwogen 'a)' heeft gekozen v.w.b. de ESG-uitvraag.

4.1.5.3 Bevindingen

Duurzaamheidsvoorkeuren van cliënt 25 en 45 zijn niet ingewonnen

Uit de feiten volgt verder dat in de hernieuwde intakeformulieren voor zowel cliënt 25 als cliënt 45 de velden omtrent de duurzaamheidsvoorkeuren niet zijn ingevuld (zie in het afschrift van een intakeformulier bij de feiten opgenomen onder "*jaarlijks moeten wij vernemen of u duurzaamheidsvoorkeuren heeft, en zo [ja] voor optie b) kiest, welke*"). De verplichting de duurzaamheidsvoorkeuren in te winnen betekent dat die informatie daadwerkelijk moet zijn verkregen. Doordat de duurzaamheidsvoorkeuren van de desbetreffende cliënten niet zijn ingevuld, komt de AFM tot de bevinding dat deze informatie niet is ingewonnen door OVG.

Bevindingen gelet op de vereisten van ingewonnen duurzaamheidsvoorkeuren zijn niet conform de vereisten van artikel 4:23 Wft juncto artikel 54 Gedelegeerde Verordening MiFID II

Geen neutraal geformuleerde uitvraag van duurzaamheidsvoorkeuren

De AFM leidt uit de voorgaande feiten af dat OVG in de uitvraag naar duurzaamheidsvoorkeuren bepaalde passages heeft opgenomen waarvan een sturende werking uitgaat richting de cliënt.

Zo zijn de volgende uitingen van OVG over duurzaamheid niet neutraal en niet onbevooroordeeld (onderstrepning door de AFM):

“Ons huidige beleggingsbeleid is vooralsnog niet speciaal gericht op duurzaam beleid en houdt niet overwegend rekening met de duurzaamheidsindelingen volgens de SFDR ('Sustainable Finance Disclosure Regulation'), 'ESG-ratings', de Europese Taxonomie e.d. Dit doen wij zo omdat er (ook volgens de AFM en recent (universitair) onderzoek) veel aanwijzingen zijn dat veel informatie, gegevens, beweringen, definities en meldingen/beloften voor wat betreft duurzaamheid van c.q. door bedrijven en certificerende instanties nog niet, onvolledig, onjuist en of slechts beperkt beschikbaar/uitgevoerd zijn.”

“Bedrijven willen naar de cliënt en of belegger ogenschijnlijk zo duurzaam mogelijk lijken om zo aantrekkelijker dan hun concurrenten over te komen. Ook overheden hebben vaak beleid en regelgeving gebaseerd op discutabele aannames. Het omhakken van het oerwoud op Kalimantan t.b.v. oliepalmlantages en de geoogste palmolie per tanker naar Nederland vervoeren en hier opstoken in elektriciteitscentrales en verplicht aan dieselbrandstof toevoegen of in Canada en Europa, n.b. gesubsidieerd bossen omhakken ter verbranding als klimaatneutrale 'biomassa' en dan niet de CO₂- en fijnstofuitstoot meenemen in de milieubelastingberekeningen, zijn schrijnende voorbeelden van 'wensdenken'.”

En ook de antwoordopties van OVG zijn niet neutraal geformuleerd (onderstreping door de AFM):

“b) In mijn portefeuille moet rekening gehouden worden met 'duurzaamheid'. Zie hieronder de door mij aangegeven specificaties. Ik accepteer volledig alle rendementsgevolgen van mijn onderstaande wensen en instructies; ik wens voor minimaal (1., 2. en of 3. tezamen) %) te beleggen in: zie kolom hieronder.”

De AFM beschouwt een dergelijke niet neutrale en onbevooroordeelde houding als een sturende factor bij het inwinnen van duurzaamheidsvoorkeuren, omdat cliënten hierdoor niet goed kunnen nagaan of en zo ja, welke duurzaamheidsvoorkeuren zij hebben, doordat zij gestuurd worden door de verstrekte informatie. Als gevolg hiervan ontstaat het risico dat OVG transacties verricht in het kader van haar vermogensbeheer die niet geschikt zijn op grond van de werkelijke duurzaamheidsvoorkeuren van de cliënt.

De AFM verwacht, zoals ook opgenomen in de ESMA Richtsnoeren geschiktheidseisen (randnummer 26), dat beleggingsondernemingen tijdens het hele proces een neutrale en onbevooroordeelde houding aannemen om de antwoorden van de cliënten niet te beïnvloeden en hen in staat te stellen om hun werkelijke duurzaamheidsvoorkeuren in te vullen.

Geen uitvraag van belangrijke ongunstige effecten voor wat betreft duurzaamheidsfactoren

Verder volgt uit de gegeven antwoordopties dat cliënten niet kunnen aangeven welke belangrijke ongunstige effecten voor wat betreft duurzaamheidsfactoren meegenomen moeten worden in de beoordeling¹⁰⁰. Cliënten – zo blijkt uit de door OVG verstrekte geschiktheidsverklaringen – kunnen alleen een percentage waarin duurzaam moet worden belegd, opgeven:

¹⁰⁰ Zoals volgt uit artikel 54, tweede lid, aanhef en sub a, Gedelegeerde Verordening MiFID II en artikel 2, zevende lid 7, Gedelegeerde Verordening MiFID II (definitie “duurzaamheidsvoorkeuren”).

“(...) ik wens voor minimaal (1., 2. en of 3. tezamen) %) te beleggen in: zie kolom hieronder.

Indien u voor 'b)' heeft gekozen en u dus wenst dat wij rekening houden met uw duurzaamheidsvoorkeuren heeft u de keuze uit [a.u.b. aankruisen]:

- 1) ecologisch duurzame beleggingen, ook wel Taxonomy-aligned beleggingen*
- 2) duurzame beleggingen onder de SFDR*
- 3) instrumenten die rekening houden met het voorkomen van de belangrijkste ongunstige effecten voor wat betreft duurzaamheidsfactoren; in het Engels: Principle Adverse Impact ('PAI').*

Specifiekere wensen, verdeling en of instructies inzake ESG:...”

Door het niet nader uitvragen bij cliënten met welke belangrijke ongunstige effecten voor wat betreft duurzaamheidsfactoren rekening dient te worden gehouden, en door niet te vragen naar het minimumpercentage dat binnen een financieel instrument moet worden belegd in ecologisch duurzame beleggingen¹⁰¹ en duurzame beleggingen in de zin van artikel 2, punt 17 van Verordening 2019/2088, komt de AFM tot de bevinding dat OVG onvoldoende duurzaamheidsvoorkeuren heeft ingewonnen. Om duurzaamheidsvoorkeuren in te winnen, moet immers volgens artikel 2, zevende lid, Gedelegeerde Verordening MiFID II (definitie duurzaamheidsvoorkeuren) ook informatie worden ingewonnen over de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren en de kwantitatieve of kwalitatieve elementen die de cliënt bepaalt waaruit moet blijken dat bij een financieel instrument met die belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren rekening wordt gehouden, en moet informatie worden ingewonnen over het minimumpercentage dat binnen een financieel instrument moet worden belegd in ecologisch duurzame beleggingen en het minimumpercentage dat binnen een financieel instrument moet worden belegd in duurzame beleggingen.

De AFM verwacht, zoals ook opgenomen in de ESMA Richtsnoeren geschiktheidseisen (randnummer 26), dat beleggingsondernemingen informatie inwinnen over welke belangrijkste ongunstige effecten (PAI) in overweging moeten worden genomen, met inbegrip van kwantitatieve of kwalitatieve criteria waaruit die overweging blijkt.

¹⁰¹ Zoals bedoeld in artikel 2, punt 1 van Verordening (EU) 2020/852.

4.1.5.4 Oordeel

Op basis van de feiten en bevindingen in paragraaf 4.1.5.2 en 4.1.5.3 oordeelt de AFM dat OVG van 2 augustus 2022 tot en met in ieder geval 21 augustus 2024¹⁰² in overtreding is van artikel 4:23, eerste lid, sub a, Wft juncto artikel 54, tweede lid, aanhef en sub a, Gedelegeerde Verordening MiFID II, omdat:

- OVG geen duurzaamheidsvoorkeuren van cliënt 25 en cliënt 45 heeft ingewonnen. De duurzaamheidsvoorkeuren zijn voor de desbetreffende cliënten namelijk niet ingevuld.
- OVG geen neutrale en onbevooroordeelde formuleringen hanteert bij de uitvraag, waardoor cliënten niet goed kunnen nagaan of en zo ja, welke duurzaamheidsvoorkeuren zij hebben, omdat zij beïnvloed kunnen worden door de verstrekte informatie.
- OVG onvoldoende informatie inwint over de belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren en de kwantitatieve of kwalitatieve elementen die de cliënt bepaalt waaruit moet blijken dat bij een financieel instrument met die belangrijkste ongunstige effecten op duurzaamheidsfactoren rekening wordt gehouden.
- OVG niet het minimumpercentage inwint dat binnen een financieel instrument moet worden belegd in ecologisch duurzame beleggingen en duurzame beleggingen in de zin van artikel 2, punt 17 van Verordening 2019/2088.

Door bovengenoemde tekortkomingen wint OVG niet, althans onvoldoende, de benodigde informatie in over de duurzaamheidsvoorkeuren van haar cliënten op basis waarvan zij kan borgen dat de transactie in het kader van het vermogensbeheer voldoet aan de beleggingsdoelstellingen van de betrokken cliënt, inclusief de risicotolerantie en duurzaamheidsvoorkeuren van de cliënt.

4.1.6 Geschiktheidsverklaring

4.1.6.1 Wettelijk kader

Op grond van artikel 4:23, vierde lid, Wft dienen beleggingsondernemingen die een individueel vermogen beheren van een niet-professionele belegger, een periodieke geschiktheidsverklaring te verstrekken aan de niet-professionele belegger waarin wordt ingegaan op de manier waarop de belegging nog beantwoordt aan diens voorkeuren, doelstellingen en andere kenmerken.

In de Leidraad Advies- en vermogensbeheerdienstverlening uit 2022¹⁰³ is het volgende opgenomen over een dergelijke geschiktheidsverklaring:

¹⁰² De AFM heeft de vaststelling van de periode van overtreding gebaseerd op het moment van inwerkingtreding van de wijzigingsverordening GV 2021/1253 waarmee Gedelegeerde Verordening MiFID II wijzigt en Aanleverdatum Bijlage 1 deel 3 van het Eerste informatieverzoek. 006. 20240701-UIT-MAIL-Informatieverzoek OVG.pdf.

¹⁰³ <https://www.afm.nl/~profmedia/files/wet-regelgeving/beleidsuitingen/leidraden/leidraad-advies-en-vermogensbeheerdienstverlening.pdf?la=nl-NL>.

“Bij vermogensbeheer hoeft de adviseur niet voor elke transactie een geschiktheidsverklaring te verstrekken, maar moet hij periodiek, minimaal een keer per jaar, een geschiktheidsverklaring verstrekken aan de cliënt. De geschiktheidsverklaring biedt de cliënt inzicht in de manier waarop de belegging (nog) beantwoordt aan zijn voorkeuren, doelstellingen en andere kenmerken.

De adviseur zet in de geschiktheidsverklaring duidelijk uiteen waarom de portefeuille geschikt is voor de cliënt, waarbij onder meer wordt vermeld hoe deze op de doelstellingen en de persoonlijke situatie van de cliënt is toegesneden onder verwijzing naar de vereiste looptijd van de belegging, de kennis en ervaring van de cliënt, de risicobereidheid en de verliescapaciteit van de cliënt. Dit houdt in dat de adviseur niet alleen opneemt welke informatie bij de cliënt is ingewonnen en wat de samenstelling van de portefeuille is, maar dat ook wordt toegelicht hoe en waarom de adviseur vindt dat de gemaakte beleggingsbeslissingen bij de specifieke cliënt passen. Een (algemene) passage waarin de adviseur slechts stelt dat de beleggingsbeslissingen aansluiten op de voorkeuren, beleggingsdoelstellingen en andere kenmerken van de cliënt is nadrukkelijk niet voldoende.”

Artikel 54, twaalfde lid, derde alinea, Gedelegeerde Verordening MiFID II bepaalt dat wanneer een beleggingsonderneming een dienst verricht die periodieke geschiktheidsbeoordelingen en -verslagen vereist, de latere verslagen nadat de initiële dienst tot stand is gebracht, alleen betrekking mogen hebben op wijzigingen in de betrokken diensten of instrumenten en/of in de situatie van de cliënt, en daarin niet alle bijzonderheden van het eerste verslag te hoeven worden herhaald.

4.1.6.2 Feiten

In de beantwoording van het Eerste informatieverzoek¹⁰⁴ heeft OVG voor zeven van de acht geselecteerde cliënten¹⁰⁵ de afgegeven geschiktheidsverklaringen met betrekking tot 2023 en de eerste helft van 2024 verstrekt. Voor cliënt 30 is geen geschiktheidsverklaring verstrekt. In deze paragraaf wordt verder ingegaan op de relevante feiten ter beoordeling van de geschiktheidsverklaringen van OVG.

Cliënt 30

In haar Zienswijze¹⁰⁶ heeft OVG aangegeven dat het klopt dat er geen geschiktheidsverklaring is verstrekt over 2023 en de eerste helft van 2024 aan cliënt 30, omdat de betreffende cliënt ruim anderhalf jaar eerder de VBO heeft opgezegd. Geschiktheidsverklaringen zijn dan volgens OVG niet meer opportuun. In de e-mail¹⁰⁷ waarin de betreffende cliënt aangeeft zijn account te willen opzeggen, vraagt de cliënt: “Wil je mijn account cashen en overmaken naar mijn tegenrekening [...]?”

¹⁰⁴ Vraag 11 van deel 2 van het informatieverzoek. 006. 20240701-UIT-MAIL- Informatieverzoek OVG.pdf.

¹⁰⁵ Cliënt 5, 10, 16, 24, 25, 44, en 45.

¹⁰⁶ 139. 20250715-IN-AFM commentaar OVG op afm-rapport 23 juni 2025 versie 15 juli 2025 definitief1

¹⁰⁷ 143. 20250806-IN-Opzeggen relatie klant 30 [...]

In het portefeuille-overzicht dat OVG voor de AFM heeft bijgevoegd bij de e-mail met de opzegging is te zien dat vlak na de opzegging een groot deel van de circa € [...] tellende portefeuille is geliquideerd, waarna circa € [15% van de portefeuille] aan financiële instrumenten is blijven staan. Hiervan is het merendeel belegd in een zero-coupon obligatie die in februari 2026 afloopt en een klein deel in een beleggingsfonds dat beheerd wordt door [...], waar al enige tijd niet kan worden uitgestapt.

Inhoud geschiktheidsverklaring

De AFM constateert dat de inhoud van deze zeven verstreekte geschiktheidsverklaringen van gelijke aard is. In deze geschiktheidsverklaringen¹⁰⁸ is, voor zover relevant voor deze paragraaf, het volgende opgenomen:

Geschiktheidsverklaring: uitvraag eventuele ESG-voorkeur; LEI-code.

Datum: verzonden e-mail waarbij dit bericht als bijlage is ingesloten.

Geachte Client,

Betreft:

- Jaarlijks geschiktheidsrapport financiële instrumenten en – producten alsmede
- Inventarisatie van uw eventuele ESGvoorkeuren (= Environmental, Social and Governance) en
- Verlenging LEI-code indien uw rekening een rechtspersoon betreft (bijvoorbeeld een b.v.).
- Wijze van berekening beheerfee

GESCHIKTHEIDSVERKLARING 2023.

Wij hebben onlangs het door u eerder ingevulde Cliëntprofiel en de (daarin) door u (ook eventuele nadien) aan ons verstrekte informatie wederom nauwkeurig bestudeerd. Zulks in het kader van onze jaarlijkse beoordeling of de in uw beleggingsportefeuille aanwezige beleggingen (nog) in de pas lopen met uw eerder aangegeven financiële eisen en wensen en uw eventuele concreet opgegeven specifieke voorkeuren alsmede, of ze voor u begrijpelijk zijn; met andere woorden: of zij geschikt zijn in uw situatie en conform uw eigen aangegeven keuzes.

Daarbij zijn wij natuurlijk uitgegaan van de laatst bij ons bekende door u verstrekte gegevens. Op deze plaats is het daarom zeker ook opportuun om weer eens sterk te benadrukken dat als er tussentijds iets wijzigt in uw persoonlijke en financiële situatie, dit ten spoedigste aan ons gemeld moet worden omdat wij alsdan beter aan onze zorgplicht jegens u kunnen voldoen. Uw portefeuille moet afgestemd zijn op uw actuele specifieke situatie en het actuele door u gekozen individuele portefeuillerisicoprofiel.

Wij beoordeelden de geschiktheid voor u van de instrumenten en of producten aanwezig in uw portefeuille sedert de vorige geschiktheidsverklaring, net zoals destijds aan de hand van de volgende vier aandachtsgebieden/criteria:

- 1) Voldoende afstemming op het door u gekozen portefeuillerisicoprofiel te weten
- 2) Uw opleidingsniveau en (voormalig) beroep alsmede aanwezige ervaring, kennis c.q. begrip inzake:
 - typen beleggingsdienstverlening mogelijk in Nederland (advies, execution only, vermogensbeheer; u heeft voor deze laatste vorm van dienstverlening gekozen)
 - de financiële instrumenten en -producten en de transacties daarin voor wat betreft onder andere de aard, het volume en de frequentie van de transacties in de afgelopen periode
- 3) Nut: beleggingen worden toegepast als ze, gezien het feitencomplex van de opgegeven financiële situatie, eisen en wensen en eventuele concreet aangegeven specifieke voorkeuren, aantoonbaar nuttig zijn.
- 4) Beleggingen worden toegepast teneinde de beste mogelijkheid tot een gunstige rendement/risicoverhouding te verkrijgen tegen aanvaardbare (transactie)kosten.

Wij oordelen dat op dit moment van verzending van dit bericht, de in uw beleggingsportefeuille aanwezige beleggingen in de pas lopen met uw eerder aangegeven financiële eisen en wensen en eventuele concreet opgegeven specifieke voorkeuren alsmede dat ze voor u begrijpelijk zijn.

ESG

Wij moeten ook doorlopend (o.i. jaarlijks) uw ESG-(duurzaamheids)voorkeuren vragen. Hiermee vullen wij indien deze zijn gewijzigd, uw portefeuilleprofiel aan. Het vragen naar uw duurzaamheidsvoorkeuren moet vanwege nieuwe Europese regels. Zie voor nadere uitleg, het document van de NVB in de bijlage van onze geschiktheidsverklaring van 2022. Bent u die kwijt dan kunt u ons om herverzendin vragen.

¹⁰⁸ 009. 20240715-IN-Klant 05 Geschiktheidsverklaring.pdf.

OVG verwijst in de geschiktheidsverklaringen naar vier aandachtsgebieden/criteria (risicoprofiel, kennis en ervaring, nut beleggingen en risico/rendementsverhouding) waarlangs zij de geschiktheid van de instrumenten en of producten aanwezig in de portefeuille beoordeelt. De AFM is geen details van een dergelijke beoordeling tegengekomen in de verstrekte geschiktheidsverklaringen.

De AFM merkt op dat alle zeven door OVG verstrekte geschiktheidsverklaringen dezelfde passage bevatten:

“Wij oordelen dat op dit moment van verzending van dit bericht, de in uw beleggingsportefeuille aanwezige beleggingen in de pas lopen met uw eerder aangegeven financiële eisen en wensen en eventuele concreet opgegeven specifieke voorkeuren alsmede dat ze voor u begrijpelijk zijn.”

Bij cliënt 5 en 10 ontbreekt een datum van verzenden op de geschiktheidsverklaring. Voor andere cliënten heeft OVG een e-mailbericht verstrekt waaruit volgt dat de geschiktheidsverklaring op desbetreffende datum is verstuurd aan de cliënt.

Verandering beleggingen in portefeuille van cliënt 16

De AFM heeft in antwoord op het Eerste informatieverzoek kwartaaloverzichten over de periode Q1 2023 tot en met Q2 2024 ontvangen van de acht geselecteerde cliënten. Uit de kwartaaloverzichten van cliënt 16 volgt dat het aantal transacties in Q1 2024 flink is toegenomen ten opzichte van Q1 2023. Ook het totaal aan kosten dat deze cliënt betaald heeft in de betreffende periode is flink toegenomen.

Zie voor een overzicht hiervan onderstaande tabel, die eerder is weergegeven op p. 27:

	#Transacties ¹⁰⁹ in Q1 2023	Totale kosten Vermogensbeheerder en depotbank ¹¹⁰ in Q1 2023	Waarvan Aan- en verkoop- provisie/Commissie ¹¹¹	Nettorendement ¹¹² in Q1 2023
Cliënt 16	45	-4.096 ¹¹³	1.372	16,44%

¹⁰⁹ Als transacties zijn in dit kader de aan- en de verkopen geteld. Corporate actions, overboekingen, rente-uitkeringen en andere transacties die geen aan- of verkoop betreffen zijn buiten beschouwing gelaten.

¹¹⁰ Dit zijn de kosten voor OVG (beheerkosten en transactiekosten) en de valutakosten en banking fee.

¹¹¹ Op de kwartaalrapportages van cliënten die [...] als depotbank hebben heet dit 'Aan- en verkoopprovisie'. Op kwartaalrapportages van cliënten die bij [...] zitten heet deze post 'Commissie'.

¹¹² Het nettorendement is hier berekend door de portefeuillemwaarde aan het begin van de periode af te trekken van de waarde aan het eind van de periode. Vervolgens is gecorrigeerd voor stortingen en onttrekkingen. Het percentage is berekend door het nettorendement te delen door de portefeuillemwaarde aan het begin van de periode.

¹¹³ Cliënt 16 heeft in Q1 2023 een beheervergoeding van € -5.455,41.

	#Transacties in Q1 2024	Totale kosten vermogensbeheerder en depotbank in Q1 2024	Waarvan Aan- en verkoop- provisie/Commissie	Nettorendement in Q1 2024
Cliënt 16	432	233 ¹¹⁴	5.402	5,01%

Tijdens het Bezoek heeft de AFM hierover vragen gesteld. Uit de verklaring van OVG volgt dat voor deze cliënt een andere beleggingsstrategie werd ingezet, omdat desbetreffende cliënt ging meedoen met AEX-opties. Zie opgenomen passage in het Gespreksverslag:

“Bij cliënt 16 is er een duidelijke wijziging in de beleggingsstrategie te zien, want sinds het eerste kwartaal van 2024 wordt daar veel meer voor gehandeld, maar in de geschiktheidsverklaring 2023 is er door de AFM geen verandering in de persoonlijke situatie van de cliënt waargenomen. OVG geeft aan dat dit een bekende is en dat is afgesproken dat hij ging meedoen met de AEX-opties, maar dat deze afspraken niet zijn vastgelegd. Deze cliënt spreekt wekelijks met OVG.”¹¹⁵

De geschiktheidsverklaring van cliënt 16¹¹⁶ is op 3 december 2023 verstrekt, waarop de cliënt heeft gereageerd met: *“Ik heb de geschiktheidsverklaring doorgelezen en ben volledig akkoord”¹¹⁷.* Uit de verstrekte geschiktheidsverklaring van 2023, zoals hierboven aangehaald, volgt niet dat voor cliënt 16 een andere beleggingsstrategie is ingezet die nog steeds aansluit op diens voorkeuren, doelstellingen en andere kenmerken.

Risicoprofiel in geschiktheidsverklaring van cliënt 44

In de **Geschiktheidsverklaring van cliënt 44**¹¹⁸ staat het volgende over het risicoprofiel van cliënt 44 (onderstreping door AFM):

“Wij beoordeelden de geschiktheid voor u van de instrumenten en of producten aanwezig in uw portefeuille sedert de vorige geschiktheidsverklaring, net zoals destijds aan de hand van de volgende vier aandachtsgebieden/criteria:

- 1) *Voldoende afstemming op het door u gekozen portefeuillerisicoprofiel te weten offensief”*

Cliënt heeft volgens de intakeformulieren van 19 oktober 2021 **Vermogensbeheerovereenkomst van cliënt 44**¹¹⁹ een gekozen risicoprofiel “neutraal”, en niet “offensief”. Zie een afschrift van het risicoprofiel van cliënt 44 uit het voornoemde intakeformulier:

¹¹⁴ De kwartaalrapportage over Q1 2024 van deze cliënt bevat een beheervergoeding van € -5.233,20.

¹¹⁵ Pagina 5 137. 20250121 Gespreksverslag bezoek AFM aan OVG op 17 oktober 2024 inclusief bijlagen.pdf.

¹¹⁶ 052. 20240718-IN-Klant 16 Clientprofiel.pdf.

¹¹⁷ 054. 20240718-IN-Klant 16 Geschiktheidsverklaring.pdf.

¹¹⁸ 040. 20240715-IN-Klant 44 Geschiktheidsverklaring ESG-voorkeur.pdf.

¹¹⁹ 048. 20240715-IN-Klant 44 Risicoprofiel [...] redacted.pdf (Geschiktheidsverklaring 2023 van cliënt 44).

Stap 6: Vastleggen van uw uiteindelijke keuze van uw portefeuillerisicoprofiel. De laatstgenoemde vier percentages in een profiel hieronder, zijn gebaseerd op een verdeling in beleggingscategorieën in de verhouding zoals hiervoor bij de profielen in Stap 3, is aangegeven.

☐ Voorzichtig	Min.	Mid	Max.	☐ Defensief	Min.	Mid	Max.
Liquiditeiten	0%	30%	60%	Liquiditeiten	0%	30%	60%
Obligaties en garantieproducten	40%	70%	100%	Obligaties en garantieproducten	40%	60%	80%
Aandelen en opties	0%	10%	20%	Aandelen en opties	10%	25%	40%
Vastgoed	0%	10%	20%	Vastgoed	0%	10%	20%
Risico van de portefeuille1				Risico van de portefeuille1			
Verwacht rendement		1,38%		Verwacht rendement		2,38%	
Standaarddeviatie		3,47%		Standaarddeviatie		6,08%	
Verwacht rendement2				Verwacht rendement2			
Min performance (95% kans)		-5,57%		Min performance (95% kans)		-9,78%	
Max performance (95% kans)		8,32%		Max performance (95% kans)		14,53%	
☒ Neutraal	Min.	Mid	Max.	☐ Offensief	Min.	Mid	Max.
Liquiditeiten	0%	30%	60%	Liquiditeiten	0%	30%	60%
Obligaties en garantieproducten	10%	30%	50%	Obligaties en garantieproducten	0%	10%	20%
Aandelen en opties	30%	50%	70%	Aandelen en opties	40%	70%	100%
Vastgoed	0%	10%	20%	Vastgoed	0%	15%	30%
Risico van de portefeuille1				Risico van de portefeuille1			
Verwacht rendement		3,23%		Verwacht rendement		4,54%	
Standaarddeviatie		8,93%		Standaarddeviatie		13,46%	
Verwacht rendement2				Verwacht rendement2			
Min performance (95% kans)		-14,63%		Min performance (95% kans)		-22,38%	
Max performance (95% kans)		21,08%		Max performance (95% kans)		31,45%	

Tijdens het Bezoek geeft OVG hierover aan dat dit misgegaan zou kunnen zijn door de overgang van [...] naar [...]. Vervolgens heeft OVG naar aanleiding hiervan in de Beantwoording van het aanvullend informatieverzoek het huidige profiel van deze cliënt verstrekt: **'Risicoprofielvastlegging cliënt 44'**¹²⁰. Hieruit volgt dat cliënt 44 een neutraal profiel heeft.

Daarnaast heeft OVG de volgende reactie aan de AFM per e-mail gegeven: "Op 29 november '23 is door ons in de geschiktheidsverklaring per abuis 'offensief' genoteerd. Het beleggingsbeleid is cf. de bedoeling beider partijen gelijk gebleven; dus een 'neutraal' risiconiveau."¹²¹

4.1.6.3 Bevindingen

Inhoud geschiktheidsverklaring onvoldoende concreet

In de aan de AFM verstrekte geschiktheidsverklaringen uit 2023 van OVG wordt niet ingegaan op de manier waarop de belegging nog beantwoordt aan de voorkeuren, doelstellingen en andere kenmerken van de cliënt. OVG verwijst in de geschiktheidsverklaringen naar vier aandachtsgebieden/criteria (risicoprofiel, kennis en ervaring, nut beleggingen en risico/rendementsverhouding) waarlangs zij de geschiktheid van de instrumenten en of producten aanwezig in de portefeuille beoordeelt. Echter is de AFM geen details van een dergelijke beoordeling tegengekomen in de verstrekte geschiktheidsverklaringen. De geschiktheidsverklaringen bevatten allemaal slechts de volgende passage:

"Wij oordelen dat op dit moment van verzending van dit bericht, de in uw beleggingsportefeuille aanwezige beleggingen in de pas lopen met uw eerder aangegeven financiële eisen en wensen en eventuele concreet opgegeven specifieke voorkeuren alsmede dat ze voor u begrijpelijk zijn."

¹²⁰ 048. 20240715-IN-Klant 44 Risicoprofiel [...] redacted.pdf.

¹²¹ 114. 20241025-IN-MAIL Reactie op uw schrijven d.d. 21-10-2024.pdf.

De AFM acht een dergelijke algemene passage, zonder werkelijk in te gaan op de onderliggende beoordeling dat de beleggingen in de portefeuille nog aansluiten op de voorkeuren, doelstellingen en andere kenmerken van de cliënt, onvoldoende concreet. Op grond van artikel 54, twaalfde lid, derde alinea, Gedelegeerde Verordening MiFID II mogen periodieke geschiktheidsbeoordelingen en -verslagen alleen ingaan op de wijzigingen in de betrokken diensten of instrumenten en/of in de situatie van de cliënt, en hoeven daarin niet alle bijzonderheden van het eerste verslag te worden herhaald. Echter, de AFM verwacht conform artikel 4:23, vierde lid, Wft dat in een geschiktheidsverklaring wel op zijn minst wordt opgenomen waarom de beleggingen nog beantwoorden aan de (eerdere) voorkeuren, doelstellingen en andere kenmerken van de cliënt.

Wijziging beleggingsstrategie ontbreekt in geschiktheidsverklaring cliënt 16

Naast dat de inhoud van de geschiktheidsverklaringen uit 2023 onvoldoende concreet is, heeft de AFM voor cliënt 16 vastgesteld dat OVG in 2023 een wijziging in de beleggingsstrategie heeft doorgevoerd, namelijk het meedoen met AEX-opties. Hierdoor is het aantal transacties en zijn de totale kosten van cliënt 16 in 2023 flink opgelopen. De AFM merkt op dat in de geschiktheidsverklaring uit 2023 van cliënt 16, die op 3 december 2023 is verstrekt, geen informatie is opgenomen die ziet op de wijziging in de door OVG gehanteerde beleggingsstrategie en de daarmee gepaarde stijging van transacties en kosten. Hierdoor komt de AFM tot de bevinding dat de aan cliënt 16 verstrekte geschiktheidsverklaring van 2023 onvoldoende ingaat op de manier waarop de belegging nog beantwoordt aan diens voorkeuren, doelstellingen en andere kenmerken.

Geen geschiktheidsverklaring verstrekt aan cliënt 30

Met de opdracht tot afwikkeling is het doel van de portefeuille veranderd naar: afwikkelen. Uit het aan de AFM verstrekte portefeuille-overzicht blijkt dat circa € [15% van de portefeuille] aan financiële instrumenten is blijven staan. Hiervan is het merendeel belegd in een zero-coupon obligatie die in februari 2026 afloopt en een klein deel in een beleggingsfonds dat beheerd wordt door [...], waar al enige tijd niet kan worden uitgestapt. Cliënt 30 moet daarom als lopende cliënt worden aangemerkt. Deze cliënt heeft echter geen geschiktheidsverklaring ontvangen.

Verkeerde vastlegging risicoprofiel in geschiktheidsverklaring van cliënt 44

Uit de feiten volgt dat OVG in de **Geschiktheidsverklaring 2023 van cliënt 44**¹²² heeft opgenomen dat cliënt 44 een offensief risicoprofiel heeft gekozen. De AFM leidt af uit de intakeformulieren en de door OVG gegeven toelichting dat dit een verkeerde vastlegging betrof en dat er in de geschiktheidsverklaring een neutraal risicoprofiel had moeten staan. Op basis hiervan komt de AFM tot de bevinding dat OVG op 29 november 2023 een foutieve geschiktheidsverklaring aan cliënt 44 heeft verstrekt, omdat hierin een onjuist risicoprofiel is vastgelegd.

¹²² 048. 20240715-IN-Klant 44 Risicoprofiel [...] redacted.pdf.

4.1.6.4 Oordeel

Op basis van de feiten en bevindingen in paragraaf 4.1.6.2 en 4.1.6.3 oordeelt de AFM dat OVG met betrekking tot het najaar van 2023 tot en met in ieder geval 17 oktober 2024¹²³ in overtreding was van artikel 4:23, vierde lid, Wft, omdat:

- De inhoud van de verstrekte geschiktheidsverklaringen van OVG geen informatie bevat over de wijze waarop OVG de geschiktheid van de financiële instrumenten aanwezig in de portefeuille heeft beoordeeld en daardoor onvoldoende concreet is om inzicht te geven te geven aan de cliënt in hoeverre de belegging beantwoordt aan diens voorkeuren, doelstellingen en andere kenmerken.
Zoals opgenomen in de Leidraad Advies- en vermogensbeheerdienstverlening vindt de AFM een dergelijke algemene passage die OVG gebruikt, zonder onderbouwing waarom zij vindt dat de gemaakte beleggingsbeslissingen bij de specifieke cliënt passen, niet voldoende om te voldoen aan artikel 4:23, vierde lid, Wft.
- Ten aanzien van cliënt 16 geldt dat OVG een geschiktheidsverklaring heeft verstrekt waarin essentiële informatie ontbreekt ten aanzien van de manier waarop de belegging nog beantwoordt aan diens voorkeuren, doelstellingen en andere kenmerken. Een wijziging in de beleggingsstrategie waar een stijging van het aantal verrichte transacties en de in rekening gebrachte kosten mee gepaard gaat, dient te worden vermeld in de geschiktheidsverklaring van desbetreffende periode. De cliënt moet daaruit immers kunnen afleiden of deze gewijzigde beleggingen beantwoorden aan diens voorkeuren, doelstellingen en andere kenmerken.
- OVG heeft over 2023 geen geschiktheidsverklaring verstrekt aan cliënt 30, ondanks dat de portefeuille nog niet is afgewikkeld.
- OVG een foutieve geschiktheidsverklaring op 29 november 2023 heeft verstrekt aan cliënt 44, omdat hierin een onjuist risicoprofiel van de cliënt is vastgelegd. Op basis hiervan heeft de cliënt niet kunnen afleiden of de beleggingen (nog) beantwoorden aan diens voorkeuren, doelstellingen en andere kenmerken.

4.2 Kostentransparantie

4.2.1 Ex-ante kosten

4.2.1.1 Wettelijk kader

Op grond van artikel 4:20, eerste lid, Wft verstrekt een beleggingsonderneming, voorafgaand aan het verlenen van een beleggingsdienst, aan de cliënt informatie voor zover dit redelijkerwijs relevant is voor een adequate beoordeling van die dienst. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen regels worden gesteld met betrekking tot de in de vorige zin bedoelde informatie.

In artikel 58, eerste lid, BGfo staat beschreven dat een beleggingsonderneming voorafgaand aan het verlenen van een beleggingsdienst of nevendienst aan een niet-professionele belegger informatie verstrekt over onder andere alle kosten en bijbehorende lasten.

¹²³ De AFM heeft aan OVG verzocht om de afgegeven geschiktheidsverklaringen met betrekking tot 2023 en de eerste helft van 2024 te verstrekken. De geschiktheidsverklaringen van 2023 heeft de AFM ontvangen; die van 2024 had OVG op het moment van uitvragen nog niet verstuurd.

Conform het vierde lid van dit artikel omvat de informatie over alle kosten en bijbehorende lasten als bedoeld in het eerste lid, alle kosten en bijbehorende lasten voor het verlenen van beleggingsdiensten of nevendiensten en, in voorkomend geval, de kosten van het desbetreffende financieel instrumenten en de wijze waarop de cliënt kan betalen.

Deze kostentransparantienormen zijn nader uitgewerkt in artikel 50 Gedelegeerde Verordening MiFID II.

Conform artikel 50, eerste lid, Gedelegeerde Verordening MiFID II dienen beleggingsondernemingen bij de verstrekking van informatie aan cliënten over alle kosten en lasten te voldoen aan gedetailleerde vereisten die staan beschreven in de leden 2 tot en met 10 van hetzelfde artikel.

Overeenkomstig het tweede lid, sub a en b, van artikel 50 Gedelegeerde Verordening MiFID II aggregeren beleggingsondernemingen met het oog op de verstrekking vooraf en achteraf van informatie over de kosten en lasten aan cliënten. Dit geldt voor a) alle kosten en bijbehorende lasten die in rekening worden gebracht door de beleggingsonderneming, of door andere partijen wanneer de cliënt naar dergelijke andere partijen is doorverwezen, voor beleggings- en/of nevendiensten die voor de cliënt worden verricht; en b) alle kosten en bijbehorende lasten die met de ontwikkeling en het beheer van de financiële instrumenten verband houden.

Om te voldoen aan de vereisten van sub a) worden betalingen die beleggingsondernemingen in verband met de voor een cliënt verrichte beleggingsdienst van derden ontvangen, afzonderlijk gespecificeerd en wordt het totaal van de geaggregeerde kosten en lasten berekend en zowel in een geldbedrag als in een percentage uitgedrukt. De kosten en lasten die genoemd worden in artikel 50 Gedelegeerde Verordening MiFID II, worden in bijlage II van deze verordening vermeld (zie hiervoor bijlage 2 bij dit rapport).

Artikel 50, vijfde lid, sub a, Gedelegeerde Verordening MiFID II bepaalt dat de verplichting om geruime tijd van tevoren alle informatie te verstrekken over de geaggregeerde kosten en lasten die met het financiële instrument en met de verrichte beleggings- of nevendienst verband houden, onder meer van toepassing is op de situatie wanneer de beleggingsonderneming financiële instrumenten aan cliënten aanbeveelt of verkoopt.

In aanvulling hierop volgt uit Overweging 75 van de Gedelegeerde Verordening MiFID II dat rekening houdend met de algemene verplichting om te handelen in overeenstemming met het belang van de cliënt en het belang van voorafgaande voorlichting van de cliënten met betrekking tot alle te verwachten kosten en lasten de verwijzing naar aanbevolen of verhandelde financiële instrumenten onder meer moet slaan op beleggingsondernemingen die beleggingsadvies of portefeuillebeheer aanbieden.

ESMA heeft voorts in hoofdstuk 9 onder vraag 24 van de door haar op 15 december 2023 uitgevaardigde ‘ESMA Q&A on MiFID II investor protection topics’¹²⁴ aangegeven dat ex-ante-informatie over service- en productkosten bij vermogensbeheer gebaseerd moet zijn op de waarde van de activa onder discretionair beheer. De waarde van de activa omvat contanten en/of financiële instrumenten zoals bekendgemaakt door de cliënt of potentiële cliënt vóór aanvang van het discretionaire mandaat. Daarnaast moet deze informatie afgestemd zijn op de verwachte portefeuille die aansluit bij het beleggingsprofiel en de doelstellingen van de cliënt. Indien sprake is van een op maat gemaakt mandaat, dient de strategie voor het portefeuillebeheer eveneens in lijn te zijn met het door de cliënt gegeven mandaat.

Op grond van het achtste lid van artikel 50 Gedelegeerde Verordening MiFID II maakt de beleggingsonderneming bij de berekening van kosten en lasten op ex-antebasis gebruik van werkelijk gemaakte kosten als indicator voor de verwachte kosten en lasten. Indien er geen werkelijke kosten beschikbaar zijn, maakt de beleggingsonderneming redelijke schattingen van die kosten. Beleggingsondernemingen toetsen vooraf gemaakte aannames aan de ervaring achteraf en passen deze aannames indien nodig aan.

4.2.1.2 Feiten

In de deze paragraaf wordt ter beoordeling van de kostentransparantie door OVG aangegeven welke informatie omtrent kosten ex-ante door OVG aan de door de AFM geselecteerde cliënten wordt verstrekt.

Ex-ante kosteninformatie

In de beantwoording van het derde deel van het Eerste informatieverzoek¹²⁵ heeft OVG haar huidige vermogensbeheerovereenkomst verstrekt aan de AFM.

In deze overeenkomst staat het volgende opgenomen over de ex-ante kosten:

“(...) Maar vóóraf kosten aangeven, kan slechts tot voorlopige indicaties leiden. Omdat OVG individueel maatwerk levert en voor elke Cliënt individueel een geschikte portefeuille samenstelt (veelal ook met voorkeuren c.q. restricties van en in samenspraak met Cliënt zélf) en tevens omdat OVG het beleggingsbeleid mede aan (wensen van) Cliënt aanpast (bijvoorbeeld méér of minder ‘actief beleggen’; wél of géén derivaten) en dit beleid ook afhankelijk is van allerlei onvoorspelbare ontwikkelingen ter beurse, is het ex ante-kosten inschatten en die als exáct presenteren, een oversophisticatie. Ten behoeve van Cliënt is hieronder de ex ante-kostenindicatie gegeven voor een door OVG actief beheerde portefeuille van Euro 1.000.000 met de uitwerking van die kosten op het eindresultaat.

De gehanteerde kosten (dus te gebruiken door Cliënt t.b.v. zijn indicatieve ex-ante kosteninzicht) zijn een inschatting en gebaseerd op gemiddelden, zulks van meerdere jaren.

¹²⁴ ESMA35-43-349 Questions and Answers on MiFID II and MiFIR investor protection and intermediaries topics.

¹²⁵ Vraag 1, 5 en 7 van deel 3 van het informatieverzoek. 006. 20240701-UIT-MAIL- Informatieverzoek OVG.pdf.

Uiteraard kan in een in vergelijking met andere beursjaren 'rustig' of juist (qua koersuitslagen) 'beweeglijk' beursjaar, het kostenniveau omlaag resp. omhoog gaan.

Vóór het sluiten der overeenkomst is derhalve met Cliënt onderstaand indicatief ex ante kostenpercentage besproken (zo ook het voor het Vermogen te verwachten kostenbedrag in absolute zin) en thans door Cliënt aanvaard als voor hem zeer inzichtelijk en begrijpelijk. Cliënt zelf zal -niet later dan twee maanden na afloop van elke verslagperiode- dit indicatieve ex ante kostenpercentage vergelijken met c.q. relateren aan de in art. 7 besproken rapportages van zijn portefeuille en terstond bij OVG aangeven als er dienaangaande vragen, op- en of aanmerkingen zijn; zulks eveneens, als hij met een (ten opzichte van de geïndiceerde ex ante opgave) eventueel afwijkend gerealiseerd kostenpercentage, niet accoord is (...)"¹²⁶

Deze passage komt overeen met de in de vermogensbeheerovereenkomsten van de acht geselecteerde cliënten¹²⁷ opgenomen informatie omtrent de ex-ante kosteninformatie.

Voorbeeldoverzicht van de verwachte kosten per jaar

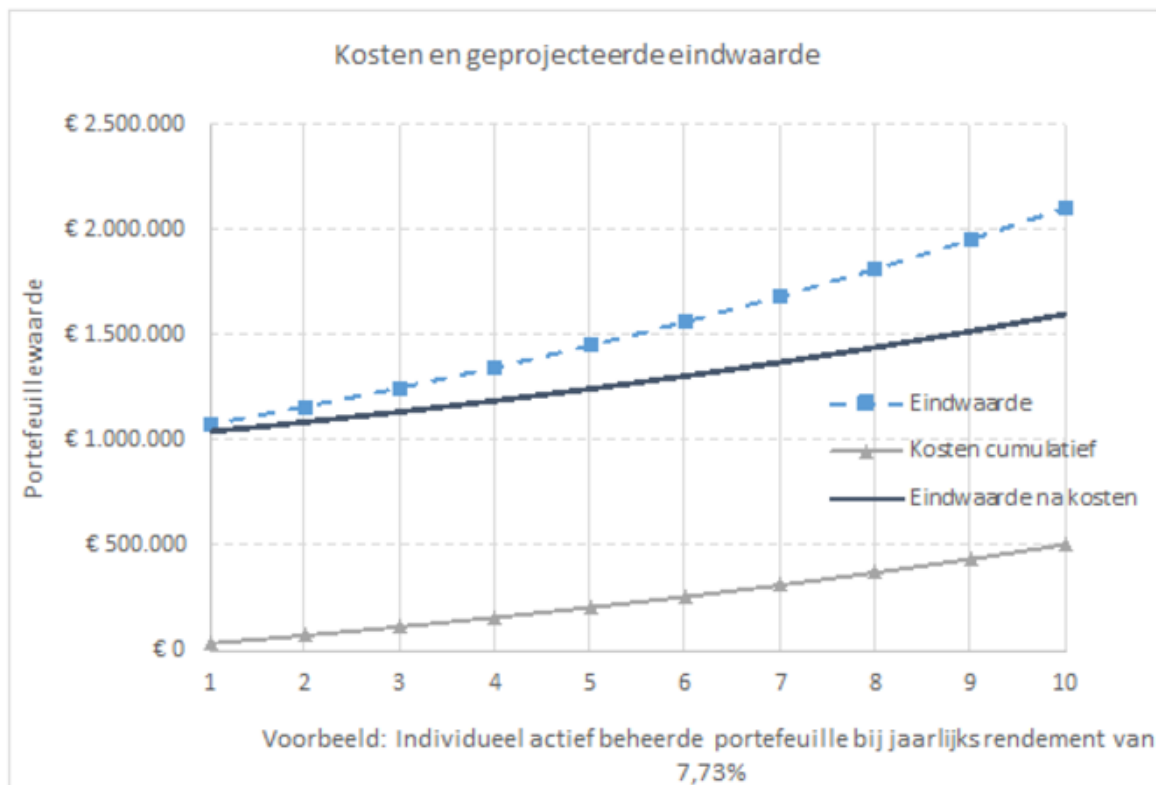
Onder de hierboven aangehaalde passage geeft OVG in de vermogensbeheerovereenkomst een voorbeeldoverzicht weer van de verwachte kosten per jaar bij een actief beheerde portefeuille van € 1.000.000, waarbij wordt opgemerkt dat er een verschuiving binnen de categorieën mogelijk is. Onder dit overzicht wordt een illustratie van een voorbeeldgrafiek weergegeven waarin de kosten en geprojecteerde portefeuillevaarde worden weergegeven. Voor de kosten in de illustratie worden de gegevens uit het voorbeeldoverzicht gebruikt.

¹²⁶ Artikel 5.3. 100. 20240821-IN-VBO versie 2024-1.docx.

¹²⁷ Van cliënten 10, 16, 24, 25, 30, 44, 45 en 5.

Voorbeeld van het verstrekte voorbeeldoverzicht en -grafiek¹²⁸:

Voorbeeldoverzicht van verwachte kosten per jaar bij een individueel actief beheerde portefeuille van € 1.000.000 (verschuiving binnen de twee categorieën mogelijk)		
Kosten van dienstverlening (incl. kosten derden)	3%	€ 30.000
Kosten van financiële instrumenten (optioneel; voor een gedeelte van het Vermogen)	0,4%	€ 4.000
Totaal		€ 34.000

Bovenstaande informatie wordt tevens weergegeven in de VBO van de acht geselecteerde cliënten¹²⁹. Bij zeven¹³⁰ van de acht geselecteerde cliënten komt de inhoud van het overzicht exact overeen en bij één cliënt¹³¹ wordt er bij 'Kosten van dienstverlening (incl. kosten derden)' 2% en € 20.000 weergegeven, waardoor de totale weergegeven kosten op € 24.000 uitkomen.

¹²⁸ Artikel 5.3. 100. 20240821-IN-VBO versie 2024-1.docx.

¹²⁹ Van cliënt 10, 16, 24, 25, 30, 44, 45 en 5.

¹³⁰ Van cliënt 10, 16, 25, 30, 44, 45 en 5.

¹³¹ 038. 20240715-IN-Klant 24 Vermogensbeheerovereenkomst redacted.pdf.

Voorts is in alle VBO's opgenomen dat de cliënt akkoord heeft gegeven op de door de cliënt ontvangen tariefwijzer waarin de beheer- en transactievergoedingen worden beschreven en alle overige aan OVG in rekening gebrachte kosten die verband houden met het vermogen.¹³²

Tariefwijzers

Tijdens het Bezoek gaf OVG aan dat het lastig is om indicatief de kosten voor te spiegelen aan de cliënt met de door OVG gehanteerde beleggingsstrategie. OVG verklaarde dat voorafgaand aan de dienstverlening een tariefwijzer wordt verstrekt die algemeen van aard is. Hetzelfde geldt volgens OVG voor de illustratie uit de VBO. Tevens vertelde OVG dat de cijfers voor de kosten die in de illustratie worden gebruikt, boven die van de markt liggen en dat deze afschrikkend zouden moeten werken.¹³³ Gedurende het Bezoek van de AFM aan OVG heeft OVG aan de AFM een tariefwijzer van een cliënt verstrekt om weer te geven hoe deze eruit ziet.¹³⁴ Vervolgens heeft OVG na het bezoek op verzoek van de AFM de tariefwijzers van vier cliënten verstrekt.¹³⁵ Alle vier de ontvangen tariefwijzers zijn opgenomen in Bijlage 3 bij dit rapport. Drie van de vier zijn van cliënten die [...] als depotbank hebben (5, 10 en 16), één (45) heeft een rekening [...].

Op de overzichten is te zien hoeveel kosten er voor transacties in verschillende instrumenten op verschillende beurzen gerekend wordt, als percentage van de effectieve waarde, of per contract. Op de tariefwijzers van cliënten 5 en 16 zijn – anders dan bij de andere cliënten – ook minimumtarieven per transactie opgenomen (zie de onderste rij van onderstaande tariefwijzer). Zie onderstaand voorbeeld uit de tariefwijzer van cliënt 5:

Opties NED/DUI/FRA/BEL/ZWI (aandelen, valuta, index)	Euronext Amsterdam		Opties DUI/FRA/BEL/ZWI	
	Open	Close	Open	Close
Per contract				
Minimum tarief per transactie				

Ook is op de tariefwijzers te zien hoe hoog de beheervergoeding van de betreffende klant is. Dit is voor cliënten 5, 10, 16 en 45 respectievelijk 0,2% per halfjaar, 0,2% per kwartaal, 0,3% per halfjaar en 0,9% per jaar. Een afschrift van de gehele tariefwijzer van cliënt 5 is volledigheidshalve hieronder opgenomen:

¹³² Artikel 8.1. 100. 20240821-IN-VBO versie 2024-1.docx.

¹³³ Pagina 6 van 137. 20250121 Gespreksverslag bezoek AFM aan OVG op 17 oktober 2024 inclusief bijlagen.pdf.

¹³⁴ 137. 20250121 Gespreksverslag bezoek AFM aan OVG op 17 oktober 2024 inclusief bijlagen.pdf.

¹³⁵ punt 4 Individuele tariefwijzer uit art. 8.1 VBO van cliënten 5, 10, 16 en 45 en bewijs dat dat met hen gedeeld is. 112. 20241021-UIT-MAIL-Aanvullend informatieverzoek via Cryptshare nav bezoek.pdf.

Bylage punt 4

Tariefwijzer Onafhankelijk Vermogensbeheer 's Gravenhage

cl no 5

Transactiekosten

Aandelen, obligaties, claims, turbo's & fondsen	Euronext Amsterdam, Parijs, Brussel	Overige markten
Over de effectieve waarde		
Vast tarief per transactie		
• Eventuele stamp duty, financial transaction tax en excessieve kosten van settlement worden apart aan de cliënt doorberekend.		

Afwijkende fondsen	Alle markten
Effectieve waarde	
Vast tarief per transactie	
• Eventuele stamp duty, financial transaction tax en excessieve kosten van settlement worden apart aan de cliënt doorberekend. • Voor de lijst met afwijkende fondsen verwijzen wij uw vermogensbeheerder.	

Opties NED/DUI/FRA/BEL/ZWI (aandelen, valuta, index)	Euronext Amsterdam		Opties DUI/FRA/BEL/ZWI	
	Open	Close	Open	Close
Per contract				
Minimum tarief per transactie				
• Exercises/ assignments worden berekend volgens de staffel 'Transactiekosten Aandelen'. • Sluitingscontracten met een premie van <= 0,05 euro worden kosteloos afgewikkeld (per 100 onderliggend) • De contante afwikkeling indexopties wordt berekend volgens de staffel van het openingstarief.				

Opties USA / Goud / UK	USA / Goud (in USD)		UK (in GBP)	
	Open	Close	Open	Close
Per contract				
Minimum tarief per transactie				
• Exercises/ assignments worden berekend volgens de staffel 'Transactiekosten Aandelen'. • Sluitingscontracten met een premie van <= 0,05 USD/GBP worden kosteloos afgewikkeld (per 100 onderliggend) • De contante afwikkeling indexopties wordt berekend volgens de staffel van het openingstarief.				

Futures	Euronext Amsterdam		Overige markten	
	Open	Close	Open	Close
Per contract				

Beheervergoeding :				
Clientnaam			Clientnummer	

Uiteenzetting kosten en rendementen van cliënten 5, 10, 25 en 44 over de periode van 2023 tot en met de eerste helft van 2024

OVG heeft naar aanleiding van het Eerste informatieverzoek¹³⁶ kwartaalrapportages verstrekt van Q1 2023 t/m Q2 2024. De AFM heeft op basis hiervan de kosten en rendementen van cliënten 5, 10, 25 en 44 over de periode van 2023 tot en met de eerste helft van 2024 uiteengezet in een tabel. Hierbij heeft de AFM ook de kosten en rendementen als percentages weergegeven.

De rij 'Kosten dienstverlening' bij de cliënten die gebruik maken van [...] als depotbank is opgebouwd uit de posten 'Kosten Vermogensbeheerder incl. BTW' en 'Kosten [...] incl. BTW' van de pagina 'Kosten en belastingen' uit de kwartaalrapportages.¹³⁷

Bij de cliënten die gebruik maken van [...] als depotbank is de rij 'Kosten dienstverlening' opgebouwd uit de posten 'Lopende kosten' en 'Transactiekosten' van de pagina 'Kostenoverzicht' uit de kwartaalrapportages.¹³⁸

Uiteenzetting kosten en rendementen¹³⁹ van cliënt 5 ([...]):

Klant 5	23Q1	23Q2	23Q3	23Q4	24Q1	24Q2
Portefeuille grootte begin						
Portefeuille grootte eind						
Kosten dienstverlening						
%	1,78%	1,46%	1,06%	1,41%	1,76%	1,66%
Kosten totaal						
%	2,13%	1,75%	1,61%	2,07%	2,46%	2,55%
stortingen/opnames						
Netto rendement						
%	9,43%	4,75%	-4,53%	8,50%	5,08%	1,70%

Uiteenzetting kosten en rendementen van cliënt 10 ([...]):

Klant 10	23Q1	23Q2	23Q3	23Q4	24Q1	24Q2
Portefeuille grootte begin						
Portefeuille grootte eind						
Kosten dienstverlening						
%	1,70%	1,33%	1,11%	1,45%	1,42%	1,71%
Kosten totaal						
%	1,95%	1,65%	1,82%	2,27%	2,04%	2,67%
stortingen/opnames						
Netto rendement						
%	11,62%	3,00%	-4,70%	7,20%	6,45%	2,30%

¹³⁶ Vraag 12 en 13 van deel 2 van het informatieverzoek. 006. 20240701-UIT-MAIL- Informatieverzoek OVG.pdf.

¹³⁷ Q10. 20240715-IN-Klant 05 Kwartaalrapportage 2023 Q1 redacted.pdf.

¹³⁸ 065. 20240718-IN-Klant 25 Bijlage 05 kwartaalrapportage 2023 Q1 redacted.pdf.

¹³⁹ Het nettorendement in onderstaande tabellen is berekend door de portefeuille waarde aan het begin van de periode af te trekken van die aan het eind van de periode en te corrigeren voor stortingen en onttrekkingen. Het percentage is berekend door het nettorendement te delen door de waarde van de portefeuille aan het begin van de periode.

Uiteenzetting kosten en rendementen van cliënt 44 ([...]):

Klant 44	23Q1	23Q2	23Q3	23Q4	24Q1	24Q2
Portefeuille grootte begin						
Portefeuille grootte eind						
Kosten dienstverlening						
%	1,32%	1,40%	1,36%	1,29%	1,93%	2,92%
Kosten totaal						
%	1,40%	1,47%	1,42%	1,34%	1,98%	2,99%
stortingen/opnames						
Netto rendement						
%	3,74%	6,09%	-3,33%	8,03%	3,00%	6,00%

Uiteenzetting kosten en rendementen van cliënt 25 ([...]):

Klant 25	23Q1	23Q2	23Q3	23Q4	24Q1	24Q2
Portefeuille grootte begin						
Portefeuille grootte eind						
Kosten dienstverlening						
%	1,26%	0,79%	1,02%	1,06%	1,53%	1,78%
Kosten totaal						
%	1,34%	0,94%	1,17%	1,15%	1,60%	1,92%
stortingen/opnames	0	0	139,36	0	0	0
Netto rendement						
%						

4.2.1.3 Bevindingen

Op grond van artikel 50, vijfde lid, sub a, Gedelegeerde Verordening MiFID II geldt voor OVG als beleggingsonderneming die portefeuillebeheer aanbiedt de verplichting om conform artikel 50 Gedelegeerde Verordening MiFID II ex-ante kosteninformatie te verstrekken. Dit houdt onder andere in dat OVG geruime tijd van tevoren aan cliënten alle informatie dient te verstrekken over de geaggregeerde kosten en lasten die met het financiële instrument en met de verrichte beleggings- of nevendienst verband houden (zoals opgenomen in Bijlage II van de Gedelegeerde Verordening MiFID II) en hierbij het totaal van de geaggregeerde kosten en lasten dient te berekenen en zowel in een geldbedrag als in een percentage dient uit te drukken. Achtereenvolgens neemt de AFM hieronder de relevante bevindingen op aan de hand van Bijlage II van Gedelegeerde Verordening MiFID II.

Geen gepersonaliseerde informatie over de kosten en bijbehorende lasten verstrekt met betrekking tot het initieel ingelegde bedrag van de cliënten

OVG heeft aangegeven dat het inschatten van ex-ante kosten en die als exact presenteren ingewikkeld is bij de door haar gehanteerde beleggingsstrategie.

Uit voorgaande feiten volgt dat OVG aan haar cliënten een indicatie van de ex-ante kosten geeft voor een actief beheerde portefeuille van € 1.000.000 waarbij de uitwerking van de kosten op het eindresultaat wordt weergegeven. Dit betreft een voorbeeldoverzicht met de kosten van de dienstverlening (inclusief kosten derden) en de kosten van financiële instrumenten (optioneel; voor een gedeelte van het vermogen) uitgedrukt in een percentage en bijbehorend absoluut getal. Op dit overzicht zijn de absolute getallen vervolgens geaggregeerd en de percentages niet.

Het ex-ante kostenvoorbeeldoverzicht is aan alle acht geselecteerde cliënten verstrekt. Bij zeven van de acht geselecteerde cliënten zijn daarbij dezelfde percentages en absolute getallen gehanteerd in het voorbeeldoverzicht om de kosten weer te geven voorafgaand de vermogensbeheerdienst van

OVG. De indicatieve getallen zijn volgens de vermogensbeheerovereenkomst besproken met de cliënt, en door de cliënt als zeer inzichtelijk en begrijpelijk aanvaard.

Daarnaast hebben cliënten een individuele tariefwijzer van OVG ontvangen voorafgaand aan de dienstverlening. In deze verstrekte tariefwijzers worden de individuele transactiekosten weergegeven, bijvoorbeeld per optiecontract of per aandeel. De tarieven in de tariefwijzers van de vier geselecteerde klanten die de AFM van OVG ontvangen heeft, verschillen van elkaar.

Uit de feiten volgt dat zowel in het indicatieve voorbeeldkostenoverzicht als de individuele tariefwijzers geen indicatie van de kosten en bijbehorende lasten wordt gegeven die specifiek betrekking hebben op het door deze cliënten initieel ingelegde bedrag en de voor hen uitgevoerde beleggingsstrategie. Door het ontbreken van gepersonaliseerde kosteninformatie verkrijgen cliënten geen inzicht in de kosten en lasten die in rekening gebracht worden door OVG voor de beleggings- en/of nevendiensten die aan hen worden verricht.

Geen berekening van de totale geaggregeerde kosten in percentages

In het indicatieve voorbeeldkostenoverzicht wordt bovendien niet het totaal van de geaggregeerde kosten in percentages weergegeven.

De AFM acht, vanwege het ontbreken van gepersonaliseerde kosteninformatie en een totaal van de geaggregeerde kosten in percentages, de indicatieve kostenoverzichten en de tariefwijzers die OVG verstrekt aan haar cliënten onvoldoende om desbetreffende cliënten voorafgaand aan de beleggingsdienstverlening inzicht te verschaffen in het totaal van de geaggregeerde kosten en lasten dat door OVG in rekening zal worden gebracht voor de beleggings- en/of nevendiensten die aan hen worden verricht.

In dit verband merkt de AFM op dat het door OVG geschatte percentage voor de kosten en bijbehorende lasten per jaar met betrekking tot de dienstverlening in het voorbeeldoverzicht voor een aantal cliënten ver onder het daadwerkelijk door OVG gerekende percentage ligt. Voor cliënt 10 lag dit percentage bijvoorbeeld op 5,7% over 2023¹⁴⁰, terwijl het geschatte percentage kosten voor de dienstverlening 3%¹⁴¹ bedroeg. De AFM heeft geen verdere informatie over hoe de percentages en het gebruikte portefeuillebedrag uit het voorbeeldoverzicht door OVG tot stand zijn gekomen, maar wijst OVG op de verplichting in artikel 50, achtste lid, Gedelegeerde Verordening MiFID II om vooraf gemaakte aannames voor de verwachte kosten en lasten aan de ervaring achteraf te toetsen en deze aannames indien nodig aan te passen.

4.2.1.4 Oordeel

Op basis van de feiten en bevindingen in paragraaf 4.2.1.2 en 4.2.1.3 oordeelt de AFM dat OVG in de periode vanaf in ieder geval 31 januari 2019 tot en met in ieder geval 21 augustus 2024¹⁴² in

¹⁴⁰ Opgebouwd uit percentage Q1 + percentage Q2 + percentage Q3 + percentage Q4.

¹⁴¹ Pagina 4 van 017. 20240715-IN-Klant 10 Bijlage 01 overeenkomst redacted.pdf.

¹⁴² De periode vanaf de datum van de oudste vermogensbeheerovereenkomst van de geselecteerde cliënten tot en met de aanleverdatum van Bijlage 1 deel 3 van het Eerste informatieverzoek waarin de actuele versie van de vermogensbeheerovereenkomst is aangeleverd.

overtreding is van artikel 4:20, eerste lid, Wft juncto artikel 58, eerste en vierde lid, BGfo en artikel 50, tweede lid, Gedelegeerde Verordening MiFID II, omdat:

- Er geen gepersonaliseerde kosteninformatie aan de cliënt wordt verstrekt bij het aangaan van een overeenkomst met OVG. De AFM acht de generieke voorbeeldkostenoverzichten in de vermogensbeheerovereenkomst en de individuele tariefwijzers onvoldoende om cliënten voorafgaand aan de beleggingsdienstverlening inzicht te verschaffen in het totaal van de geaggregeerde kosten en lasten dat door OVG in rekening zal worden gebracht voor de aan hen verrichte beleggings- en/of nevendiensten.
- In de informatie die wel wordt verstrekt door OVG, wordt het totaal van de geaggregeerde kosten niet in percentages weergegeven.

4.2.2 Wijzigingen in kosten

4.2.2.1 Wettelijk kader

Op grond van artikel 46, vierde lid, Gedelegeerde Verordening MiFID II geven beleggingsondernemingen een cliënt tijdig kennis van ingrijpende wijzigingen in de op grond van de artikelen 47 tot en met 50 van dezelfde verordening verstrekte informatie welke van belang zijn voor een dienst die de onderneming voor deze cliënt verricht. Deze kennisgeving dient te worden gedaan op een duurzame drager als de desbetreffende informatie ook op een duurzame drager is verstrekt.

4.2.2.2 Feiten

In de beantwoording van het Eerste informatieverzoek¹⁴³ heeft OVG de kwartaalrapportages met betrekking tot 2023 en de eerste helft 2024 verstrekt voor alle acht geselecteerde cliënten¹⁴⁴. In deze paragraaf kijkt de AFM ter beoordeling van het tijdig in kennis stellen van cliënten over ingrijpende wijzigingen door OVG specifiek naar de kostenstijging bij cliënt 16 in het tweede kwartaal van 2024.

Wijziging in kosten van cliënt 16

Uit de kwartaalrapportages van cliënt 16¹⁴⁵ volgt dat de kosten met betrekking tot 2023 en de eerste helft 2024 als volgt waren:

- Eerste kwartaal 2023: € -3.996,44¹⁴⁶
- Tweede kwartaal 2023: € 1.821,64
- Derde kwartaal 2023: € 3.038,24
- Vierde kwartaal 2023: € 1.633,70
- Eerste kwartaal 2024: € 1.498,66
- Tweede kwartaal 2024: € 11.896,31

¹⁴³ Vraag 12 van deel 2 van het informatieverzoek. 006. 20240701-UIT-MAIL- Informatieverzoek OVG.pdf.

¹⁴⁴ Van client 5, 10, 16, 30, 24, 25, 44 en 45.

¹⁴⁵ Bron: 055. 20240718-IN-Klant 16 Kwartaalrapportage 2023 Q1 redacted.pdf,
056. 20240718-IN-Klant 16 Kwartaalrapportage 2023 Q2 redacted.pdf,
057. 20240718-IN-Klant 16 Kwartaalrapportage 2023 Q3 redacted.pdf,
058. 20240718-IN-Klant 16 Kwartaalrapportage 2023 Q4 redacted.pdf,
059. 20240718-IN-Klant 16 Kwartaalrapportage 2024 Q1 redacted.pdf en
060. 20240718-IN-Klant 16 Kwartaalrapportage 2024 Q2 redacted.pdf.

¹⁴⁶ In het geval van negatieve kosten heeft OVG (eerder betaalde) kosten vergoed.

Op het einde van het tweede kwartaal van 2024 (juni 2024) betrof het ingelegde vermogen van cliënt 16 in totaal € 172.560.

In de vermogensbeheerovereenkomst van cliënt 16¹⁴⁷ die dateert van 3 januari 2022 staat de volgende ex-ante kosteninformatie weergegeven:

Voorbeeldoverzicht van verwachte kosten per jaar bij een individueel actief beheerde portefeuille van € 1.000.000 (verschuiving binnen de twee categorieën mogelijk)		
Kosten van dienstverlening (incl. kosten derden)	3%	€ 30.000
Kosten van financiële instrumenten (optioneel; voor een gedeelte van het Vermogen)	0,4%	€ 4.000
Totaal		€ 34.000

Kennisgeving over de toename in kosten

Gedurende het Bezoek gaf de AFM aan te hebben geconstateerd dat de kosten van het tweede kwartaal van 2024 sterk zijn gestegen ten opzichte van de andere kwartalen voor cliënt 16. OVG gaf als reactie deze stijging niet te herkennen. Verder gaf OVG aan dat een strategiewijziging kan leiden tot hogere kosten en dat dit is gecommuniceerd met de cliënt, maar dat hiervan geen vastlegging is. Wel wees OVG erop dat in de vermogensbeheerovereenkomst staat vermeld dat bij een actief profiel mogelijk frequent transacties zullen moeten worden gedaan, hetgeen een hoog kostenniveau met zich kan brengen. Op verzoek van de AFM stuurde OVG de vastlegging van het akkoord van cliënt 16 met de hoogte van de kosten in het tweede kwartaal 2024 naar de AFM.¹⁴⁸

In de Beantwoording aanvullend informatieverzoek stuurde OVG de volgende reactie:

“(…)

In onze VBO neemt de cliënt de verplichting op zich om zeer frequent te kijken naar zijn bankrapportages en ook wordt in de VBO hij/zij m.n. indringend gewaarschuwd voor het optreden van mogelijk hoge kosten bij -het al veel eerder overeengekomen- actief vermogensbeheer en daar vooral zijn aandacht op te richten en gezwind te reageren bij vragen, bezwaren en of niet-accordering. Naast andere heldere mitsgaders niet mis te verstane bewoordingen is -vooraf- een wisselend kostenniveau daarmee ook duidelijk gemaakt c.q. zeer snel te constateren. Uiterlijk reeds na een paar weken van verlaagd of verhoogd kostenniveau, zal hij/zij dat constateren en kan hij/zij reageren indien e.e.a. hem/haar niet bevalt of er vragen rijzen. In casu is dienaangaande (kwartaalkostenstijging) zijnerzijds geen contact met ons opgenomen.

(...). Wij hebben overigens client inmiddels een e-mail gestuurd. Zie bijlage punt 2.”¹⁴⁹

¹⁴⁷ 050. 20240718-IN-Klant 16 Beheerovereenkomst redacted.pdf.

¹⁴⁸ Gespreksverslag onderdeel ‘Geschiktheidsverklaringen en wijzigingen in beleggingsstrategie’.
137.20250121 Gespreksverslag bezoek AFM aan OVG op 17 oktober 2024 inclusief bijlagen.pdf.

¹⁴⁹ 114. 20241025-IN-MAIL Reactie op uw schrijven d.d. 21-10-2024.pdf.

De e-mail waarnaar wordt verwezen in bovenstaand citaat bevat de volgende tekst met betrekking tot de toename van de kosten:

“(..)

Binnen het profiel van je beheerportefeuille (offensief) dienen wij je alsnog te waarschuwen (wat wij niet wisten) voor een flinke toename in de kosten.

(...)”¹⁵⁰

4.2.2.3 Bevindingen

Clïënt 16 is niet tijdig op de hoogte gesteld van de wijziging in totale kosten

Op basis van de voorgespiegelde ex-ante kosteninformatie bij cliënt 16 van een totaal aan kosten van 3,4% per jaar zouden de totale kosten per kwartaal 0,85% bedragen. Met een inleg van € 172.560 op het einde van het tweede kwartaal van 2024 zou dit uitkomen op een totaal aan kosten van: **€ 1.466,76**.

Uit de voorgaande feiten volgt dat voor cliënt 16 de kosten van de dienstverlening van OVG sterk zijn toegenomen gedurende het tweede kwartaal van 2024 (**€ 11.896,31 (afgerond 6,9% van de portefeuille¹⁵¹)**) ten opzichte van de eerder voorgespiegelde ex-ante kosteninformatie in de vermogensbeheerovereenkomst (**€ 1.466,76**) en tevens ten opzichte van de voorgaande kwartalen in 2023 en 2024 (gemiddelde kosten Q1 2023-Q1 2024: **€ 799,16**).

De AFM is geen vastlegging tegengekomen waaruit volgt dat OVG de desbetreffende cliënt voorafgaand aan deze toename van kosten gedurende het tweede kwartaal van 2024 hiervan op de hoogte heeft gesteld. De AFM komt zodoende tot de bevinding dat OVG cliënt 16 niet tijdig op de hoogte heeft gesteld van deze wijziging in totale kosten voor haar dienstverlening.

Kennisgeving aan cliënt 16 over de toename in kosten is onvoldoende specifiek

Na het bezoek van de AFM heeft OVG de cliënt alsnog over de toename in kosten bericht, maar in de desbetreffende e-mail geeft OVG slechts een flinke toename in de kosten aan, zonder nader te specificeren met hoeveel de kosten exact zijn toegenomen. De AFM acht een dergelijke kennisgeving onvoldoende specifiek om een cliënt op de hoogte te stellen van ingrijpende wijzigingen in de op grond van de artikelen 47 tot en met 50 van de Gedelegeerde Verordening MiFID II verstrekte informatie.

¹⁵⁰ 113. 20241024-IN-Klant 16 Overgang naar meedoen met AEX dagoptie activiteiten redacted1.pdf.

¹⁵¹ De AFM heeft dit als volgt berekend: $(11.896,31/172560)*100\%=6,89401368\%$.

4.2.2.4 Oordeel

Op basis van de feiten en bevindingen in paragraaf 4.2.2.2 en 4.2.2.3 oordeelt de AFM dat OVG in het tweede kwartaal van 2024 in overtreding was van artikel 46, vierde lid, Gedelegeerde Verordening MiFID II 2017/565, omdat:

- gedurende het tweede kwartaal van 2024 de totale kosten bij cliënt 16 sterk zijn toegenomen ten opzichte van de eerder voorgespiegelde ex-ante kosteninformatie. Uit het onderzoek van de AFM volgt geen vastlegging waaruit blijkt dat OVG cliënt 16 tijdig op de hoogte heeft gesteld van deze ingrijpende wijziging.
- Na het Bezoek heeft OVG cliënt 16 alsnog in kennis gesteld van de toename van kosten ten opzichte van de ex-ante voorgespiegelde kosten. Deze kennisgeving acht de AFM onvoldoende, omdat niet is gespecificeerd hoeveel de kosten zijn toegenomen. Hierdoor heeft de cliënt nog steeds geen inzicht in wat de ingrijpende wijziging behelst.

4.3 PARP

4.3.1 Wettelijk kader

Op grond van artikel 32b, eerste lid, BGfo dient een beleggingsonderneming die financiële instrumenten distribueert te beschikken over adequate procedures en maatregelen die waarborgen dat de door haar gedistribueerde financiële instrumenten voldoen aan de behoeften, kenmerken en doelstellingen, met inbegrip van duurzaamheidsdoelstellingen, van de doelgroep en de distributiestrategie aansluit bij de desbetreffende doelgroep.

Artikel 32b, tweede lid, BGfo bepaalt dat een beleggingsonderneming die financiële instrumenten distribueert, moet vaststellen voor welke doelgroep een bepaald financieel instrument niet passend is.

Artikel 32b, zesde lid, BGfo bepaalt verder dat de beleggingsonderneming op basis van de informatie zoals bedoeld in artikel 32a, eerste lid, BGfo en informatie over haar eigen cliënten de doelgroep en de distributiestrategie bepaalt.

ESMA heeft een verdere invulling van deze zogenoemde PARP-normen gegeven in de **ESMA Richtsnoeren productgovernance**¹⁵² van 3 augustus 2023. In paragraaf 2.3 van deze ESMA Richtsnoeren productgovernance worden distributeurs en ontwikkelaars als volgt gedefinieerd:

<i>“distributeur</i>	<i>een onderneming die een product en dienst aanbiedt, aanbeveelt of verkoopt aan een klant</i>
<i>ondernemingen</i>	<i>beleggingsondernemingen (zoals gedefinieerd in artikel 4, lid 1, punt 1, van MiFID II) en (...)</i>
<i>ontwikkelaar</i>	<i>een onderneming die een product ontwikkelt, met inbegrip van het creëren, ontwikkelen, uitgeven of ontwerpen van dat</i>

¹⁵² Richtsnoeren voor productgovernanceverplichtingen van MiFID II, ESMA, 3 augustus 2023.

product, ook bij het adviseren van uitgevende instellingen over de lancering van een nieuw product;

producten

financiële instrumenten (in de zin van artikel 4, lid 1, punt 15, van MiFID II), met uitzondering van obligaties zonder andere in een contract besloten derivaten dan een make-wholeclause in overeenstemming met de vrijstelling van artikel 16 bis van MiFID II, en gestructureerde deposito's (in de zin van artikel 4, lid 1, punt 43, van MiFID II)"

In randnummer 47 van de ESMA-richtsnoeren productgovernance is bepaald:

"Distributeurs dienen bij afbakening van de doelmarkt voor hun producten dezelfde lijst categorieën te gebruiken die door de ontwikkelaars wordt gebruikt (zie de paragrafen 19 en 20), waarbij zij ook de samenvoeging van twee of meer categorieën moeten vermijden (zie paragraaf 16). Distributeurs dienen de doelgroep evenwel op een concreter niveau vast te stellen en rekening te houden met het type cliënten waaraan zij beleggingsdiensten verlenen, de aard van de beleggingsproducten en het soort beleggingsdiensten dat zij verlenen, en de mate van gedetailleerdheid van bij cliënten verzamelde informatie."

In randnummer 19 van de ESMA-richtsnoeren productgovernance is bepaald dat bij de vaststelling van de doelmarkt voor producten de volgende vijf categorieën als basis dienen te worden gebruikt:

1. Het type cliënt voor wie het product bedoeld is: De onderneming dient te specificeren voor welk type cliënt het product bedoeld is volgens de categorisering van de MiFID II-richtlijn, dat wil zeggen of het een "niet-professionele cliënt", een "professionele cliënt" en/of een "in aanmerking komende tegenpartij" is. (...)
2. Kennis en ervaring: De onderneming dient te specificeren welke kennis cliënten binnen de doelgroep moeten hebben van aspecten als: het relevante producttype, kenmerken van producten en/of kennis van thematisch verwante gebieden die helpen het product te begrijpen. (...)
3. Financiële situatie met een focus op het vermogen om verliezen te dragen: De onderneming dient te specificeren welk verliespercentage cliënten binnen de doelgroep in staat en bereid moeten zijn te dragen (bijvoorbeeld van kleine verliezen tot volledig verlies), en of er bijkomende betalingsverplichtingen zijn die het geïnvesteerde bedrag kunnen overschrijden (bijvoorbeeld bijstorting van marge). (...)
4. Risicotolerantie en verenigbaarheid van het risico/rendementsprofiel van het product met de doelmarkt: De onderneming dient te specificeren hoe cliënten binnen de doelgroep in het algemeen tegenover beleggingsrisico's staan. (...)
5. Doelstellingen en behoeften van cliënten: De onderneming moet specificeren voor welke beleggingsdoelstellingen en -behoeften van cliënten binnen de doelgroep een product is ontworpen, waaronder hun bredere financiële doelstellingen of de algemene strategie die zij bij het beleggen volgen. (...)"

In randnummer 32 van de ESMA-richtsnoeren productgovernance is bepaald:

“Ontwikkelaars kunnen ook besluiten de doelmarkt af te bakenen door voor sommige producten een gemeenschappelijke aanpak te kiezen als zij voldoende vergelijkbare productkenmerken hebben (“clustering”). Bij clustering moeten ontwikkelaars een voldoende niveau van granulariteit hanteren om ervoor te zorgen dat alleen producten met voldoende vergelijkbare kenmerken en risicokenmerken worden gegroepeerd (d.w.z. de clusters moeten op zichzelf homogeen zijn en heterogeen ten opzichte van andere clusters).

Om ervoor te zorgen dat homogene clusters worden geïdentificeerd, moeten ondernemingen bijzondere aandacht besteden aan de mate van complexiteit van de producten, hetgeen betekent dat hoe complexer de onderliggende producten van een cluster worden, hoe gedetailleerder de clustering moet zijn. Over het algemeen wordt voor bepaalde complexere producten verwacht dat een clusterbenadering niet geschikt is en dat ondernemingen de doelmarkt op het niveau van het individuele product moeten bepalen”

Uit de Nota van Toelichting bij artikel 32b BGfo¹⁵³ volgt dat de adequate procedures en maatregelen ervoor dienen te zorgen dat de beleggingsonderneming het financieel instrument begrijpt en deze kan distribueren aan de beoogde doelgroep (zie dikgedrukte onderstreping door de AFM):

“b. productontwikkelingsproces

(...)

*Ook de beleggingsonderneming die een financieel instrument distribueert (de beleggingsonderneming als distributeur), dient de doelgroep en de distributiestrategie te bepalen. **De beleggingsonderneming beschikt daartoe over adequate procedures en maatregelen** om informatie over de kenmerken en risico's van het financieel instrument en de kenmerken en doelstellingen van de beoogde doelgroep te verkrijgen **zodat zij het financieel instrument begrijpt en het financieel instrument kan distribueren aan de beoogde doelgroep.***

*De beleggingsonderneming die financiële instrumenten uitsluitend distribueert, gebruikt de informatie die zij heeft ontvangen van de beleggingsonderneming die de financiële instrumenten uitgeeft, ontwikkelt of samenstelt en de informatie van haar eigen cliënten om de doelgroep en de distributiestrategie te bepalen. **De beleggingsonderneming dient ook periodiek te evalueren of de financiële instrumenten voldoen aan de doelstelling van de doelgroep en de distributiestrategie nog aansluit bij de doelgroep en past zo nodig de doelgroep of de distributiestrategie aan.***

¹⁵³ Stb. 2017, 513, p. 33.

In de ESMA-Richtsnoeren productgovernance wordt beschreven dat ‘aanbieden’ van een product en dienst zoals bedoeld in de definitie van ‘distributeur’ een brede toepassing heeft en daarom in ruime zin gelezen dient te worden:¹⁵⁴

“Een onderneming beveelt een cliënt een product aan als deze onderneming de cliënt aanbeveelt een product te kopen, aan te houden of te verkopen.”

Het aanbieden van de beleggingsdienst ‘beheren van een individueel vermogen’ zoals gedefinieerd in artikel 1:1, onder ‘verlenen van een beleggingsdienst’ sub c, Wft, waarbij een beleggingsonderneming het individuele vermogen van een cliënt beheert en in die hoedanigheid financiële instrumenten aan- en verkoopt, kwalificeert als distribueren zoals bedoeld in artikel 32b, eerste lid, Wft.

Zoals opgenomen in de definities van de ESMA-Richtsnoeren productgovernance wordt met producten ‘financiële instrumenten’ bedoeld. Artikel 1:1 Wft definieert ‘financieel instrument’ als volgt:

- a. effect
- b. geldmarktinstrument
- c. recht van deelneming in een beleggingsinstelling of icbe, niet zijnde een effect;
- [...]

4.3.2 Feiten

In de SREP-uitvraag¹⁵⁵ van 20 september 2023 heeft OVG aangegeven een ‘Product Approval and Review Process’ (PARP) te hebben. De schriftelijke vastlegging van de procedures en maatregelen zoals bedoeld in artikel 32b BGfo en indien van toepassing ook artikel 32 BGfo is niet als onderdeel van het Eerste informatieverzoek op 1 juli 2024 door de AFM uitgevraagd.

De cliënten van OVG zijn allemaal niet-professionele beleggers en er heeft geen enkele cliënt verzocht om een zogeheten ‘opt-up’ naar professionele belegger¹⁵⁶. Ook in de SREP-uitvraag heeft OVG aangegeven enkel niet-professionele beleggers te bedienen.

Doelgroepbepalingen instrumentcategorieën OVG

Tijdens het Bezoek heeft OVG naar aanleiding van vragen van de AFM beschrijvingen verstrekt van de doelgroep en de negatieve doelgroep voor “opties”, “aandelen en CP” en “diverse obligaties”. “CP” betekent volgens OVG, zoals door haar aangegeven gedurende de procesupdate, ‘Complexe Producten’. Hieronder worden de beschrijvingen getoond uit ‘Target market – negative market’ (Doelgroepbeschrijvingen¹⁵⁷).

¹⁵⁴ ESMA Richtsnoeren voor productgovernanceverplichtingen van MiFID II, voetnoot 28 op pagina 27.

¹⁵⁵ Het Supervisory Review & Evaluation Proces (SREP) is een periodieke uitvraag die de AFM uitvoert om een breed overzicht te krijgen van de bedrijfsvoering binnen de sector.

005. 20230911-UIT-BRIEF-SREPtember introduceren de brief-Onafhankelijk Vermogensbeheer 's-Gravenhage BV.pdf.

¹⁵⁶ Artikel 4:18c Wft.

¹⁵⁷ 108. 20241017-IN-Target market - negative market (A, O, O).pdf.

De doelgroepbeschrijving voor “opties” heeft als datum 16 oktober 2024 en ziet er als volgt uit:

16-10-2024, 17:30	target markt beschrijvingen van bel fonds.xlsx - Google Sheets
Target market /negative target market Opties • Type klanten: retail, professionele klanten en in aanmerking komende tegenpartijen • Kennis en ervaring van klanten: klanten met kennis van kapitaalmarkten en enige kennis over opties • Financiële situatie van cliënten met de mogelijkheid om 100% kapitaalverlies te dragen. • Risicotolerantie van klanten en geschiktheid voor wat betreft risico/rendement van het product met de doelmarkt: vanwege de volatiliteit van de markten en het specifieke risico bij opties, moeten klanten een neutraal tot hoge risico-tolerantie hebben. Ze moeten bereid zijn om koersschommelingen te accepteren in ruil voor de mogelijkheid van hogere premieinkomsten. • Doelstellingen en behoeften van klanten: Dit effect is geschikt voor klanten die streven naar kapitaalgroei en/of naar potentiële premieinkomsten. Ze zijn in het algemeen dagelijks op de beurs verhandelbaar en zijn daarom geschikt voor klanten met een langere beleggingshorizon. • Klanten die niet zouden moeten investeren (de negatieve target market): dit product wordt als onverenigbaar beschouwd voor klanten die: volledige kapitaalbescherming wensen en volledige terugbetaling van het geïnvesteerde bedrag. Zij zijn risicomijdend en hebben geen hoge risicotolerantie. Klanten met een korte beleggingshorizon • Distributiekanaal: Het product komt in aanmerking voor ons distributiekanaal vermogensbeheer	

De doelgroepbeschrijving voor “aandelen en CP” heeft geen datum en ziet er als volgt uit:

Target market /negative target market Aandeel en CP • Type klanten: retail, professionele klanten en in aanmerking komende tegenpartijen • Kennis en ervaring van klanten: klanten met kennis van of kennis van basiskapitaalmarkten over aandelen en gestructureerde financiële producten • Financiële situatie van cliënten met de mogelijkheid om 100% kapitaalverlies te dragen. • Risicotolerantie van klanten en geschiktheid voor wat betreft risico/rendement van het product met de doelmarkt: vanwege de volatiliteit van de markten en het specifieke risico bij gestructureerde producten, moeten klanten een neutraal tot hoge risico-tolerantie hebben. Ze moeten bereid zijn om koersschommelingen te accepteren in ruil voor de mogelijkheid van hogere rendementen. • Doelstellingen en behoeften van klanten: Dit effect is geschikt voor klanten die streven naar kapitaalgroei en/of naar potentiële dividendrendementen. Ze zijn in het algemeen dagelijks op de beurs verhandelbaar en zijn daarom geschikt voor elke beleggingshorizon. • Klanten die niet zouden moeten investeren (de negatieve target market): dit product wordt als onverenigbaar beschouwd voor klanten die: volledige kapitaalbescherming wensen en volledige terugbetaling van het geïnvesteerde bedrag. Zij zijn risicomijdend en hebben geen hoge risicotolerantie • Distributiekanaal: Het product komt in aanmerking voor ons distributiekanaal vermogensbeheer	
---	--

De doelgroepbeschrijving voor “diverse obligaties” heeft geen datum en ziet er als volgt uit:

Target market /negative target market

Diverse obligaties

- Type klanten: retail, professionele klanten en in aanmerking komende tegenpartijen
- Kennis en ervaring van klanten: klanten met kennis van kapitaalmarkten en kennis over diverse obligaties
- Financiële situatie van cliënten met de mogelijkheid om 100% kapitaalverlies te dragen.
- Risicotolerantie van klanten en geschiktheid voor wat betreft risico/rendement van het product met de doelmarkt: vanwege de volatiliteit van de markten en het specifieke risico van obligaties, moeten klanten minimaal een defensief risicoprofiel hebben. Ze moeten bereid zijn om koersschommelingen te accepteren.
- Doelstellingen en behoeften van klanten: Dit effect is geschikt voor klanten die streven naar kapitaalsbehoud en/of naar potentiële couponopbrengsten. Ze zijn in het algemeen dagelijks op de beurs verhandelbaar en zijn daarom geschikt voor elke beleggingshorizon.
- Klanten die niet zouden moeten investeren (de negatieve target market): dit product wordt als onverenigbaar beschouwd voor klanten die: volledige kapitaalbescherming wensen en volledige terugbetaling van het geïnvesteerde bedrag. Zij zijn risicomijdend en hebben een lage risicotolerantie. Klanten met een korte beleggingshorizon
- Distributiekanaal: Het product komt in aanmerking voor ons distributiekanaal vermogensbeheer

In alle drie de doelgroepbeschrijvingen van OVG staat:

“Financiële situatie van cliënten met de mogelijkheid om 100% kapitaalverlies te dragen.”

Doelgroepbepaling turbo's

Naar aanleiding van de cliëntdossiers die opgevraagd zijn middels het Eerste informatieverzoek heeft de AFM een turbo long [...] waargenomen in de portefeuilles van cliënten 10 en 16 in Q2 2024. Deze zijn voor beide cliënten aangekocht op 8 mei 2024 en verkocht op 14 mei 2024.¹⁵⁸

Tijdens het Bezoek heeft OVG desgevraagd toegelicht dat een van deze cliënten contact¹⁵⁹ had opgenomen met OVG met de vraag of er een turbo op gezet kon worden, nadat hij/zij rapporten over [...] gelezen had. Hier had OVG geen bezwaren tegen, want het zou van korte duur zijn en relatief weinig risico meebrengen. OVG heeft ook aangegeven dat het instrument ondertussen uit de portefeuilles is, maar dat er nog wel een turbo op [...] in een cliëntportefeuille zit. OVG heeft aangegeven dat zij er niet van op de hoogte was dat turbo's binnen de reikwijdte van de PARP-verplichtingen vallen en heeft aangegeven voortaan dan ook niet meer in turbo's te zullen beleggen.¹⁶⁰

¹⁵⁸ 026. 20240715-IN-Klant 10 Bijlage 10 2024 Q2 kwartaalrapportage vermogenspositie kosten en rendement redacted.pdf en 060. 20240718-IN-Klant 16 Kwartaalrapportage 2024 Q2 redacted.pdf.

¹⁵⁹ In een vermogensbeheerrelatie blijft de verantwoordelijkheid voor het opnemen van financiële instrumenten in de portefeuille bij de vermogensbeheerder en kan deze niet worden overgedragen aan de cliënt.

¹⁶⁰ 137. 20250121 Gespreksverslag bezoek AFM aan OVG op 17 oktober 2024 inclusief bijlagen.pdf.

4.3.3 Bevindingen

OVG distribueert financiële instrumenten

OVG biedt als beleggingsonderneming vermogensbeheerdiensten aan en kwalificeert hiermee als beleggingsonderneming die financiële instrumenten distribueert, zoals bedoeld in artikel 32b, eerste lid, Wft. OVG moet dan ook voldoen aan de PARP-normen die gesteld worden aan beleggingsondernemingen die financiële instrumenten distribueren zoals vastgelegd in artikel 32b BGfo. Alle cliënten van OVG zijn niet-professionele beleggers.

Doelgroepcategorieën onvoldoende niveau van granulariteit

Een doelgroepbepaling moet in beginsel worden gedaan per specifiek financieel instrument. Het is voor beleggingsondernemingen toegestaan om de beschrijving van de positieve en negatieve doelgroep te clusteren voor een aantal gelijkende financiële instrumenten. Bij clustering moet er een voldoende niveau van granulariteit gehanteerd worden om ervoor te zorgen dat alleen producten met voldoende vergelijkbare kenmerken en risicokenmerken worden gegroepeerd. Hoe complexer de onderliggende producten van een cluster zijn, hoe gedetailleerder de clustering moet zijn. OVG heeft in de door haar verstrekte doelgroepbeschrijvingen financiële instrumenten geclusterd in de volgende categorieën: “opties”, “aandelen & CP” en “diverse obligaties”.

Binnen de categorie “opties” bestaan er wezenlijke verschillen in kenmerken en risico’s tussen bijvoorbeeld geschreven en gekochte opties, en put- en callopties. Deze categorieën zijn door OVG allemaal onder “opties” geclusterd, terwijl opties complexe financiële instrumenten zijn, waarvan verschillende varianten beschikbaar zijn die op verschillende manieren gebruikt kunnen worden¹⁶¹. De opties dienen daarom een gedetailleerdere clustering te hebben. Ook bij obligaties bestaan er wezenlijke verschillen in kenmerken en risico’s tussen bijvoorbeeld staats- en bedrijfsobligaties. OVG heeft obligaties geclusterd onder “diverse obligaties”. Aandelen en complexe producten zijn twee totaal verschillende typen financiële instrumenten. Complexe producten kunnen aanzienlijk meer risico bevatten dan aandelen. Beide categorieën zijn geclusterd door OVG onder “aandelen & CP”. De AFM komt daarom tot de bevinding dat de door OVG gehanteerde doelgroepbeschrijvingen een onvoldoende niveau van granulariteit hebben.

Geen doelgroepbeschrijving voor alle instrumenten verstrekt

De AFM is in de kwartaalrapportages over het tweede kwartaal van 2024 van de geselecteerde cliënten onder andere ook beleggingsfondsen, ETF’s, vastgoedaandelen en turbo’s tegengekomen. Voor deze instrumenten heeft OVG geen doelgroepbeschrijvingen verstrekt.

¹⁶¹ ESMA Final Report Guidelines on MiFID II product governance requirements ESMA35-43-3448, Case study 6: “Options can be used in different ways. An investor could buy and write options, or s(h)e could also set up more complex option strategies with the use of different options (like spreads) and/or shares. The risk-reward profile differs depending on how the investors uses options. Therefore, the compatible target market should also be different depending on the different ways in which these products can be used.”

4.3.4 Oordeel

De AFM oordeelt op basis van de feiten en bevindingen in paragraaf 4.3.2 en 4.3.3 dat OVG vanaf 3 januari 2018 tot in ieder geval 17 oktober 2024¹⁶² in overtreding is van artikel 32b, tweede en zesde lid, BGfo, omdat OVG de door haar gehanteerde doelgroep bij de categorieën “opties”, “aandelen & CP” en “diverse obligaties” met een onvoldoende niveau van granulariteit heeft vastgesteld.

Daarnaast is voor de AFM niet duidelijk of OVG een doelgroep voor de verschillende beleggingsfondsen, ETF's, vastgoedaandelen en turbo's in portefeuilles heeft bepaald en zo ja, hoe deze doelgroepen eruitzien. Deze heeft OVG niet verstrekt aan de AFM.

Aangezien OVG doelgroepbeschrijvingen heeft vastgesteld met een onvoldoende niveau van granulariteit, kan zij niet waarborgen dat de financiële instrumenten die zij distribueert aan haar cliënten voldoen aan de behoeften, kenmerken en doelstellingen van de doelgroep en dat de distributiestrategie aansluit bij de desbetreffende doelgroep. Hierdoor oordeelt de AFM dat er bij OVG ongeacht of er procedures en maatregelen aanwezig zijn die dit moeten waarborgen, er geen sprake is van adequate procedures en maatregelen die hier zorg voor dragen en is zij daarom vanaf 3 januari 2018 tot in ieder geval 17 oktober 2024 in overtreding van artikel 32b, eerste lid, BGfo.

4.4 Overige bevindingen

[...]

¹⁶² Deze periode is gebaseerd op de inwerkingtreding van artikel 32b BGfo respectievelijk de datum waarop de AFM gedurende het bezoek de door OVG opgestelde doelgroepbeschrijvingen heeft ontvangen.

Bijlage 1 Lijst van gebruikte bronnen

Volgnummer	Datum	Document
1	15-1-2019	001. 20190115-UIT-BRIEF - Norminformerende brief productgovernance.pdf
2	21-12-2020	002. 20201221-UIT-BRIEF-[...].pdf
3	24-11-2021	003. 20211124-UIT-BRIEF-Normoverdragende brief [...]-OVG.pdf
4	1-2-2023	004. 20230201-IN-MAIL-RE antwoord [...].pdf
5	11-9-2023	005. 20230911-UIT-BRIEF-SREP tember introduceren de brief-Onafhankelijk Vermogensbeheer 's-Gravenhage BV.pdf
6	1-7-2024	006. 20240701-UIT-MAIL- Informatieverzoek OVG.pdf
7	4-7-2024	007. 20240704-IN-MAIL-Mail bij klantenlijstje.pdf
7.01		007.01 20240704-IN-Bijlage-klantenlijst OVG.pdf
8	15-7-2024	008. 20240715-IN-Klant 05 Bijlage 4 clientprofiel risicoprofiel redacted.pdf
9		009. 20240715-IN-Klant 05 Geschiktheidsverklaring.pdf
10		010. 20240715-IN-Klant 05 Kwartaalrapportage 2023 Q1 redacted.pdf
11		011. 20240715-IN-Klant 05 kwartaalrapportage 2023 Q2 redacted.pdf
12		012. 20240715-IN-Klant 05 Kwartaalrapportage 2023 Q3 redacted.pdf
13		013. 20240715-IN-Klant 05 Kwartaalrapportage 2023 Q4 redacted.pdf
14		014. 20240715-IN-Klant 05 kwartaalrapportage 2024 Q1 Herscan volledig redacted.pdf
15		015. 20240715-IN-Klant 05 Risicoprofielen.pdf
16		016. 20240715-IN-Klant 05 Vermogensbeheerovereenkomst.pdf
17		017. 20240715-IN-Klant 10 Bijlage 01 overeenkomst redacted.pdf
18		018. 20240715-IN-Klant 10 Bijlage 02 Geschiktheidsverklaring 2023.pdf
19		019. 20240715-IN-Klant 10 Bijlage 03 Beleggingsprofielen.pdf
20		020. 20240715-IN-Klant 10 Bijlage 04 clientprofiel risicoprofiel redacted.pdf
21		021. 20240715-IN-Klant 10 Bijlage 05 2023 Q1 kwartaalrapportage vermogenspositie kosten en rendement redacted.pdf
22		022. 20240715-IN-Klant 10 Bijlage 06 2023 Q2 kwartaalrapportage vermogenspositie kosten en rendement redacted.pdf
23		023. 20240715-IN-Klant 10 Bijlage 07 2023 Q3 kwartaalrapportage vermogenspositie kosten en rendement redacted.pdf
24		024. 20240715-IN-Klant 10 Bijlage 08 2023 Q4 kwartaalrapportage vermogenspositie kosten en rendement redacted.pdf
25		025. 20240715-IN-Klant 10 Bijlage 09 2024 Q1 kwartaalrapportage vermogenspositie kosten en rendement.pdf
26		026. 20240715-IN-Klant 10 Bijlage 10 2024 Q2 kwartaalrapportage vermogenspositie kosten en rendement redacted.pdf
27		027. 20240715-IN-Klant 24 kwartaalrapportage 2023 Q1 Herscan volledig.pdf
28		028. 20240715-IN-Klant 24 Beschrijving risico portefeuilles Deel 2 Vraag 16.pdf
29		029. 20240715-IN-Klant 24 Clientprofiel versie 2021 9 redacted.pdf
30		030. 20240715-IN-Klant 24 Geschiktheidsverklaring Vraag 11 deel 2.pdf
31		031. 20240715-IN-Klant 24 Kwartaalrapportage 2023 Q1 redacted.pdf
32		032. 20240715-IN-Klant 24 kwartaalrapportage 2023 Q1 Herscan redacted.pdf
33		033. 20240715-IN-Klant 24 Kwartaalrapportage 2023 Q2 redacted.pdf
34		034. 20240715-IN-Klant 24 Kwartaalrapportage 2023 Q3.pdf
35		035. 20240715-IN-Klant 24 Kwartaalrapportage 2023 Q4 redacted.pdf
36		036. 20240715-IN-Klant 24 Kwartaalrapportage 2024 Q1 redacted.pdf
37		037. 20240715-IN-Klant 24 Kwartaalrapportage 2024 Q2.pdf

38		038. 20240715-IN-Klant 24 Vermogensbeheerovereenkomst redacted.pdf
39		039. 20240715-IN-Klant 44 beschrijving van risico in de beleggingsportefeuille.pdf
40		040. 20240715-IN-Klant 44 Geschiktheidsverklaring ESG-voorkeur.pdf
41		041. 20240715-IN-Klant 44 Kwartaalrapportage 2023 Q1.pdf
42		042. 20240715-IN-Klant 44 kwartaalrapportage 2023 Q1 Herscan volledig redacted.pdf
43		043. 20240715-IN-Klant 44 Kwartaalrapportage 2023 Q2 redacted.pdf
44		044. 20240715-IN-Klant 44 Kwartaalrapportage 2023 Q3 redacted.pdf
45		045. 20240715-IN-Klant 44 Kwartaalrapportage 2023 Q4.pdf
46		046. 20240715-IN-Klant 44 Kwartaalrapportage 2024 Q1.pdf
47		047. 20240715-IN-klant 44 Kwartaalrapportage 2024 Q2 redacted.pdf
48		048. 20240715-IN-Klant 44 Risicoprofiel [...] redacted.pdf
49		049. 20240715-IN-Klant 44 Vermogensbeheerovereenkomst.pdf
50	18-7-2024	050. 20240718-IN-Klant 16 Beheerovereenkomst redacted.pdf
51		051. 20240718-IN-Klant 16 Beschrijving profielen.pdf
52		052. 20240718-IN-Klant 16 Clientprofiel.pdf
53		053. 20240718-IN-Klant 16 Excel AEX opties.xlsx
54		054. 20240718-IN-Klant 16 Geschiktheidsverklaring.pdf
55		055. 20240718-IN-Klant 16 Kwartaalrapportage 2023 Q1 redacted.pdf
56		056. 20240718-IN-Klant 16 Kwartaalrapportage 2023 Q2 redacted.pdf
57		057. 20240718-IN-Klant 16 Kwartaalrapportage 2023 Q3 redacted.pdf
58		058. 20240718-IN-Klant 16 Kwartaalrapportage 2023 Q4 redacted.pdf
59		059. 20240718-IN-Klant 16 Kwartaalrapportage 2024 Q1 redacted.pdf
60		060. 20240718-IN-Klant 16 Kwartaalrapportage 2024 Q2 redacted.pdf
61		061. 20240718-IN-Klant 25 Bijlage 01 overeenkomst.pdf
62		062. 20240718-IN-Klant 25 Bijlage 02 clientprofiel risicoprofiel geschiktheidsbeoordeling redacted.pdf
63		063. 20240718-IN-Klant 25 Bijlage 03 Geschiktheidsverklaring 2023.pdf
64		064. 20240718-IN-Klant 25 Bijlage 04 Risicoprofielen.pdf
65		065. 20240718-IN-Klant 25 Bijlage 05 kwartaalrapportage 2023 Q1 redacted.pdf
66		066. 20240718-IN-Klant 25 Bijlage 06 kwartaalrapportage 2023 Q2 redacted.pdf
67		067. 20240718-IN-Klant 25 Bijlage 07 kwartaalrapportage 2023 Q3.pdf
68		068. 20240718-IN-Klant 25 Bijlage 08 kwartaalrapportage 2023 Q4.pdf
69		069. 20240718-IN-Klant 25 Bijlage 09 kwartaalrapportage 2024 Q1 redacted.pdf
70		070. 20240718-IN-Klant 25 Bijlage 10 kwartaalrapportage 2024 Q2 redacted.pdf
71		071. 20240718-IN-Klant 25 Kwartaalrapportage 2023 Q2 Herscan volledig.pdf
72		072. 20240718-IN-Klant 30 Bijlage 1 Risicoprofielen.pdf
73		073. 20240718-IN-Klant 30 Bijlage 2 clientprofiel risicoprofiel geschiktheidsbeoordeling redacted.pdf
74		074. 20240718-IN-Klant 30 Bijlage 3 Overeenkomst redacted.pdf
75		075. 20240718-IN-Klant 30 Bijlage 4 kwartaalrapportage 2023 Q1 redacted.pdf
76		076. 20240718-IN-Klant 30 Bijlage 5 kwartaalrapportage 2023 Q2.pdf
77		077. 20240718-IN-Klant 30 Bijlage 6 kwartaalrapportage 2023 Q3.pdf
78		078. 20240718-IN-Klant 30 Bijlage 7 kwartaalrapportage 2023 Q4.pdf
79		079. 20240718-IN-Klant 30 Bijlage 8 kwartaalrapportage 2024 Q1 redacted.pdf
80		080. 20240718-IN-Klant 30 Bijlage 9 kwartaalrapportage 2024 Q2 redacted.pdf
81		081. 20240718-IN-Klant 45 Beheerovereenkomst [...].pdf
82		082. 20240718-IN-Klant 45 Beschrijving risicoprofielen [...].pdf
83		083. 20240718-IN-Klant 45 Clientprofiel [...] redacted.pdf

84		084. 20240718-IN-Klant 45 Geschiktheidsverklaring 2023 [...].Redacted.pdf
85		085. 20240718-IN-Klant 45 kwartaalrapportage 2023 Q1 [...] redacted.pdf
86		086. 20240718-IN-Klant 45 kwartaalrapportage 2023 Q2 [...] redacted.pdf
87		087. 20240718-IN-Klant 45 kwartaalrapportage 2023 Q3 [...].pdf
88		088. 20240718-IN-Klant 45 kwartaalrapportage 2023 Q4 [...].pdf
89		089. 20240718-IN-Klant 45 kwartaalrapportage 2024 Q1 [...].pdf
90		090. 20240718-IN-Klant 45 kwartaalrapportage 2024 Q2 [...] redacted.pdf
91		[...]
92	21-8-2024	092. 20240821-IN-[...].docx
93		093. 20240821-IN-[...].pdf
94		[...]
95		[...]
96		096. 20240821-IN-MAIL-OVG met antwoorden vragen in deel 3.pdf
97		097. 20240821-IN-[...].pdf
98		098. 20240821-IN-VBO Clientprofiel OVG VERSIE 2023 1.docx
99		099. 20240821-IN-VBO Clientprofiel OVG versie 2024-3.docx
100		100. 20240821-IN-VBO versie 2024-1.docx
101		101. 20240821-IN-[...].docx
102	17-10-2024	102. 20241017-IN-Actieve lijst [...].pdf
103		103. 20241017-IN-Klantenlijst [...] volledig redacted.pdf
104		104. 20241017-IN-Klantenlijst oorspronkelijk aangeleverd met naam.pdf
105		105. 20241017-IN-Klantenlijst [...] volledig redacted.pdf
106		106. 20241017-IN-Mantelovereenkomst [...].pdf
107		107. 20241017-IN-Nota OVG uit [...]_Redacted.pdf
108		108. 20241017-IN-Target market - negative market (A, O, O).pdf
109		109. 20241017-IN-Tariefwijzer IG.pdf
110		110. 20241017-IN-tariefwijzer tussen klant x en OVG_Redacted.pdf
111		111. 20241017-IN-Wat OVG betaalt aan [...] 12 oktober 2022.pdf
112	21-10-2024	112. 20241021-UIT-MAIL-Aanvullend informatieverzoek via Cryptshare nav bezoek.pdf
113	24-10-2024	113. 20241024-IN-Klant 16 Overgang naar meedoen met AEXdag optie activiteiten redacted1.pdf
114	25-10-2024	114. 20241025-IN-MAIL Reactie op uw schrijven d.d. 21-10-2024.pdf
115	28-10-2024	115. 20241028-IN-Bijlage 8 informatiedocumenten [...].pdf
116		116. 20241028-IN-Bijlage 9 Samenwerkingsovereenkomst [...].pdf
117		117. 20241028-IN-BRIEF-Aangetekend [...].pdf
118		118. 20241028-IN-Klant 05 Kostentabel.pdf
119		119. 20241028-IN-Klant 05 Verslag periodiek onderhoudsgesprek bijlage 1 per aangetekende post (4) redacted.pdf
120		120. 20241028-IN-Klant 10 Bijlage 6 Excel-bestand strategie AEX-opties.pdf
121		121. 20241028-IN-Klant 10 Kostentabel.pdf
122		122. 20241028-IN-Klant 10 Verslag periodiek onderhoudsgesprek bijlage 1 per aangetekende post (3) redacted.pdf
123		123. 20241028-IN-Klant 16 Kostentabel.pdf
124		124. 20241028-IN-Klant 16 Verslag periodiek onderhoudsgesprek bijlage 1 per aangetekende post (5) redacted.pdf
125		125. 20241028-IN-Klant 24 Bijlage 5 geschiktheidsverklaring en port. indeling (NA BEZOEK) redacted1.pdf

126		126. 20241028-IN-Klant 24 Verslag periodiek onderhoudsgesprek bijlage 1 per aanget
127		post (NA BEZOEK).pdf
128		127. 20241028-IN-Klant 44 Risicoprofielvastlegging (NA BEZOEK).pdf
129		128. 20241028-IN-Klant 44 Verslag periodiek onderhoudsgesprek bijlage 1 per
130		aangetekende post redacted.pdf
131	29-10-2024	129. 20241028-IN-Klant 45 Kostentabel.pdf
132	15-11-2024	130. 20241028-IN-Klant 45 Verslag periodiek onderhoudsgesprek bijlage 1 per
133		aangetekende post (1).pdf
134	28-11-2024	131. 20241029-IN-MAIL-Organogram OVG.pdf
135	11-1-2025	132. 20241115-IN-2024 Historie-AEX tbv AFM.xlsx
136	13-1-2025	133. 20241115-IN-MAIL-Mail met digitale exel van OVG.pdf
137	21-1-2025	134. 20241128 [OUD] Gespreksverslag bezoek AFM aan OVG op 17 oktober 2024.pdf
138	27-3-2025	135. 20250111-IN-MAIL-Reactie en aanvullingen van OVG op het gespreksverslag.pdf
139	15-7-2025	136. 20250113-UIT_MAIL-RE Reactie en aanvullingen van OVG op het
140	24-7-2025	gespreksverslag.pdf
141	6-8-2025	137. 20250121 Gespreksverslag bezoek AFM aan OVG op 17 oktober 2024 inclusief
142		bijlagen.pdf
143		138. 20250327-IN-Akkoord OVG met gebruik van het door haar aangepaste
144		gespreksverslag.pdf
145		139. 20250715-IN-AFM commentaar OVG op afm-rapport 23 juni 2025 versie 15 juli
146		2025 definitief1
147		140. 20250724-UIT- RE_ Reactie OVG op AFMrapport 23 juni jl_
148		141. 20250806-IN- Inleiding en AI-antwoorden
149		142. 20250806-IN-Scan voorkant aangetekende envelop
150		143. 20250806-IN-Opzeggen relatie klant 30 248140
151		144. 20250806-IN-Klant 30 met naam Kwartaalrapportage 2024 Q1 16602175
152		145. 20250806-IN-Klant 24 geschiktheidsverklaring inclusief folder van NVB en DUFAS
153		146. 20250806-IN-klant 24 kwartaalrapportage 2024 Q1 met naam
154		147. 20250806-IN-Klant 45 geschiktheidsverklaring inclusief folder van NVB en DUFAS
155		148. 20250806-IN-klant 45 kwartaalrapportage 2024 Q1 met naam
156		149. 20250806-IN-Bewustmaking van beleggingsrisico (1 van de 6)
157		150. 20250806-IN-Bewustmaking van beleggingsrisico (2 van de 6)
158		151. 20250806-IN-Bewustmaking van beleggingsrisico (3 van de 6)
159		152. 20250806-IN-Bewustmaking van beleggingsrisico (4 van de 6)
		153. 20250806-IN-Bewustmaking van beleggingsrisico (5 van de 6)
		154. 20250806-IN-Bewustmaking van beleggingsrisico (6 van de 6)
		155. 20250806-IN-Communicatie over afstappen van de standaarddeviatie en het
		verwacht rendement (1 van de 5)
		156. 20250806-IN-Communicatie over afstappen van de standaarddeviatie en het
		verwacht rendement (2 van de 5)
		157. 20250806-IN-Communicatie over afstappen van de standaarddeviatie en het
		verwacht rendement (3 van de 5)
		158. 20250806-IN-Communicatie over afstappen van de standaarddeviatie en het
		verwacht rendement (4 van de 5)
		159. 20250806-IN-Communicatie over afstappen van de standaarddeviatie en het
		verwacht rendement (5 van de 5)

Bijlage 2 Bijlage II van de Gedelegeerde Verordening MiFID II 2017/565 ‘Kosten en lasten’

Onderscheiden kosten die deel moeten uitmaken van de kosten die aan de cliënten moeten worden medegedeeld ⁽¹⁾

Tabel 1 — Alle kosten en bijbehorende lasten die in rekening worden gebracht voor de voor de cliënt verrichte beleggingsdienst(en) en/of nevendiensten en die deel moeten uitmaken van het mede te delen bedrag

Mede te delen kostenposten		Voorbeelden
Enmalige lasten die met de verrichting van een beleggingsdienst verband houden	Alle kosten en lasten die aan het begin of aan het einde van de verrichte beleggingsdienst(en) aan de beleggingsonderneming worden betaald.	Depositovergoedingen, beëindigingsvergoedingen en overstapkosten ⁽²⁾ .
Lopende lasten die met de verrichting van een beleggingsdienst verband houden	Alle lopende kosten en lasten die aan beleggingsondernemingen worden betaald voor de diensten die zij voor de cliënt verrichten.	Beheersvergoedingen, adviesvergoedingen, bewaarloon.
Alle kosten die verband houden met transacties die in het kader van de verrichting van een beleggingsdienst worden geïnitieerd	Alle kosten en lasten die verband houden met transacties die de beleggingsonderneming of andere partijen verrichten.	Courtage ⁽³⁾ , aan de fondsbeheerder betaalde in- en uitstapkosten, platformvergoedingen, winstmarges (vervat in de transactieprijs), zegelrecht, transactiebelasting en wisselkosten.
Alle met nevendiensten verband houdende lasten	Alle kosten en lasten die met nevendiensten verband houden en die niet in de bovenvermelde kosten zijn vervat.	Kosten voor onderzoek. Bewaarkosten.
Incidentele kosten		Prestatievergoedingen

Tabel 2 — Alle kosten en bijbehorende lasten die met het financiële instrument verband houden en die deel moeten uitmaken van het mede te delen bedrag

Mede te delen kostenposten		Voorbeelden
Enmalige lasten	Alle kosten en lasten (vervat in de prijs of bovenop de prijs van het financiële instrument) die aan het begin of aan het einde van de belegging in het financiële instrument aan productleveranciers worden betaald.	Vooruitbetaalde beheersvergoeding, structureringsvergoeding ⁽⁴⁾ , distributievergoeding.
Lopende lasten	Alle lopende kosten en lasten die met het beheer van het financiële product verband houden en die tijdens de belegging in het financiële instrument van de waarde van het financiële instrument worden afgetrokken.	Beheersvergoedingen, kosten van dienstverlening, swapvergoedingen, kosten van en belastingen op effectenleningen, financieringskosten.
Alle met de transacties verband houdende kosten	Alle kosten en lasten die het gevolg zijn van de verwerving en vervreemding van beleggingen.	Courtage, door het fonds betaalde in- en uitstapkosten, in de transactieprijs vervatte winstmarges, zegelrecht, transactiebelasting en wisselkosten.
Incidentele kosten		Prestatievergoedingen

Bijlage 3 Tariefwijzers cliënt 5, 10, 16 en 45

Tariefwijzer van een cliënt die OVG fysiek heeft verstrekt gedurende het bezoek¹⁶³:

Tariefwijzer Onafhankelijk Vermogensbeheer 's Gravenhage
Tariefcode OVG 8- exclusief voor cliënt [REDACTED]

Voor dit tarief geldt een afwijkend inkooptarief voor OVG

Transactiekosten

Aandelen, obligaties, claims, turbo's & fondsen	Euronext Amsterdam, Parijs, Brussel	Overige markten
Over de effectieve waarde	[REDACTED]	

- Eventuele stamp duty, financial transaction tax en excessieve kosten van settlement worden apart aan de cliënt doorberekend.

Afwijkende fondsen	Alle markten
Effectieve waarde	[REDACTED]
Vast tarief per transactie	[REDACTED]

- Eventuele stamp duty, financial transaction tax en excessieve kosten van settlement worden apart aan de cliënt doorberekend.
- Voor de lijst met afwijkende fondsen verwijzen wij uw vermogensbeheerder.

Opties NED/DUI/FRA/BEL/ZWI (aandelen, valuta, index)	Euronext Amsterdam	Opties DUI/FRA/BEL/ZWI	Opties DUI/FRA/BEL/ZWI	Opties DUI/FRA/BEL/ZWI
	Open	Close	Open	Close
Per contract	[REDACTED]			

- Exercises/ assignments worden berekend volgens de staffel 'Transactiekosten Aandelen'.
- Sluitingscontracten met een premie van <= 0,05 euro worden kosteloos afgewikkeld (per 100 onderliggend)
- De contante afwikkeling indexopties wordt berekend volgens de staffel van het openingstarief.

Opties USA / Goud / UK	USA / Goud (in USD)	UK (in GBP)	UK (in GBP)	UK (in GBP)
	Open	Close	Open	Close
Per contract	[REDACTED]			

- Exercises/ assignments worden berekend volgens de staffel 'Transactiekosten Aandelen'.
- Sluitingscontracten met een premie van <= 0,05 USD/GBP worden kosteloos afgewikkeld (per 100 onderliggend)
- De contante afwikkeling indexopties wordt berekend volgens de staffel van het openingstarief.

Futures	Euronext Amsterdam	Overige markten	Overige markten	Overige markten
	Open	Close	Open	Close
Per contract	[REDACTED]			

¹⁶³ 110. 20241017-IN-tariefwijzer tussen klant x en OVG_Redacted.pdf.

Tariefwijzer van cliënt 5 die na het bezoek is verstrekt door OVG¹⁶⁴:

Bylage punt 4

CL no 5

Tariefwijzer Onafhankelijk Vermogensbeheer 's Gravenhage

Transactiekosten

Aandelen, obligaties, claims, turbo's & fondsen	Euronext Amsterdam, Parijs, Brussel	Overige markten
Over de effectieve waarde		
Vast tarief per transactie		
Eventuele stamp duty, financial transaction tax en excessieve kosten van settlement worden apart aan de cliënt doorberekend.		

1335230

Afwijkende fondsen	Alle markten
Effectieve waarde	
Vast tarief per transactie	
- Eventuele stamp duty, financial transaction tax en excessieve kosten van settlement worden apart aan de cliënt doorberekend. - Voor de lijst met afwijkende fondsen verwijzen wij uw vermogensbeheerder.	

Opties NED/DUI/FRA/BEL/ZWI (aandelen, valuta, index)	Euronext Amsterdam		Opties DUI/FRA/BEL/ZWI	
	Open	Close	Open	Close
Per contract				
Minimum tarief per transactie				
- Exercises/ assignments worden berekend volgens de staffel 'Transactiekosten Aandelen'. - Sluitingscontracten met een premie van <= 0,05 euro worden kosteloos afgewikkeld (per 100 onderliggend) - De contante afwikkeling indexopties wordt berekend volgens de staffel van het openingstarief.				

Opties USA / Goud / UK	USA / Goud (in USD)		UK (in GBP)	
	Open	Close	Open	Close
Per contract				
Minimum tarief per transactie				
- Exercises/ assignments worden berekend volgens de staffel 'Transactiekosten Aandelen'. - Sluitingscontracten met een premie van <= 0,05 USD/GBP worden kosteloos afgewikkeld (per 100 onderliggend) - De contante afwikkeling indexopties wordt berekend volgens de staffel van het openingstarief.				

Futures	Euronext Amsterdam		Overige markten	
	Open	Close	Open	Close
Per contract				

Beheervergoeding :				
Clientnaam			Clientnummer	

¹⁶⁴ 74. 20241017-Kostentabel klant 05.pdf.

Tariefwijzer van cliënt 10 die na het bezoek is verstrekt door OVG¹⁶⁵:

¹⁶⁵ 121. 20241028-IN-Klant 10 Kostentabel.pdf.

Bylage punt 4

Tariefwijzer Onafhankelijk Vermogensbeheer 's Gravenhage

Al u=10

Transactiekosten

Aandelen, obligaties, claims, turbo's & fondsen	Euronext Amsterdam, Parijs, Brussel	Overige markten
---	-------------------------------------	-----------------

Over de effectieve waarde

- Eventuele stamp duty, financial transaction tax en excessieve kosten van settlement worden apart aan de cliënt doorberekend.

Afwijkende fondsen	Alle markten
--------------------	--------------

Effectieve waarde

Vast tarief per transactie

- Eventuele stamp duty, financial transaction tax en excessieve kosten van settlement worden apart aan de cliënt doorberekend.
- Voor de lijst met afwijkende fondsen verwijzen wij u naar de website van de AFM.

Opties NED/DUI/FRA/BEL/ZWI (aandelen, valuta, index)	Euronext Amsterdam	Opties DUI/FRA/BEL/ZWI
	Open	Close

Per contract

- Exercises/ assignments worden berekend volgens de staffel 'Transactiekosten Aandelen'.
- Sluitingscontracten met een premie van $\leq 0,05$ euro worden kosteloos afgewikkeld (per 100 onderliggend).
- De contante afwikkeling indexopties wordt berekend volgens de staffel van het openingstarief.

Opties USA / Goud / UK	USA / Goud (in USD)	UK (in GBP)
	Open	Close

Per contract

- Exercises/ assignments worden berekend volgens de staffel 'Transactiekosten Aandelen'.
- Sluitingscontracten met een premie van $\leq 0,05$ USD/GBP worden kosteloos afgewikkeld (per 100 onderliggend).
- De contante afwikkeling indexopties wordt berekend volgens de staffel van het openingstarief.

Futures	Euronext Amsterdam	Overige markten
	Open	Close

Per contract

Beheervergoeding	Percentage	Per kwartaal
------------------	------------	--------------

- ...

Tariefwijzer van cliënt 16 die na het bezoek is verstrekt door OVG¹⁶⁶:

Bylage print 4

CL n° 16

Tariefwijzer Onafhankelijk Vermogensbeheer 's Gravenhage

Transactiekosten

Aandelen, obligaties, claims, turbo's & fondsen	Euronext Amsterdam,	Overige markten
Over de effectieve waarde		
Vast tarief per transactie		
Eventuele stamp duty, financial transaction tax en excessieve kosten van settlement worden apart aan de cliënt doorberekend.		

Afwijkende fondsen	Alle markten
Effectieve waarde	
Vast tarief per transactie	
- Eventuele stamp duty, financial transaction tax en excessieve kosten van settlement worden apart aan de cliënt doorberekend. - Voor de lijst met afwijkende fondsen verwijzen wij uw vermogensbeheerder.	

Opties NED/DUI/FRA/BEL/ZWI (aandelen, valuta, index)	Euronext Amsterdam		Opties DUI/FRA/BEL/ZWI	
	Open	Close	Open	Close
Per contract				
Minimum tarief per transactie				
- Exercises/ assignments worden berekend volgens de staffel 'Transactiekosten Aandelen'. - Sluitingscontracten met een premie van $\leq 0,05$ euro worden kosteloos afgewikkeld (per 100 onderliggend) - De contante afwikkeling indexopties wordt berekend volgens de staffel van het openingstarief.				

Opties USA / Goud / UK	USA / Goud (in USD)		UK (in GBP)	
	Open	Close	Open	Close
Per contract				
Minimum tarief per transactie				
- Exercises/ assignments worden berekend volgens de staffel 'Transactiekosten Aandelen'. - Sluitingscontracten met een premie van $\leq 0,05$ USD/GBP worden kosteloos afgewikkeld (per 100 onderliggend) - De contante afwikkeling indexopties wordt berekend volgens de staffel van het openingstarief.				

Futures	Euronext Amsterdam		Overige markten	
	Open	Close	Open	Close
Per contract				

Beheervergoeding :				
Clientnaam			Clientnummer	

¹⁶⁶ 76. 20241017-Kostentabel klant 16.pdf.

Tariefwijzer van cliënt 45 die na het bezoek is verstrekt door OVG¹⁶⁷:

indien Performance = af > dan msci wereld Ew

Algemeen				
Naam behorder		Beheersfee 0.9% exclusief BTW per jaar		
W Deng				
Soort	Beurs / Land	Percentage	Minimaal	Valuta
Aand/Oblig/Wrts	NYSE Euronext - Amsterdam			EUR
Aand/Oblig/Wrts	NYSE Euronext - Brussel			EUR
Aand/Oblig/Wrts	NYSE Euronext - Parijs			EUR
Aand/Oblig/Wrts	NYSE Euronext - Lissabon			EUR
Aand/Oblig/Wrts	NASDAQ, OTC Bulletin Board / Pink Sheets			EUR
Aand/Oblig/Wrts	AMEX			EUR
Aand/Oblig/Wrts	NYSE, ARCA			EUR
Aand/Oblig/Wrts	Engeland			EUR
Aand/Oblig/Wrts	Zwitserland			EUR
Aand/Oblig/Wrts	Italië			EUR
Aand/Oblig/Wrts	Spanje			EUR
Aand/Oblig/Wrts	Oostenrijk			EUR
Aand/Oblig/Wrts	OTC Bonds Luxembourg			EUR
Aand/Oblig/Wrts	Finland			EUR
Aand/Oblig/Wrts	Duitsland			EUR
Aand/Oblig/Wrts	Ierland			EUR
Aand/Oblig/Wrts	Noorwegen			EUR
Aand/Oblig/Wrts	Zweden			EUR
Aand/Oblig/Wrts	Denemarken			EUR
Aand/Oblig/Wrts	Canada			EUR
Aand/Oblig/Wrts	Singapore			EUR
Aand/Oblig/Wrts	Hong Kong			EUR
Aand/Oblig/Wrts	Japan			EUR
Aand/Oblig/Wrts	Australië			EUR
Niet genoemd				
Soort	Beurs / Land	Percentage	Minimaal	Valuta
NIG Fundsettle STP				
Soort	Beurs / Land	Percentage	Minimaal	Valuta
Optie Open	Nederland			EUR
Optie Close	Nederland			EUR
Optie Open	België			EUR
Optie Close	België			EUR
Optie Open	Frankrijk			EUR
Optie Close	Frankrijk			EUR
Optie Open	Duitsland			EUR
Optie Close	Duitsland			EUR
Optie Open	Amerika			EUR
Optie Close	Amerika			EUR
USD				
Soort	Beurs / Land	Percentage	Minimaal	Valuta
Future open	Nederland			EUR
Future close	Nederland			EUR
Future open	België			EUR
Future close	België			EUR
Future open	DAX			EUR
Future close	DAX			EUR
Future open	ESX			EUR
Future close	ESX			EUR
Future open	BUND			EUR
Future close	BUND			EUR
Future open	Amerika			EUR
Future close	Amerika			EUR
USD				

Bijlage 4 kwartaalrapportage over Q1 2023 van cliënt 24, 25, 30 en 44

Screenshot uit de kwartaalrapportage over Q1 2023 van cliënt 24¹⁶⁸

Kostenoverzicht		
Verslagperiode 01-Jan-2023 t/m 31-Mar-2023		
Investeringskosten Lopende kosten Rente Service fee Transactiekosten Commissie Incidentele kosten Bijkomende kosten Eenmalige kosten Totaal Totaal %		
	Kosten voor financiële instrumenten Lopende kosten * Externe productkosten Transactiekosten Incidentele kosten Eenmalige kosten Totaal Totaal %	
		Betalingen derden Vergoeding fondsbeheerder Totaal Totaal % Totale kosten Totale kosten in periode **Gemiddelde portefeuillewaarde in periode Kosten als percentage
Disclaimer * Externe productkosten zijn kosten die worden gemaakt binnen ETF's en beleggingsfondsen en worden niet rechtstreeks op uw rekening in rekening gebracht.		
		Verslagperiode 01-Jan-2023 - 31-Mar-2023

¹⁶⁸ 27. 20240715-IN-Kwartaalrapportage 2023 Q1 client 24.pdf (Kwartaaloverzicht Q1 2023 cliënt 24).

Screenshot uit de kwartaalrapportage over Q1 2023 van cliënt 25¹⁶⁹

Kostenoverzicht		
Verslagperiode 01-Jan-2023 t/m 31-Mar-2023		
Investeringskosten Lopende kosten Service fee Transactiekosten Commissie Corporate actions - Voorheffing Finse Financiële Transactie Taks Incidentele kosten Bijkomende kosten Eenmalige kosten Totaal Totaal %		Kosten voor financiële instrumenten Lopende kosten * Externe productkosten Transactiekosten Beurskosten Incidentele kosten Eenmalige kosten Totaal Totaal %
		Betalingen derden Vergoeding fondsbeheerder Totaal Totaal % Totale kosten Totale kosten in periode **Gemiddelde portefeuillewaarde in periode Kosten als percentage

Disclaimer

* Externe productkosten zijn kosten die worden gemaakt binnen ETF's en beleggingsfondsen en worden niet rechtstreeks op uw rekening in rekening gebracht.

Pagina 25 van 25

Rapportage

Verslagperiode
01-Jan-2023 - 31-Mar-2023
Gegenereerd op: 17-Jul-2024

¹⁶⁹ 44. 20240718-IN-Bijlage 5 Rapportage 23Q1 client 25.pdf.

Screenshot uit de kwartaalrapportage over Q1 2023 van cliënt 30¹⁷⁰

Kostenoverzicht			
Verslagperiode 01-Jan-2023 t/m 31-Mar-2023			
Investeringskosten	Kosten voor financiële instrumenten	Betalingen derden	
Lopende kosten	Lopende kosten	Totaal	
Service fee	* Externe productkosten	Totaal %	
Transactiekosten	Transactiekosten		
Incidentele kosten	Incidentele kosten		
Bijkomende kosten	Eenmalige kosten		
Eenmalige kosten	Totaal	Totale kosten	
Totaal	Totaal %	Totale kosten in periode	
Totaal %		**Gemiddelde portefeuillewaarde in periode	
		Kosten als percentage	
Disclaimer			
* Externe productkosten zijn kosten die worden gemaakt binnen ETF's en beleggingsfondsen en worden niet rechtstreeks op uw rekening in rekening gebracht.			
	Pagina 10 van 10		Verslagperiode 01-Jan-2023 - 31-Mar-2023 Gegenwoord op: 17-Jul-2024

¹⁷⁰ 43. 20240718-IN-Bijlage 4 rapportage 23Q1client 30.pdf.

Screenshot uit de kwartaalrapportage over Q1 2023 van cliënt 44¹⁷¹

Kostenoverzicht			
Verslagperiode 01-Jan-2023 t/m 31-Mar-2023			
Investeringskosten	Kosten voor financiële instrumenten		Betalingen derden
Lopende kosten	Lopende kosten		Vergoeding fondsbeheerder
Rente	* Externe productkosten		Totaal
Service fee	Transactiekosten		Totaal %
Storno rente	Beurskosten		
Transactiekosten	Incidentele kosten		Totale kosten
Commissie	Eenmalige kosten		Totale kosten in periode
Corporate actions - Voorheffing	Totaal		**Gemiddelde
Franse Financiële Transactie	Totaal %		portefeuillewaarde in periode
Taks			Kosten als percentage
Incidentele kosten			
Bijkomende kosten			
Eenmalige kosten			
Totaal			
Totaal %			
Disclaimer			
* Externe productkosten zijn kosten die worden gemaakt binnen ETF's en beleggingsfondsen en worden niet rechtstreeks op uw rekening in rekening gebracht.			
Pagina 20 van 20		Verslagperiode 01-Jan-2023 - 31-Mar-2023 Gegenereerd op: 11-Jul-2024	

¹⁷¹ 10. 20240715-IN-23Q1 Herscan volledig client 44.pdf

Autoriteit Financiële Markten

Postbus 11723 | 1001 GS Amsterdam

Telefoon

020 797 2000

www.afm.nl

Dataclassificatie

AFM - Openbaar

Volg ons: →

De AFM maakt zich sterk voor eerlijke en transparante financiële markten.

Als onafhankelijke gedragstoezichthouder dragen wij bij aan duurzaam financieel welzijn in Nederland.

© Copyright AFM 2026